

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
IX. évfolyam 2. szám

2020. március-április

Leesett fejünkről a koszorú,
jaj nekünk, mert vétkez-
tünk!

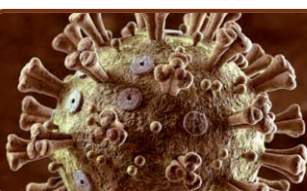
Ezért lett beteg a szívünk,
emiatt lett homályos a sze-
münk, mert pusztaság lett a

Sion hegye, rókák szaladgálnak rajta.
De te, URam, trónodon ülsz örökké, királyi
széked megmarad nemzedékről nemze-
dékre.

Miért feledkezel meg rólunk ilyen sokáig,
miért hagysz el minket oly hosszú időn át?
Téríts magadhoz, URam, és mi megtérünk,
tedd újra olyanokká napjainkat, mint régen
voltak!

Vagy talán végképp elvetted minket, any-
nyira megharagudtál volna ránk?

(Jeremiás Síralmi 5,16-22)

A VÍRUS

Vége a napnak. Hazafelé mész a kocsi-
dal. Bekapcsolod a rádiót. A recsegő adá-
son keresztül hallasz egy kis faluról,
valahol távol Indiában, ahol a falu három
lakója váratlanul és nagyon furcsa módon
meghalt. Valami olyan influenza okozta a
halálukat, amiről még soha senki nem hallott.
Igazából nem is influenza, és tulajdonképpen
csak három emberről van szó. Néhány orvos
útban van, hogy kivizsgálják a dolgot.

Aztán vasárnap a rádióban újabb híreket

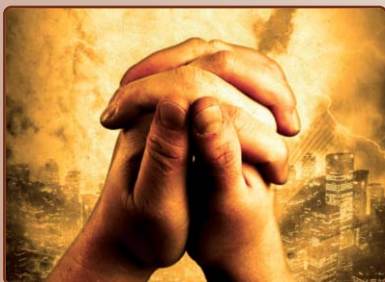
hallasz. Most már nem csak három emberről
van szó, hanem harmincezeréről, és most már
a tévé is foglalkozik a témával. Egy olyan
különleges járványról van szó, amilyennel
eddig még nem találkozott az emberiség.
Hétfő reggel, mire felkelsz, már minden újság
vezércikke ez a történet. Most már nemcsak
India, de Pakisztán, Afganisztán és Irán is
megfertőződött, és mielőtt észbe kaphatnál,
már mindenhol erről beszélnek.

Az elnök tartott valami beszédet,

A TARTALOMBÓL

4

A SZERETET LELKE
KIŰZI A FÉLELMET
Nyilas Zoltán igehirdetése

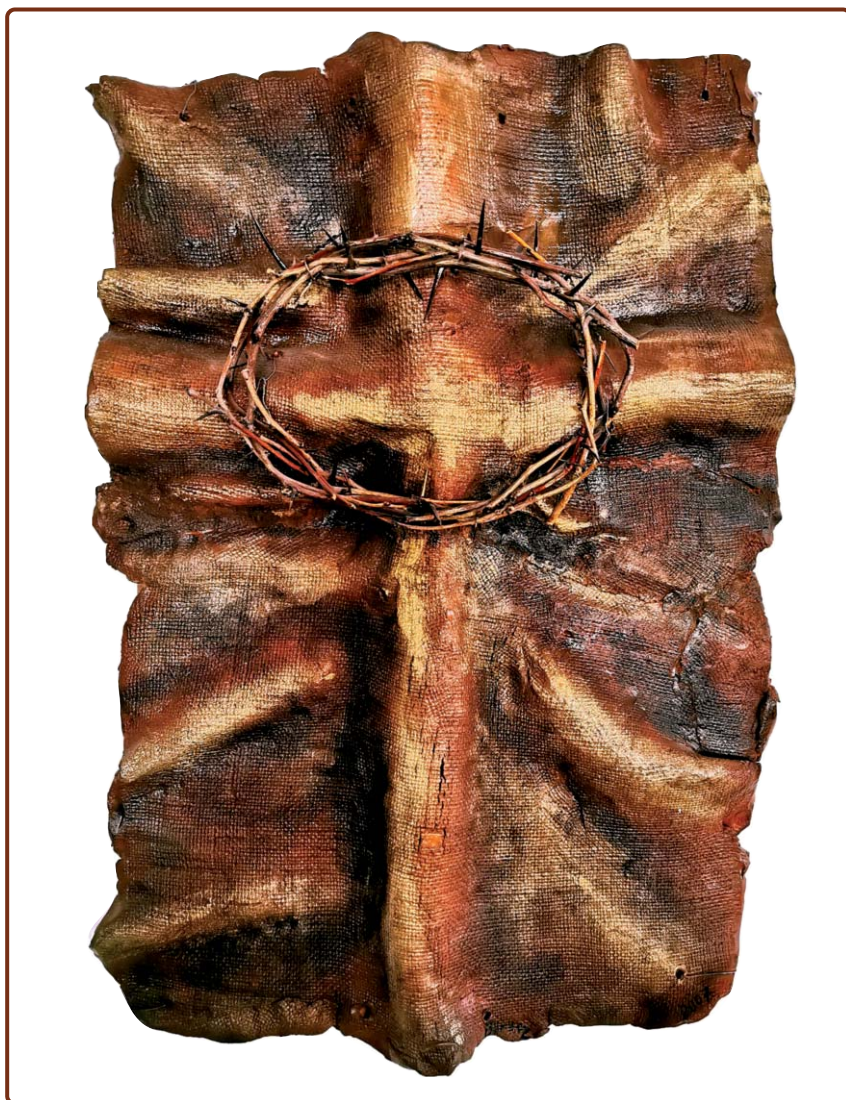
16

MÁTRAHÁZA 2020

28

„TÖBBET ÉR”
Böttger Antal
evangélizációja

amelyben elmondta, hogy ő is és a kormányban mindenki reménykedik, hogy minden rendbe jön. De mindenki elmélázik egy kicsit a bejelentésen, hogyan tudjuk távol tartani magunktól mindezt? És ekkor Franciaország elnöke Európát sokkoló bejelentést tesz közzé: lezárják a határait. Bármely érintett országból érkező repülőjára érvényes a zárlat, vagyis nem szállhatnak le a gépek az ország területén. A hír hallatán kiver a verejték, és lefekvés előtt kicsit tovább nézed a CNN nemzetközi műsorát. Akkor egy tudósító bejelenti, hogy egy férfi Párizs egyik kórházában haldoklik a rejtélyes influenzától. Tehát megérkezett a vírus Európába is. Mindössze annyit tudnak róla, hogy amikor kiüt rajtad a betegség, tulajdonképpen már egy hete lappangott benned. Aztán négy napig hihetetlenül rossz állapotba kerülsz, különféle tünetekkel, majd meghalsz. Anglia lezárja határait, de túl későn.

Kedden reggel az Egyesült Államok elnöke a következő bejelentést teszi: „A nemzet biztonságának érdekében minden repülőjárat Európába és -ből, valamint Ázsiába és -ből törölve.” Négy napon belül az egész ország kimondhatatlan félelembe merül. Az emberek arról beszélnek, hogy mi lesz, ha a mi országunkat is eléri?

Szerda este valaki a parkolóból lélekszakadva ront be a terembe:

- Kapcsoljátok be a rádiót, kapcsoljátok be a rádiót! – Mindenki feszülten figyel a kis hangszóróból jövő bejelentésre: megtörtént a legrosszabb, amire számítani lehetett: két nő New York állam egyik kórházában haldoklik a rejtélyes influenzában. Órákon belül végigsöpör ez a valami az egész országon.

Eberek ezrei dolgoznak éjjel-nappal, hogy megtalálják az ellenszert. De semmi nem bizonyul hatásosnak. Váratlanul érkezik a hír: megfejtették a rejtélyt. Megtálalták az ellenszert. De az elkészítéséhez egy olyan valakinek a vére kell, aki még teljesen tiszta. Az egész ország felnőtt lakosságát felszólítják, hogy mindenki menjen el a városi kórházba, hogy a vértípusát ellenőrizhessék. Mindössze ennyit kérnek az emberektől.

Természetesen, amikor pénteken, késő este a kórházhoz értek, már a parkolóban kígyózik a sor. Nővérek és orvosok rohagnak, szúrják meg sorra a várakozókat és címkézik a kémcsöveket. Aztán odaérnek hozzád és családodhoz, és tőletek is vért vesznek. Fiad, aki még kiskorú, ragaszkodik hozzá, hogy ő is vért adhasson. Arra kérek, maradjatok a parkolóban, és csak ha halljátok a neveteket, hogy hazamehettek, akkor induljatok el.

Hirtelen egy fiatal férfi rohan ki a kórházból ordítva. Egy nevet kiabál, és egy kórlapot lebegtet. A fiad megrángatja a kabátod ujját:

- Apu, az én nevedet kiabálja. – És

mielőtt bármit tehetnél, megragadják a fiadat.

- Egy pillanat! Álljon meg! – kiáltasz rá, mire azt válaszolják:

- Semmi baj, minden rendben van. A vére teljesen tiszta. Szeretnénk megbizonyosodni róla, hogy nem fertőzött. Úgy tűnik ugyanis, hogy megfelelő a vértípusa.

Öt feszült perc múlva sírva és egymást ölelgetve jönnek ki az orvosok és a nővérek. Néhányan még nevetnek is. Az elmúlt egy hét alatt ez az első alkalom, hogy valakit nevetni látsz. Egy idősebb orvos ekkor odalép hozzád, és azt mondja:

- Köszönjük, uram.

A fia vére tökéletes. Tiszta és hibátlan. Most már elő tudjuk állítani az ellenszert. Ahogy a hír elkezd terjedni, a parkolóban álló tömeg egyre hangosabban örvendezik, imádkozik, sír és nevet. De aztán az ősz orvos feleségedet téged félrevon:

- Beszélhetnék önökkel egy percre? Nem vettük észre, hogy a donor kiskorú, ezért szükséges, hogy aláírják ezt a beleegyező nyilatkozatot. Elkezdted aláírni, de aztán észreveszed az üresen hagyott leveendő vérmennyiség rubrikáját.

- M-m-m-mennyi vért vesznek le tőle? – És ekkor az idős orvos mosolya eltűnik.

- Nem tudtuk, hogy egy kisgyermek lesz. Nem voltunk rá felkészülve. Az összes vérére szükségünk lesz.

Megdöbbenve válaszolsz:

- De... de... Ezt maga nem értheti! Ő az egyetlen fiam!

- Mi a világról, az egész emberiségről beszélünk! Kérem, írja alá! Mindre szükségünk van.

- Nem lenne megoldható, hogy véréátömlesztést kapjon?

- Ha lenne tiszta véré, akkor kaphatna. Kérem, aláírná?

Tompa csöndben aláírod. Aztán megkérdezi az orvos:

- Szeretnék néhány percre bemenni hozzá, mielőtt elkezdjük?

Oda tudsz menni? Oda tudsz menni, ahol a fiad az asztalon ül, és azt kérdezi:

- Apa? Anya? Mi történt itt?

Meg tudod fogni a kezét, és azt mondani neki:

- Fiam, nagyon szeretünk téged, és soha nem hagynánk, hogy

valami olyan történjen veled, ami elkerülhető, érted?

El tudsz menni? Ki tudsz úgy menni a szobából, hogy közben halod fiadat, amint azt kérdezi:

- Apa? Anya? Apa? Miért, miért hagytok el?

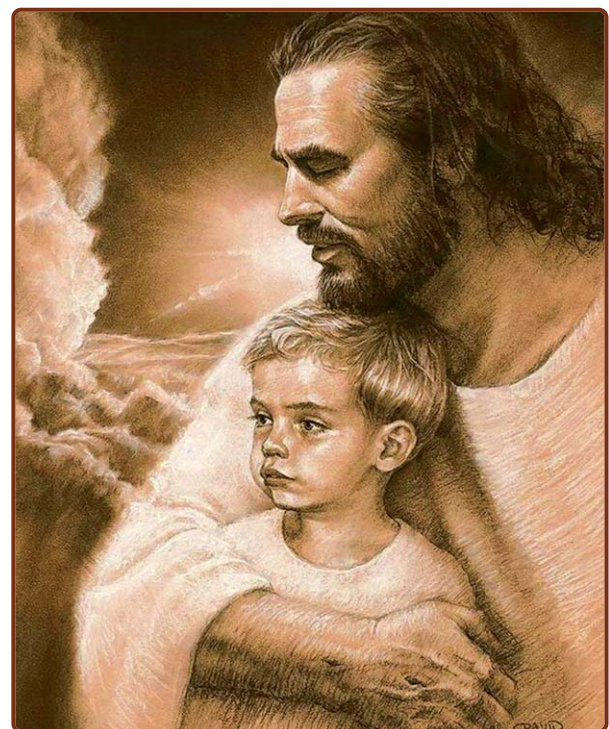
És aztán a következő héten, amikor a fiad temetése van, néhányan átusszák az alkalmat, és vannak, akik el sem jönnek, mert más dolguk van, vagy vannak, akik eljönnek ugyan, de csak egy mesterkéltséget mosolyt erőltetnek az arcukra, hogy úgy tűnjön, fontos nekik az egész. Vajon nem akarnál felugrani, és azt mondani: ELNÉZÉST! A FIAM ÉRTED HALT MEG! HÁT ENNYIRE NEM ÉRDEKEL? EGYÁLTALÁN, JELENT EZ NEKED VALAMIT?!

Vajon Isten is ezt szeretné mondani ezekben a napokban? „A FIAM ÉRTED HALT MEG! SZÁMÍT EZ NEKED VALAMIT? HÁT NEM ÉRTED, HOGY NEKEM ENNYIRE FONTOS VAGY?”

„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. Arra rendeltetek benneteket, hogy elmenjetek, gyümölcsöt teremjetek, és gyümölcsötök megmaradjon, s hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Azt parancsolom nektek: szeressétek egymást!” (Ján 15,16-17)

(Ismeretlen szerző írása az Amerikai Egyesült Államokból)

(A Mátészalkai Református Egyházközség Forrás c. hírlevelének 2004. december 24-i számából; <https://honlap.parokia.hu/ap/forras/ujzag/cikk/4049/?i=680>)

A világ, Európa s benne mi egy olyan helyzetbe kerültünk, melyre igazából gondolni sem mertünk. Új és szomorú hírek sora állít meg bennünket szinte óránként, s igazolja azt, amit sokan tudunk, míg mások pont ellenkezőleg gondolják. Kiderült, hogy nem mi vagyunk a világ urai, akik megszabják az események menetét, sőt azt kell lássuk, sodortatunk az események által. Döbbenet van az emberek szívében: Mi lesz velünk?

Mi jöhet még ezután? Válaszokat keres, s a világ nagyon rossz helyen keresi. De hála legyen Istennek, egyre többen értik meg, hogy VALAKI-t kell kérdezni, mert egyedül TŐLE kaphatunk jó választ.

Nemes gesztusok születnek. Amikor egy fiatalabb kapja meg az idős papnak megvett légzőkészüléket, pont ilyen! De az a fiatal, közeledve nagypéntek és húsvét felé, meghall-

hatta a kereszt és a nyitott sír evangéliumát? Mert az Isten kegyelme az, amiről kimondhatjuk, hogy jobb, több az életnél.

Aztán orvosok, ápolók, kitéve magukat a fertőzésnek, teszik a dolgukat a mások javát, életét szolgálva – nemes dolog, amikor megteszi ki-ki a maga helyén, ami a feladata. De mit teszünk mi? Hiszen a mi feladatunk adott: mindenkor a mi értünk meghalt, bennünket megváltó Úr Krisztusról tenni bizonyosságot. Beszéddel, cselekedettel, azaz az életünkkel.

Eredetileg április 26-án jelent volna meg az újság, de fontossá vált megjelenését előbbre hozni. A 26-ai ige megragadott, nem is választottam másikat. Hiszen az ott leírtak akkor is és

most is aktuálisak. Ime, a kért és kapott gondolatok!

Elgondoltató az 5. fejezet címe: INTÉS ... Erre van szükségünk a mostani időben? Nem inkább valami vigasztalásra, együttérző szavakra, amelyek megkönnyítik életünket ebben a nehéz időben, ebben a bezártságban?

Testvérek, minden, ami megíratott, a mi okulásunkra íratott meg! Hiszen ha valóban úgy figyelünk az Isten Igéjére, hogy az jobbit, segítő szándékkal íródott, akkor hálás szívvel belenézünk ebbe a tükörbe, hogy megvizsgáljuk magunkat, igaz-é, amiről beszél?! Ekkor, de csak ekkor, látni fogunk. Látni fogjuk azt, hogy semmivel sem vagyunk többek, különbek a világ fiainál. Ugyanígy panaszoljuk, hogy ez sem jó, az sem jó, mint ahogy ők; mi sem tartjuk meg az előírásokat, mintha ránk nem vonatkozna. Rossz példák vagyunk, mi több, amikor engedetlenek vagyunk az Isten által fölénk rendelt hatóságokkal szemben, akkor magával Istennel szemben vagyunk engedetlenek.

Pál ezt a levelet az „Efézusban lévő és Krisztus Jézusban hívő szenteknek” írja, azoknak tehát, akik Jézus Krisztust megváltó Urukak vallják. Ha te, testvérem, Megváltódnak vallod az Isten Egyszülött Fiát, akkor igenis tarts önvizsgálatot a Lélek segítségét kérve, hogy láss!

Meglepő ez a mondat: „És meg ne részegedjétek a bortól...” (18.), de ha mögéje látsz, akkor megérted a lelkületét, ami azt jelenti, hogy ne arra figyelj, ne az

ámítson, amit itt-ott olvasol, amit hallgatsz, ne részegítsenek meg emberi vélekedések, hanem az Isten Szentlelke töltson be, és csak Rá hallgass! Milyen nagy segítség ebben az Ige olvasása. Hálás, imádságos szívvel lehet e lelki kenyeret „megrágni”, és akkor a másoknak lehet (mert kell!) a kapott világossággal tovább adni. Feladatunk az építés és nem a rombolás, nem az elbizonytalanítás.

Ugyanakkor úgy kell tekintenünk erre a világvárányra, mint amit e világ Teremtő Ura megengedett. Nekünk nem az a feladatunk, hogy Őt felülbíráljuk, vagy akár tanácsoljuk. Feladatunk a fejet hajtás, a térdre borulás és a hálaadás, hogy nem vetette végét e világnak, csak próbára bocsátotta. Nekünk még internet sem kell ahhoz, hogy online legyünk kapcsolatban a mi Urukkal. A két összetett kéz, az alázatos elé állás elég, s a kérés: Vizsgálj meg engem! Mutass rá, hogy miben nem követem a Te akaratodat!

Tőlünk nem kívánja, hogy életünket áldozzuk e viláért, Ő már megtette. Meghalt és feltámadott, s elküldte az Ő Szentlelkét. A mi feladatunk: „Teljesedjétek be Szentlelkekkel!” Hogy megtörténhessen, legyen imádságunk a 180. ének, amit már oly sokszor énekeltünk: „A töredelmes szívet, Te, Uram szereted, Az engedelmes lelket Soha meg nem veted. Ezzel a reménységgel Tehozzád óhajunk, Légy kértünk segítséggel És könyörülj rajtunk.”

Pap Lászlóné lelkipásztor

KÁLVIN A CSAPÁSOKRÓL

„Tedd hozzá, hogy a kegyes Atya nemcsak azt tartja szükségesnek, hogy elejét vegye gyengességünknek, hanem azt is, hogy gyakran kijavítsa korábban elkövetett vétkeinket, hogy megtartsanak minket az őt megillető engedelmisségben.

Ezért ha csapás ér, rögtön idézzük fel korábbi életünk emlékeit. Így minden kétség nélkül belátjuk, hogy követtünk el olyasmit, ami méltó az ilyen fenyítésre. De a türelemre intó buzdítást mégsem elsősorban a bűnök felismeréséből kell vennünk. A Szentírás ugyanis jobb megfontolást ajánl, amikor ezt mondja: azért fenyít az Úr nyomorúságokkal, hogy el ne kárhozzunk a világgal együtt (1Kor 11,32). Tehát még a legkeményebb csapásokban is fel kell ismernünk Atyánk irántunk való kegyességét és jóságát, mert ő még ilyen körülmények között sem szűnik meg üdvösségünket előmozdítani. Nem azért ostromoz ugyanis, hogy elveszítsen és megsemmisítsen, hanem azért, hogy a világot sújtó átoktól megóvjon. Ez a gondolat vezet el a Szentírás másik tanításához: *gyermekem, ne vesd meg az Úr dorgálását, és ne utáld meg, ha sanjargat, hiszen azokat dorgálja*

meg, akiket szeret; ezeket úgy öleli át, mint apa a fiát (Péld 3,11-12).

Ha észrevesszük az Atya vesszejét, vajon nem kötelességünk-e még inkább engedelmes és tanulékony fiakká lennünk, mintsem makacsul utánoznunk azokat az elvetemült embereket, akik kitaranak gaztetteikben? Elveszít minket az Isten, ha feddésével vissza nem terel magához, mert elhanyagoltunk tőle. Helyesen mondja hát az apostol: fattyak vagyunk, nem fiak, ha fenyíték nélkül vagyunk (Zsid 12,8). Igen-igen romlottak kell lennünk, ha nem tudjuk elhordozni az Atyát, amikor irántunk való jóindulatát és üdvösségünk iránti törődését kinyilvánítja. A Szentírás az alábbi különbséget teszi a hitetlenek és hívők között: a hitetlenek gonoszabbak és makacsabbak lesznek az ostromozástól, akárcsak az aljasságban megrögzött és megátalkodott rabszolgák; viszont a hívőket ez bűnbánatra vezérli, hiszen olyanok ők, mint a szabad fiak. Választanod kell a kettő közül. Választanod kell, hogy a kettő közül melyik csoportba kívánsz inkább tartozni.”

(Kálvin: Institutio 3.8.6)

Kedves testvérek! Sokan kérdezik tőlem az elmúlt napokban, valós értelmében is és átvitt értelmében, hogy miért vannak ezek a dolgok most mi rajtunk? Miért üti fel a fejét egy járvány betegség? Vajon mindent és mindenkit elpusztít? Mások is értetlenkednek: miért van rajtunk ez a hatalmas csapás? Az elveszettség érzésében lévőknél nekünk szegezik a kérdést: Hol van ilyenkor Isten? Hol van a te Istened? Egyesek által sorscsapásnak vélt helyzetekben a legnehezebbet is hallani: nincs is Isten.

Kedves testvérek! Jó, ha mindazt, ami rajtunk és körülöttünk zajlik, mi nem sorscsapásnak, hanem próbának tekintjük. Az Ószövetségben olvassuk Ábrahám életének legnehezebb óráiról: fia feláldozásának történetéről. A szentíró így vezeti be mindezt: „Isten próbára tette Ábrahámot” (legújabb fordítás), vagy „az Isten megkísérté Ábrahámot” (1Móz 22,1 – Károli fordítás). Most melyik az igaz? Próba vagy kísértés?

Megvallom, személyes látásom, hogy a mostani időnk próba. És a próbát az különbözteti meg a kísértéstől, hogy ez utóbbi mindig „alról” érkezik. Ördögi. Célja az, hogy elveszünk. Míg a próbát Istentől kapjuk, hogy megerősödjünk. A próbában ugyanis sohasem vesz el a remény. A jövő időszakban pedig mindez összekapcsolódik a folyamatos

imádsággal. Mert most valóban – a szó szoros értelmében – mindenki az életéért küzd.

A Piramis együttesnek van egy zeneszáma: Ha két élelem volna. Visszatérő sora így mondja: „Istenem, miért nincs két életem?”

„Mennyivel könnyebb volna, hogyha két életem volna. Egyet örökre odaadnék neked. A másik szabad lenne, minden nap szárnyra kelne, s mindenkit szeretne, akit lehet. ...

Úgy fáj, hogy nincs két életem”

A fiatalabb generáció talán jobban érti mindezt a számítógépes játékok világából, ahol kétszer, háromszor vagy virtuálisan akár hányszor éledhetek újra. Ha végtelen életem volna...

Ám, amikor szorongatott helyzetben van az ember élete, megszólalhat az evangélium, Krisztus szava. Ha most felolvasott ígérkhez közelítünk, megállapíthatjuk, hogy Pál apostol a felolvasott sorokat börtönből írja. Ám a börtön az ókorban mást jelentett, mint ma. Egy pilisszentkereszti börtönlelkész tovább-

SZÓL AZ IGE

A SZERETET LELKE KIÚZI A FÉLELMET

Textus: 2Tim 1,3-7

képzésen nagyon meglepett az izraelita rabbi tanítása. Elmondta, hogy az ószövetségi ember nem ismeri a börtön kifejezést. Legfeljebb a vermet, a mélységet, a gödröt, melybe az ember beleeshet, s melyből nem találja a kiutat (Zsolt 130). Amikor Pál apostol bebörtönzéséről olvasunk, akkor kimondhatjuk: mindez nem olyan börtön volt, mint manapság. Akkor mindez a büntetésre való várakozásnak az ideje volt, ma leginkább így mondanánk: előzetes fogság. Ennek a létnek sok fajtája volt, a könnyű házi őrizettől a halálos pincebörtönig. A rabosított személy megszégyenült, mert a társadalomból kivetették és elutasították függetlenül attól, hogy az ítélet nem született meg felette.

A napok, az órák az elmúlt héten is sok új, nem várt dolgot hoztak. Most már nemcsak arról van szó, hogy maradjunk otthon, hanem arról beszélünk, hogy családjaink körében lehetünk csak együtt. Nem a jogi formát és a fogalmat keresem, s nem is vitatkozom vele. Ám az ilyen bezárt helyzetben, mint amilyenben Pál volt és amilyenben most mi vagyunk, felértékelődik minden kapcsolat, minden is, minden szeretet. Pál apostolt ezért nagyon is megrázza az, hogy többen elfordulnak tőle. Egyedül csak Lukács áll mellette és ezért fontos számára Onészi-forosz hűsége, aki „nem szégyellte” Pál bilincseit, és valószínűleg kitartó kereséssel (1,17) találta meg Pált a börtönben és látogatta meg őt. Ilyen, amikor az ember bezártan érzi magát. Az egzisztenciális szorongásban személyesen szólal meg az evangélium.

Az apostol „szeretett fiának”, Timóteusnak ír. Bizonyára sokan emlékeznek az elmúlt évekre, mikor két fiam konfirmált. Áldásra emelt kézzel ott álltam előttük, s kezemet már felemelni sem tudtam. Vállukon megnyugodott, remegő kézzel, könnyezve mondtam az áldó igéket: „Te pedig, fiam... ismerd meg atyád Istenét, és szolgálj neki teljes szívvel és készséges lélekkel, mert megvizsgál az Úr minden szívet, és megismer minden szándékot és indulatot. Ha keresed, megtalálhatod. De ha elhagyod őt, akkor félreállít téged végleg.” (1Krn 28,9)

„Te azért, fiam, erősödjél meg a kegyelemben, amely Krisztus Jézusban van. És amit

tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek. Vállald velem együtt a szenvedést, mint Krisztus Jézus jó katonája. Egy harcos sem elegyedik bele a mindennapi élet gondjaiba, hogy megnyerje annak a tetszését, aki harcosává fogadta. Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.” (2Tim 2,1-5)

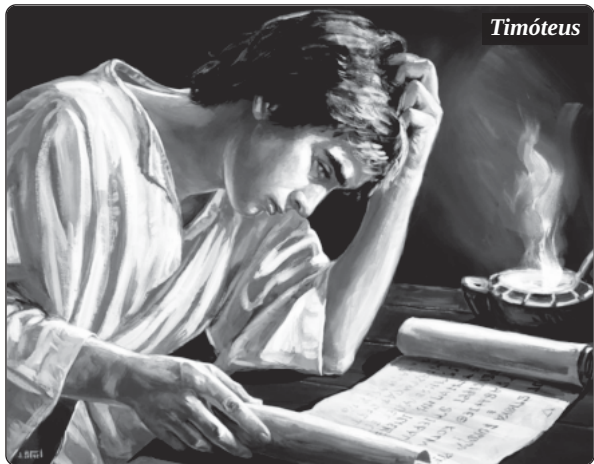
Ilyen személyes, amikor Isten megszólal, és ilyen személyesen szól az apostol Timóteushoz. Mi az, amit ebből megtanulhatunk?

Az első egy sajátos időszak, mely arról szól, hogy a világ nem velünk kezdődik. Sokszor ezt általánosságban értjük, és nem is gondolunk bele, hogy mennyire igaz ez az élet minden területére. Különösen a fiatalok könnyen hajlanak arra, hogy azt gondolják, hogy minden velük kezdődött, nem fontos, hogy a szüleik vagy nagyszüleik nemzedéke mit végzett. A valóságban nagyon fontos, hogy mindig tudatában legyünk annak, hogy mi mindent köszönhetünk az előttünk járó nemzedékeknek. Nemcsak a fizikai létünk és neveltetésünk, hanem mindaz, ami körülvesz bennünket, mindezek arról tanúskodnak, hogy az előttünk élt nemzedékek milyen értékeket teremtettek. A házak, amiben lakunk, az utak, amiken járunk, a gyümölcsfák, aminek a termését esszük, az emberi tudás, amit ma hasznosítunk, mind-mind a szüleinket, nagyszüleinket dicséri, nekik köszönhetjük.

Ha nem lettek volna tanítók, akik minket tanítottak, soha nem jutottunk volna oda el, ahova eljutottunk. Ha az előttünk járó nemzedékek tudását, ismeretét nem örököltük volna, ha nekünk magunknak kellene mindent kitalálni, a magunk kárán megtanulni, akkor nagyon nehéz lenne az életünk. Legyünk nagyon hálásak azért, hogy voltak szüleink, nagyszüleink, tanítóink, lelkipásztoraink, akiktől nagyon sokat kaptunk! Legyünk hálásak azért, hogy a történelem nem velünk kezdődik!

A Szentírás azonban arról is beszél, hogy nemcsak az életnek „világi területén” járt előttünk sok nemzedék, de a hitben járás sem velünk kezdődött. Isten már a világ teremtésekor, az emberi történelem kezdetekor kijelentette magát, megmutatta nagyságát a teremtés csodájában. Már a legelső időkben is voltak emberek, akik igyekeztek Isten akaratát megérteni és neki tetsző életet élni. Voltak,

akik hittek Istenben, akik Istennel jártak. Erről szolgáltam néhány hónappal ezelőtt, mikor az első nemzetségtáblázatokról olvastuk az igét Mózes első könyvéből (1Móz 5). De ilyen volt például Noé, aki megmenekült az özönvíz idején. Ilyen volt Ábrahám, aki hallotta Isten hívó szavát, és engedelmeskedett Istennek, elindult, pedig nem tudta, hogy hova

Timóteus

megy. A Zsidókhoz írt levél 11 fejezete azért sorolja fel a hit hőseit, hogy az ő példájuk erősítsen bennünket, hogy a legnehezebb helyzetben is lehet Istennel járni, neki engedelmeskedni. Így emlékeztet bennünket is Timóteus példáján keresztül az ige: voltak előttünk, akik képmutatás nélkül hittek.

Lelkészi jelentésben is a felolvasott ige hívott bennünket önvizsgálatra: „*éleszd fel (gerjeszd fel) magadban Isten kegyelmi ajándékának tüzeit*”; mert azokban a családokban ahol vannak és voltak hívó elődök, nagy kísértés az, hogy a következő generáció magától értetődőnek gondolja a hitet. De már nem olyan lángoló erővel, már meglankadva élik meg a mindennapokban, így sokszor csak külsőség lesz mindez. Lehet, hogy az olvasók között is vannak olyanok, akiknek szülei vagy nagyszülei hívó, templomba járó emberek voltak, naponta olvasták a Szentírást és imádkoztak. De ők maguk már nem gyakorolják és talán nem is hiszik mindezt. Most pedig azt kérdezik: nekünk hogyan kell imádkozni. Hogyan lehet Istenhez fordulni? Beléphetnek-e majd a templomba?

Az elmúlt napokban többen csak azért kerestek telefonon, hogy megtudják, tartunk-e istentiszteletet vagy bibliaórát. Eljöhete-e közösségünkbe? Most azt kellett mondanom, hogy nem találkozhatunk személyesen, de mindannyian leborulhatunk az élő Isten elé. Nemcsak az őseidnek lehetett hite, reménye, hanem neked is! És imádkozunk azért, hogy a próba ideje alatt egyre többen jussanak Isten ismeretre.

Mivel bátorítja Pál apostol Timóteust, az ő lelki gyermekét? Azzal, hogy a hit, amit örököltünk olyanná lehet, mint a hamu alatt szunnyadó tűz. Még ott van benne a meleg emléke, ott van benne a tűz lehetősége, de fel kell szítani, fel kell lobbantani. Gerjeszd fel magadban, ne hagyd kialudni! „*Mert nem a félelemnek a lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józság lelkét.*”

Pál nagyon jól tudja: semmi sem növekszik olyan gyorsan, mint a félelem lelke. Az életben olyan sok helyzetben tapasztaljuk meg mindezt: vizsgákban, kapcsolatokban, betegségben vagy most a másik emberben. Az emberek pedig hagyják, hogy a félelem lelke irányítsa őket. Az ige, melyet hallottunk nem a főbiákról szól, hanem inkább a csüggedéssel, szorongatással összefüggésben. Nem arról van szó, hogy Isten Lelke a félelem lelke volna, hanem minőségi kapcsolatot jelent a genitívusz. Ne szégyelljük a mi hitünket és keresztyén életünket!

Tudom, hogy a félelem nem mindig jelent rosszat. Minden bizonyos biológiai értelemben jó, mert növeli az éberséget, növeli a működési készséget, a sebenséget és a kitartást. De ez a félelem az embereket nyugtalaná, pánikbeteggé teheti. Nem szabad rettegni, mert ez a pánik nem Istentől származik – mondja az a Pál, akinek minden oka lenne félni. Ne felejtsetek, a börtönből ír. Jövőbeli kilátásai minden bizonnyal nem rózsásak, de hite bizalmat ad. Nem kell félned! Ne féljete! Ne csüggedjete! (Ez a kifejezés az Újszövetségben csak itt fordul elő.)

A félelem ne terjedjen ragályosabban, mint a vírusbetegség. Isten nektek adta az erő lelkét. Ezt a szót ismerjük: dinamika. Használjuk a fizikában is, gyerekeim a héten is tanultak róla. Erő, hatalom, mozgás a jelentése. Isten Szentlelke megbátorít, megerősít, hogy a nehezek között is meglásd az Isten! Ez az isteni dinamika lehetőséget ad az új felfedezésében, főleg a félelem, a nyomorúság, a katasztrófák idején. Fontos, amikor nagyon sok minden azért küzd és azért tombol, hogy felőrölje az emberket az idejét. Isten az Ő erejével valami újat ad most neked! Nézzétek, olyan furcsák Jézusnak a példázatai: a tékozló fiú történetében az ifjú, miután elfogyott minden vagyona, azon gondolkodik, hogy hazatérjen. Ám nem mer fiúként apja elé állni, hanem csak szolgálja szeretne lenni. Milyen jó, hogy arra gondol: otthon, az atyai házban bőség van. Haza lehet menni, s csak elután jut eszébe, ha távol marad, elpusztul. Élettragédia volna, ha mindez fordítva jutott volna eszébe. A mélyes és megalázott helyzetben az Atya valami meglepőt, újat készít. Így mikor hazatér, az apja eléje szalad, megöleli, nem bérésként, hanem fiaként tekint rá. Ünnepi vacsorát készít, tiszta ruhába öltözteti, és ujjára gyűrűt húz. Egészen új dimenzió jön létre, ez az Isten dinamikája, azaz ereje.

Másik jézusi példázatban pedig a gazda nagyvonalúságáról beszél, amikor szőlőjében munkásokat hív reggel, délben és kora délután. Az esti elszámoláskor, fizetéskor azonban, mindenkinek egyforma bért ad. Ez a váratlan, szokatlan és mégis új jelenik meg az Isten által talán ebben a helyzetben is, amiben mindannyian vagyunk. Nem azt kapjuk, ami járna nekünk, hanem sokkal többet. Isten Lelkének ereje megtart és megújít. „*Hát nem tudod, hát nem hallottad? Örökkévaló Isten az Úr, ő a földkerekség teremtője! Nem fárad el, és nem lankad el, értelme kifürkészhetetlen. Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi. Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.*”

Ez Isten Lelkének az ereje. Évekkel ezelőtt volt egy hobbim, amikor keresztyén videókat gyűjtöttem. Emlékszem, családomban és gyülekezetünk körében is körbeküldtem egy videót, mely egy családról szól. 1962-ben született egy sérült fiatalember, aki csak a szeme által tudott kommunikálni. Váratlanul apját arra biztatta, hogy vegyenek részt egy maratoni futóversenyen. Az apa a fiát keresszékben tolva küzdötté végig magát a futó- és triatlonversenyen, majd éveket, évtizedekig együtt rótták a kilométereket futva-húzva és kerékpározva. A fiú egy videó-bejegyzésben mindezt így élte meg: „*mindenre van eröm Krisztusban, aki megerősít engem.*” (Fil 4,13) (My Redeemer Lives – A true Ironman story [Team Dick and Rick Hoyt] https://www.youtube.com/watch?v=ts8F6dV_0uM).

Isten Lelke, az erőnek lelke! Töltekezz vele naponként! Jézus is ezt mondja: „*Ha tehát ti gonosz léteketre tudtok*”

Dick és Rick Hoyt

gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelkét azoknak, akik kérik tőle.” (Lk 11,13) Kérjétek Isten lelkének az erejét a mindennapokban! Mert, ha nem kéritek, széthull minden.

Isten Lelkének az ereje, dinamikája egyértelműen a szeretet irányába mutat. Az elképzelhetetlen lehetőség felé, ami kitörli a félelmet. A mindennapi életnek megvan a maga struktúrája, korlátja és lehetősége, de Isten szeretetének az ereje mindent átjár. Arra buzdít, fedezzük fel, hogy nem a félelem az úr ebben a világban, sőt az Ő szeretete kiűzi a félelmet, mint a gyakori szellőztetés kiviszi az áporodott levegőt.

Vajon, létezik-e szeretet? A nehéz órákban, a nehéz napokban? Megtapasztalható mindez? *Túrmezei Erzsébet* így vall erről:

HA NEM TESZEK SEMMIT SEM

Most nem sietek,
most nem rohanok,
most nem tervezek,
most nem akarok,
most nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

Most megnyugszom,
most elpihenek
békén, szabadon,
mint gyenge gyerek,
és nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

S míg ölel a fény
és ölel a csend,
és árad belém,
és újjáteremt,
míg nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten,

új gyümölcs terem,
másoknak terem,
érik csendesen

erő, győzelem...
ha nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

(Túrmezei Erzsébet)

Ez a szerető Istennek a Lelke. Amikor az ember úgy érzi, hogy elhagyta őt minden, az Isten megerősíti és bizonyossá teszi, hogy Ő létezik. Létezem. Itt vagyok – mondja.

Az Ő szeretetéből élünk. János apostol így szól levelében: „*Szeretteim, szeressük egymást; mert a szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született, és ismeri Istent; aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg az Istent; mert Isten szeretet. Abban nyilvánul meg Isten hozánk való szeretete, hogy egyszülött Fiát*

küldte el Isten a világba, hogy éljünk általa. Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást. Istent soha senki sem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk. ... mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket. Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.” (1Jn 4,7-12)

A szeretet az nem egy fogalom, hanem mindig maga az életgyakorlat. Ahogyan Isten szeret, az azt jelenti: önmagát adta értünk. Ő eljött erre a földre, vállalta velünk a sors-

közösséget, belépett a mindennapok világába és meghalt, hogy éljünk általa. Ez a szerető Isten vár bennünket. A bőjti időszakban Isten megígéri a mi életünket, vajon így tekintünk az Ő Fiának áldozatára? És vajon így szeretjük egymást? Mert amikor Jézus Krisztus megjelenik az általunk képviselt világban, azért jelenik meg, hogy gyógyulást hozzon. Ha Isten szeretete elér hozzánk ezen a mai napon, akkor túlmutat a leírt prédikáción. Ekkor reménység lehet azoknak, akik a legnagyobb nyomorúságban vannak. Jézusban le tudjuk győzni a halálfélelmet. Ő győzött. Mert Ő ennek az életnek az Úra. Ennek pedig az a következménye, hogy nekünk is szeretnünk kell egymást: „*Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szerettek egymást.*” (Jn 13,35)

Végül, amikor ezt az ígért fontolgatjuk, akkor eljutunk odáig, hogy Isten nekünk adja a józanságnak lelkét. Mít jelent a józanság? Különös aktualitása van ennek. Ez a kifejezés az Újszövetségnek egyedi, egyszerű szava. A józanodni ige azonban mindig a gyógyítás-történetekben jelenik meg. Amikor Jézus valakit meggyógyít, azt jelenti, hogy az illető szellemileg ép lesz. Észre tér. Két lábon állunk a földön és reménykedve előre tekintünk. Nem az álmaink határoznak meg bennünket és nem rajongásunk. Sőt nem is esünk túlzásokba. Fontos ez a próbák idején. Mert a józan ember, nem enged a csábításnak és nem enged a kísértésnek. A józan ember hisz és remél. Remél úgy, hogy hűségét semmi sem ingathatja meg.

Szeretteim! Gyemekeim! Így adja nekünk Isten a félelem helyett az erő, a szeretet és a józanság lelkét. Ha ez így van, akkor nyugodtak lehetünk ebben a világban. Ámen.

(Elhangzott 2020. március 29-én, vasárnap, a koronavírus-járvány miatt interneten közvetített élő rádiós istentiszteleten)

IMÁDSÁG

Drága Mennyei Édesatyám! Tudom jól, hogy csak a Te szent erőd és szereteted tud nekünk segíteni ennek a szörnyű járványnak idején. Csak Te tudod, hogy élnek az emberek a világon, csak Te tudod, hogy mi a terved velünk. Uram, Te látod az összes ember jövőjét, és csak Te tudod, hogy kivel mi lesz. A Te hatalmad akkora, Uram, hogy egyedül Te tudsz segíteni nekünk. Uram, Te tudod adni nekem mindig a Lelket, mert Te sohasem hagyysz el engem, sem családomat. Mindig itt vagy közöttünk, mindig meghallgatod imáinkat. Te itt vagy közöttünk, és nem hagyod, hogy felboruljon az a rend, amit Te alkottál. A növények még most is termést hoznak,

vagy éppen az állatok még mindig lehelésnek a réteken.

Viszont most itt van ez a vírus, amit Te elének helyeztél. Ez egy próba. Őszintén, Uram, én még nem jöttem rá, hogy miért van most ez előttünk, de tudom, hogy Te egyszer rá fogsz engem döbenteni.

Drága Úr Jézusom, kérlek Téged, vigyázz azokra, akik most a fennmaradásunkért küzdenek, akik most is a boltokban töltik az árut, vagy esetleg a kasszában ülnek azért, hogy mi élelemhez tudjunk jutni. Uram, kérlek, vigyázz az orvosokra, és kérlek, Uram, adj mihamarabb javulást a helyzetünkön.

Drága Úr Jézusom, csak Te tudod,

hogy miket éltem át ebben a pár napban, csak Te tudod, hogy mi jár a fejemben. Úr Jézusom, csak Te tudsz segíteni az embereknek. És tudom, hogy nagyon sokat viccelődtem ezzel a témával kapcsolatban, mígnem beütött Magyarországra is ez a járvány.

Drága Úr Jézusom, kérlek, vigyázz szeretteimre, barátaimra is, az ő családjaikra, vigyázz Magyarországi időseire, kérlek, Uram, vigyázz a földre. S add most a Te ígédet, szavadat nekünk. Ámen.

Nyilas Anna konfirmandus
(Elhangzott 2020. április 5-én, virágvasárnap, a gyülekezetünk honlapján közvetített élő rádiós istentiszteleten)

Isten a természetet áldásunkra, de kihívásként is, táplálásunkra és kioktatásunkra egyaránt használja. Azt szeretné, hogy amiként az ördögnek ellenállunk, a természetnek is ellenálljunk, hogy egy bukott világban győztesekké váljunk. Bár a természet alá van vetve Isten uralmának, arra kényszerítünk, hogy betegségekkel és járványokkal küzdjünk meg. Törekednünk kell a jobb orvosi ellátásra, a tiszta ivóvízre és a harmadik világbeli emberek táplálására. Késznek kell lennünk segíteni azokon, akik szükséget szenvednek, méghozzá nagy személyes erőfeszítéssel.

Amikor a pestis elérte Wittenberget, az emberek megkérdezték Luther Márton, hogy a keresztyéneknek kell-e segíteniük a betegek és a haldoklókon, amire azt válaszolta, hogy mindenkinek magának kell válaszolnia ezekre a kérdésekre. Azon a nézeten volt, hogy a járványt gonosz szellemek terjesztik. De azt is gondolta, hogy a járvány „mindazonáltal Isten akarata és büntetése, amelynek türelmesen alá kell vetnünk magunkat, és szolgálunk kell felebarátainkat, életünket is kockáztatva, ahogyan János apostol is tanította: „*Abból ismerjük meg a szeretetet, hogy ő (Jézus Krisztus) az életét adta értünk; ezért mi is tartozunk azzal, hogy életünket adjuk testvéreinkért.*” (1Jn 3,16)

Miközben ezeket a sorokat papírra vettem, a médiák éppen arról a madárinfluenzáról számolnak be, amely az USA-t is elérheti, és amely embereket is megfertőzhet. Egyes keresztyének azt kérdezhetik maguktól, hogy ha erre kerülne sor, vajon meneküljenek vagy maradjanak, hogy segítsenek a fertőzötteken, és saját életüket is kockára tegyék mások javára. Ilyen katasztrófa esetén elég relevánsnak tűnnek Luther megjegyzései a wittenbergi pestissel kapcsolatban. Luther így folytatja:

„*Ha Isten akarata, hogy a gonosz ráncson és megsemmisítsen minket, akkor semmilyen óvintézkedésünk nem segíthet. Mindenki szívlelje meg a következőt: Mindenekelőtt ha valaki úgy véli, hogy ott kell maradnia, ahol a halál tombol, akkor bizza magát Istenre, és mondja ezt: „Uram, a kezében vagyok; azt akarod, hogy itt maradjak; legyen meg a te akarod. Alázatos teremtmény vagyok. Megölhetsz engem vagy megölvathsz a pestistől, ugyanúgy, mintha tűzben volnék, vagy vízben, vagy szárazság fenyegetne, vagy bármely más veszélyben lennék.*”

Igen, a pestisjárvány „Isten akarata szerint” történt, mégis az a feladatunk, hogy

RÉSZVÉTEL VÁLASZOLNI

megtegyük, amit megtehetünk, mentsük a betegek életét, és szolgáljuk a haldoklókat. Meg kell köszönnünk Istennek, ha egy katasztrófa során alkalmat ad nekünk, hogy segítsünk a sebesülteken.

A tragédiák lehetőséget adnak nekünk, hogy szolgáljunk élő és haldokló embertársainknak. Mások tragédiái által alkalmunk nyílik kiszakadni kényelmes életünkől és részt vállalni a világ szenvedéséből.

A történelem folyamán a keresztyén közösség a tragédiákra mindig áldozatkészséggel és bátorsággal reagált. A harmadik században Tertullianus azt írta, hogy a keresztyének – ellentétben a pogányokkal, akik a pestis idején elhagyták közeli rokonaikat – a betegeket szolgálták. És amikor a pogányok halottaikat

egyszerűen a csatatereken hagyták, a keresztyének életüket kockáztatták, hogy a testeket biztonságba helyezték és a sebesülteknek segítséget nyújtsanak.

Amikor a Katrina hurrikán elpusztította a Mexikói-öböl partvidékét, a keresztyén gyülekezetek a helyzet magaslátára emelkedtek, és segítettek az áldozatoknak. Több tízezer ebédről gondoskodtak, és más gyülekezeteknek is segítettek, hogy közösen elkezdhesék az áttelepítés és újjáépítés nehéz munkáját. Még a világi sajtónak is el kellett ismernie, hogy a bürokrácia nem tudta megakadályozni a keresztyén gyülekezeteket abban, hogy önfeláldozóan mások mellé álljanak az inség idején. Amit a kormány és a Vöröskereszt nem tudott megtenni, azt megtette Isten népe. És ennek így is kell lennie.

Az Úr Jézus mélyen megindította a nyomor, amelyet a bűn átka hozott erre a világra. Látjuk, ahogy Lázár sírjánál könnyeit ontja, és halljuk sóhaját: „*Jézus – még mindig mélyen megindulva – a sírhoz ment: ez egy bar-*

lang volt, és kő feküdt rajta” (Jn 11,38). Miután levették a követ, az Úr Jézus hangosan így kiáltott: „*Lázár, jöjj ki!*”, és Lázár a jelenlevők szeme láttára kísértált a sírból. Ugyanaz az Úr, aki várni tudott néhány napot – miközben Lázár már halott volt –, ugyanaz az Úr fel is tudta őt támasztani halottaiból.

Ugyanaz az Isten, aki megalkotta a természet törvényeit, azt parancsolja nekünk, hogy vegyük fel a harcot ugyanekkel a természeti erővel. A megbízás, amit Isten adott Ádámnak és Évának a bűnbeesés előtt – nevezetesen, hogy uralkodjanak a teremtett világ fölött –, ma is érvényes. Azonban a föld bogáncsot és tövist terem, és a gyermekszülés fájdalommal jár. Az élnivágás a túlélésért folytatott harccá változott.

Ha a modern orvostudomány és technológia segítségével sikerül is elodáznunk a halált, ameddig csak lehetséges, annak hatalma végül minden embert legyőz. A végén mégis mi (keresztyének) leszünk a győztesek, mert Krisztus azért jött, hogy legyőzze a bukott és ezért hanyatló természetet.

Talán nincs nagyobb titok, mint az, hogy *miért és milyen céllal* van az emberi szenvedés, ezért jobb, ha alázatosan bevalljuk, hogy Isten útjai kifürkészhetetlenek.

William Cowper találóan írta le Isten titkait:

Isten útja titokzatos,
Így tesz Ő sok csodát;
Lecsendesít minden vihart,
És a víz színén jár.

Neki, aki tele van kincsekkel,
nemes terve és tanácsa van bőséggel,
Nem sejtett lehetőségekkel
teljesedik be szuverén akarata.

Csak bátorság, csüggeteg szentek!
A felhő, amely fenyeget titeket,
gazdag áldást áraszt rátok
hamarosan fentről, Istentől.

Gyarló szíved meg ne ítélje az Urat!
Vesd kegyelmébe bizalmadat!
Mert a szigorú gondviseléssel
Csupán arcának mosolyát rejti el.

Amit Ő akar, megtörténik bizonyosan,
meg fogod látni hamarosan.
Lehet, hogy a rügy keserű,
de a gyümölcs édes és gyönyörű.

A sok hitelenség nagyot téved,
Isten túlságosan csodálatos.
Egyszer majd értelmezi önmagát,
Mindent tisztáz és világossá tesz.

„Ne bánkódjanak, ha nem értik az élet titkait” – írta egy bölcs ember. „A függöny mögött (vagyis a világion túl) sok öröm van elrejtve.” Aki bízik a Biblia Istenében, tudja, hogy ez az igazság.

(Erwin W. Lutzer: ...*És hol volt Isten? című könyvéből*)

A koronavírus járvány szinte megbénította a világot. Amikor ez az írás készül, számos ország szigorú határellenőrzést vezetett be, vagy le is zárta a határait. Olaszország és Spanyolország karanténban van, az Egyesült Államok egész Európa előtt bezárta az ajtót, mindhiába. A mai vezető hír, hogy drámai mértékben terjed a koronavírus a világban. „A tudomány jelenlegi állása szerint az új vírus nem kellően ismert, nincs ellene oltás, nincs gyógymód az általa okozott betegségre, és a lakosság 60-70 %-át megfertőzi.” Mindenki jól ismeri a helyzetet.

Ézsaiás könyvében így szól hozzánk az Úr igéje: „*Hadd tudják meg napkeletől nyugatig, hogy rajtam kívül nincsen más, én vagyok az ÚR, senki más! Én alkottam a világot, én teremtettem a sötétséget, én szerzek békességet, én teremtek bajt, én, az ÚR cselekszem mindezt. Egek, harmatozatosok a magasból, hulljon igazság a fellegekből! Táruljon fel a föld, és teremjen szabadságot, sarjadjon igazság is vele! Én, az ÚR teremttem mindezt.*” (Ézs 45,6-8)

Íme, Isten a történelem Ura. Egyedül az Ő kezében van a jelenünk és a jövőnk is. Minden hívó ember tudja, hogy semmi nem történhet Isten akaratán kívül. „*Nem a Fel-séges szavától függ a rossz is meg a jó is?*” (Jer 31,38) Igen, Isten benne van mindenben. Minden jóban és minden rosszban. Hogyan? A II. Helvét Hitvallásban *Heinrich Bullinger* Szent Ágostont idézi, aki Kézükönyvében így fogalmazott: „*Csodálatos és kibeszélhetetlen módon nincsen akaratán kívül az sem, ami akarata ellen történik. Mert nem történnék meg, ha nem engedné, hogy megtörténjen. Mindenesetre, nem akaratlanul engedi meg, hanem akarva. Jó létere nem is engedné, hogy a rossz megtörténjen, ha mindenható létere nem tudná a rosszat jóra fordítani.*”

Ugye értjük, hogy ez az emberre nézve nem azt jelenti, amit a népi bölcsesség mond, hogy „Hej, de jó annak, akinek nem rossz!” Hanem hogy Isten megengedi a rosszat az életünkben, hogy azt jóra használja fel, de korábban is tartja, nehogy túlradjon. Ha a fényt akarjuk, el kell fogadni az árnyékat is. Azaz ha Isten kezéből elveszünk a jót, el kell vennünk a rosszat is, ha ez az Isten akarat. Azzal a feltétlen bizalommal vesszük el a rosszat, hogy Ő az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, és bizonyosan jóra fordítja azt, vagy ha mégsem tenné, mert most annak van elrendelt ideje, hogy „*hulljon igazság a fellegekből*”: akkor is legyen áldott az Ő szuverén, bölcs és tökéletes akarat!

Az eltévelyedett, Isten ellen fellázadt ember azonban nem így gondolkodik, hanem Őt tartja felelősnek minden rosszért. Milyen választ adhatunk erre? *Ravasz László* gondolatait idézem *Kis dogmatikájából*:

„Mikor a világra túlon túl sok nyomorúság szakad, mikor elemi csapások, háborúk, járványok miatt százerek vesznek el nyomorultul, felvetődik a kérdés: engedheti ezt Isten? Ha ő kormányozza a világot, engedheti ezt? Tűrheti ezt?

Ne feledjük, hogy az ember bűnös. Igazság szerint halált, mégpedig örök halált érdemel. Isten egyebet sem tesz, csak ettől a következménytől akar megmenteni. Ha néha megmutatja, milyen az a világ, ahol kegyelme nem, csak igazsága érvényesül: azért teszi, hogy magunkba szálljunk és hozzá meneküljünk. Ezért a nagy elemi csapások *hívogató jelek a megtérésre*. Vegyük ehhez hozzá, hogy az ilyen csapások idején Isten különösen gondoskodik arról, hogy választottjai vizsgálódás nélkül ne maradjanak, s Őt a halál árnyékának völgyében is megtalálják. Mikor pedig nem természeti csapások,

hanem emberi akarás következtében zúdul mérhetetlen szenvedés az emberekre (vesztett háborúk, zsamokok kegyetlenkedése), ne feledjük el, hogy a szenvedést megérdemelték azok, akik egyetértettek (vagy nem küzdöttek meg) azzal a hatalommal, amely ezt a nyomorúságot rájuk zúdította. Azok pedig, akik – emberi szemmel nézve – ártatlanok a romlás felidézésében, vegyék eszükbe, hogy a bűn éppen azért bűn és szörnyű, mert ártatlanok szenvednek miatta. A bűn áldozatot követel éppen azok közül, akik nem követték el. Az ún. történelmi bűnök az áldozatok egész hekatombáját követelik. Mind a két csoport lássa meg, hogy egyetlen menedék Jézus Krisztusban nyílik előttük, mert benne bűnbocsánat és örökélet vár. A nagy szenvedések nemzedékeinek kétszeres erővel szól a hívás: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel!”

A járványért tehát nem Isten a felelős, hanem a bukott világ, a megátkozott föld, a romlás törvénye és az Isten ítélete alatt álló bűnös ember, akinek bűne –

Ravasz László hasonlatával élve – olyan, mint egy fertőző betegség: tovább terjed. Lényegéhez tartozik, hogy megrontson másokat. Az egész emberiséget megfertőzi. „Nem foltonként pusztít, magát a teremtet világot kezdi ki. A bűn eredetére, természetére és következményeire vonatkozó tanítást az esetről és az eredendő bűnről szóló kijelentés adja elénk. Az ember nem volt megalégedve azzal, hogy teremtmény; több akart lenni. Ez az akarás érzéki vágyat indított el bennünk, s megtörték Isten akaratát.”

A pusztító koronavírus ezért semmivel sem veszedelmesebb a magát Istentől elszakított ember romlott természeténél, káini indulatánál, ami miatt folyamatos „veszélyhelyzetben”, de veszélyérzet nélkül éli bűnös életét. Isten a koronavírussal is emlékeztetni akarja az embert elvesztett állapotára, és megengedi a csapást, hogy alázatra indítsa, tisztítsa és figyelmeztesse az embert, hogy bűnös, és egyedül annak az Istennek a kezében van, Aki ellen fellázadt.

Van azonban egy csodálatos szava az Úrnak: MÉGIS. „*Valahányszor megfenyege-*

tem, végül MÉGIS elfog a szánalom iránta: megremeg érte a bensőm, irgalmaznom kell neki – így szól az ÚR.” (Jer 31,20) Krisztus keresztjében Isten megmutatja az Ő – érthetetlen, emberi értelemmel felfoghatatlan – könyörülő irgalmát, amivel békességet szerez, szabadságot teremt és igazságot sarjaszt mindazok szívében, akik segítségül hívják Őt a nyomorúság idején. Akik felnéznek Krisztus keresztjére, és meglátnak egy másik koronát: Krisztus véres töviskoronáját. Akik megértik és hiszik, hogy „*az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért*” (Ézs 53,6b); Ő szerzett megváltást, szabadulást népének, „*örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki*” (Zsid 5,9). Ő lett nekünk Isten Igéje: MÉGIS.

Ezért tudunk hittel imádkozni, mert tudjuk, hogy van közbenjárónk, „*az ember Krisztus Jézus, aki váltságul adta önmagát*” (1Tim 2,5). Az Ő Szentlelke indítja a mi szívünket arra, hogy tartsunk „*könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat*”; ami „*jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt*”. Ő a mi „*lélegeztető-gépünk*”, Aki lelkünket lélegzethez juttatja és életben tartja.

Meghajolunk Isten bölcsessége és hatalma előtt, és tudjuk, hogy minden imádságunk az Úr mindenható akaratának van alárendelve, és hogy Ő fog elvégezni mindent tökéletes

akarata szerint, de *hittel* imádkozunk, azaz meggyőződéssel, a kérés szorításával a szívünkben, alázatosan könyörögve, nem pedig azzal a reménytelen beletörődéssel, hogy Isten úgyis azt fogja tenni, amit már eleve eltervezett, hiszen így imádságunk tulajdonképpen merő formalitás, megszokás lenne.

Isten gyermekei imádságának meggyőző ereje van, hiszen Isten hívott fel bennünket arra, hogy kéréseket és könyörgéseket vigyünk a színe elé, és Ő adta meg nekünk a közbenjárás kiváltságát. Ez az isteni felhatalmazás ad értelmet annak, hogy a járvány ideje alatt minden reggel 6 óra 20 perckor gyülekezetünk közös imádságot tartson, melyhez egyénileg csatlakozhatunk mindannyian otthonainkban. *Nyilas Zoltán* esperes úr felhívása szerint:

„Ki-ki egyéni csendességben, de egy időben imádkozzék a betegekért, orvosokért, ápolókért, mindennapi életünket biztosító emberekért, a krónikus betegekért, időseinkért, szenvedélybetegségből gyógyulókért, a családokért, gyülekezetünkért, egyházunkért, egyházi- és világi vezetőinkért...”

Szikszai Klárától hallottam, hogy egy nehéz élethelyzetében az édesapja, Szikszai Béni azzal biztatta levelében: „A megpróbáltatások ideje – hidd el Klára – mindig az áldások ideje!” Hogyan lesz a baj, a megpróbáltatás áldássá? Úgy, hogy saját tehetetlenségünk megtapasztalása idején még közelebb szeretnénk kerülni Istenhez. Ismét rádöbbenünk arra, hogy mi nem tudjuk magunkat megtartani, Megtartóra van szükségünk, ezért keressük az Úr gondolatait, akarátát, keressük vele a kapcsolatot, ezért tartunk bűnbánatot, ott akarunk lenni védőszárnyai alatt, megtaláljuk benne oltalmazónkat, erős várunkat, menedékünket, gyógyítónkat, reménységünket. Megerősödünk abban a bizonyosságban, hogy mindenben Krisztusra szorulunk, Ő Isten ajándéka – engednünk kell Neki.

És Isten éppen ezt akarja! Nem pánikot, félelmet akar gerjeszteni, hanem emlékeztetni

és ébreszteni akar. Ráébreszteni az igazi problémára: a bűnbetegségre, amit a bűnvírus okoz. Ezt akarja orvosolni, ebből akar feloldozni, ezért kíván őszinte bűnbánatot, szívbeli bizalommal való hozzáfordulást, teljes hittel való ráhagyatkozást.

Isten eszébe akarja juttatni a népeknek, hogy „*Én vagyok az ÚR, nincs más, nincsen isten rajtam kívül!*” (Ézs 45,5) Egyedül Ő benne van bűneinkre megoldás, életünkre áldás,

megnyugvás, gyógyulás; és a Hozzá vezető út egyedül Jézus Krisztus. „*A föld legvégéig mindenkinek eszébe jut az ÚR, és megtérnek hozzá, óélőtte borul le a népek minden nemzetsége. Mert az ÚR a királyi hatalom, ő uralkodik a népeken. Csak előtte borulnak le a földi hatalmasságok, térdet hajt előtte minden halandó, aki nem tudja életét megtartani. Az utódok szolgálják őt, beszélnek az Úrról a jövő nemzedéknek. Jönnek, és a születendő népnek hirdetik majd, hogy igaz, amit ő tesz.*” (Zsolt 22,28-32)

Isten nem csupán észre akarja vetetni magát a megpróbáltatásban. Ő nem egy keresztyén karanténba hív, a világtól való kegyes elszigetelődésbe, befelé fordulásba, hanem egy új népet formál magának, és a népek minden nemzetségéből megtérésre (visszatérésre), hitre, engedelmességre, istenfélelemre hívja az övéit. Ezt kell hirdetnie minden keresztyén embernek! Nem elnémulni kell a bajban, hanem a lehető leghangosabban kiáltani: Isten jobbja hatalmasan munkálkodik e világban, és

jelt adott: Tart még a kegyelmi idő! Isten keresi, hívja az övéit! Mátraházán oly megrendítő volt hallani az evangélizáció alkalmain *Füle Lajos* sürgető kiáltását: „Siesetek, hamar lejár! / Kegyelme már régóta vár. / Ma még lehet, ma még szabad, / borulj le a kereszt alatt! / Elszáll a perc, az életed. / Ma még, ha jössz, elérheted. / Ne késs tovább, ne várj tovább, / ma kérd ATYÁD bocsánatát!” Ez az egyetlen esély!

Most tehát nem azon kell keseregni és emészteni magunkat, hogy „*Uram, miért...?*” (2Móz 5,22), mert hiszen az okok teljes egyértelműséggel állnak előttünk, hanem sokkal fontosabb, hogy megértsük, mi a célja Istennek a ránk bocsájtott próbával. Sürget az idő! Isten újból és újból figyelmeztet: határa van a bemenetelnek. Noé bárkája hét napig volt nyitva minden ember előtt, aztán Isten bezárta az ajtót. Jónásnak pedig azt kellett profétálnia Ninivében: „*Még negyven nap, és elpusztul Ninive*” (Jón 3,4). Nekünk is ezt kell hirdetni! Ha személyesen nem lehet, mint most, akkor minden más módon!

Vajon hisznek-e a népek Istennek? Elhiszik-e, hogy ahogy kijelölte a föld határait, határok közé szorította a vizeket, ahogy meghatározta a népek lakóhelyének határait és határt szab az élet idejének, ugyanúgy határt szab az Ő hívásának is. A menny is teremtetett, ezért Isten országának is van határa, és milyen csodálatos kegyelem, hogy ezt a határt minden megtérővel kiterjeszti, mert Isten országa közöttünk / bennünk van; de a Biblia világosan beszél arról, hogy Isten országának kapui is bezárulnak egyszer (Lk 13,25-28).

Az utolsó időkben vagyunk, és kapuzárás előtt most kaptunk egy újabb esélyt! Ki tudja, lesz-e még ilyen lehetőség? Ragadjuk meg hát az Úr felénk kinyújtott kezét, vegyük el belőle az igazság nekünk eltételezett koronáját! Kapaszkodjunk bele a mi Urunk megváltó szeretetébe, megtartó kegyelmébe, hogy *Szép Ernővel* együtt sóhajthassuk hálással: „Ó, de jó annak, akinek a szíve felenged, cseppenni kezd róla ütemesen a jég!”

Puskás Attila

AZ ALAPTALAN FÉLELEM LEGYŐZÉSE IGAZ ISTENFÉLELEMMEL

Az istenfélelemről mondja a zsoltáros: „*A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme*” (Zsolt 111,10). Boldog az, aki ismeri és követi ezt az igazságot, akinek van bátorsága átlépni az Isten felségét körülvevő zárótüzet, még akkor is, ha közben saját nagysága és dicsősége teljesen szertefoszlik.

Az istenfélelem az életfeltét tulajdonképpeni orvossága. A kicsiny, gyöngye ember a mindenható Isten karjai közé veti magát, hisz az Ő

határtalan szeretetében, és fenntartás nélkül bízik Benne. Semmiképpen nem szándéka, hogy Istent befolyásolja, és mintegy gyógyszerként használja szorongása ellen, hanem mint gyermek szüntelenül a mennyei Atyától való

függésben él, aki Jézus Krisztus és az Ő szenvedése által mindnyájunkban legyőzte az élettől való félelmet. Hogyha minden félelem abból származik, hogy megszakadt az élő Istennel való kapcsolatunk, akkor ennek a kapcsolatnak a helyreállítása nyilván a szorongás megszűnését is jelenti. Ugyanez érvényes a sötétség láthatatlan világának minden hatalmasságától való félelemre is. „Te vigyázz csak, Uram, rám, nem árt akkor a Sátán, testem-lelkem békén marad” – éneki *Paul Gerhardt* a „Már nyugosznak az erdők” kezdetű énekében.

Ha beteges félelemről van szó, akkor természetesen az ember rendszerint képtelen a hit által való szabadulásra. Akkor minden azon múlik, hogy vannak-e olyanok, akik helyette hisznek, ahogyan az a Máté 9,2-ben történt a gutaütött és társai esetében. A keresztyén ember életének legnemesebb vonásai közé tartozik, hogy a másik keresztyénért Isten előtt közbenjár, ahogyan Krisztus közbenjár minden hívőért.

A következő igehelyek segítenek bennünket a félelem ellen: Zsolt 118,5; Jn 16,33; 1Jn 4,18; 2Tim 1,7.

(Dr. Paul Müller: *Szenvedéssel formál a Mester*)

Először is engedjétek meg, testvérek, hogy hosszú idő után előttemek állva, köszöntselek benneteket! Örülök, hogy sok-sok ismerős arcot látok, és annak is örülök, hogy vannak, akiket nem ismerek. Ez azt jelenti, hogy újonnan jöttök; érezzék itt valóban úgy magukat, mint akik az Isten közelébe, egy olyan gyülekezetbe jöttök, ahol Ő az Úr.

A szentleckeként felolvasott igeszakaszban Ábrahám úgy jelenik meg előttünk, mint egy olyan ember, aki hisz. De nem úgy jár hitben, mint az olyan ember, aki hiszi, hogy van Isten, mert az nem létezik, hogy ez a világ csak úgy magától jött létre, lennie kellett valakinek, valami értelemnek, tehát – és levonja a következtetést – akkor Istennek lenni kell! Ábrahám hite nem ilyen volt. Ő egy olyan hitben járó ember volt, aki tudta azt – és erre hagyta rá az életét –, hogy Isten a szent, az igaz, Aki kegyelemmel irányítja és vezeti őt azon az úton, amelyen jár.

Nagyon messziről indult Ábrám, a pogány világból. Mint ahogy – az az igazság – mi is messziről indultunk el annak idején – a pogány világból. És milyen jó, hogy az Atyaisten Pál apostolt sem engedte a környezetében maradni, nem engedte, hogy csak Ázsiában hirdesse az igét, hanem elküldte Európába! Mert a pogányok között is voltak olyanok, akiket ki akart hívni, akiket meg akart igazítani, akiknek elkészítette az üdvösséget.

Ábrám tehát messziről, a pogány világból indult, melyben rengeteg bálványistent imádtak azok, akiket hátrahagyott. Amikor te az Isten gyülekezetét választottad és elhatároztad, hogy templomba járó ember leszel, hátrahagyad azokat a bálványokat, amelyek között éltél, amelyeknek hódoltál? Mert ha nem, akkor azok bezavarnak, akkor azok nem hagynak élni. Nem hagynak oly módon élni, hogy teljes legyen az az élet, amelyet az Ő népe között, az Ő gyülekezetében Ő akarná, hogy éljél.

Tehát Isten kihívta Ábrámot a pogány világból, ő pedig elindult egy olyan úton, amely Isten ígéreteinek megvalósulásaként egyre bizonyosabbá tette előtte, hogy jó úton jár, ez valóban az Úr útmutatása szerint való, ezért jó Ráhallgatni. Hiszen az Isten nem ember, hogy hazudjék. Valóban nem. A Zsidókhoz írt levél 6. fejezetében azt olvassuk: „lehetetlen, hogy az Isten hazudjon”. Halljátok? Lehetetlen. Vegyétek úgy a Bibliát, mint az Isten igaz beszédét, amelyre jó, ha odabizuk az életünket, mert az Isten Igéje az egyetlen, ami nem visz szakadékba, hanem fel a hegyre, az Isten dicsőségébe.

Mi most Ábrám, Ábrahám életén keresztül megvizsgáljuk, hogy milyen is egy hívő ember élete attól fogva, hogy kihívja őt az Isten a régi környezetéből, és hogy milyen az, amikor valaki hitben jár, és nemcsak hogy jár, hanem úgy is cselekszik. Mert jó az, hogyha valaki beszéddel tesz vallást Isten mellett, csak hangozzék el! Pál apostol is azt mondja: „akár szívből, akár színből hirdettetik az evangélium, csak hirdettessék!” De mennyire más az, amikor valakinek az életén szűrődik át, ott tapasztalja meg, hogy igaz az

Úr, Ő szent, és én azt az utat, amelyre rátettem a lábamat, Vele járhatom. Igen ám, de Ábrám, Ábrahám életében azt is látjuk, hogy milyen az, amikor az Úr gyermeke letér a hívő élet útjáról. A Bibliában minden a mi okulásunkra íratott meg, éppen ezért erre a történetre is úgy tekintsetek, hogy azon keresztül Isten akar tanítani bennünket, mert vagy átjutottunk már efféle dolgokon, mint ő, vagy ezután jön el hívő életünkbe az, amin ő keresztülment.

Nagyon fontos, ami a textus elején olvasható: „E dolgok után lőn az Úr beszéde Ábrámhoz”. Ebben a mondatban sokféle rejtett, de mégis érthető dolog van leírva, én ketőt fogalmaztam meg. Az egyik az, hogy az életünkben nem esetlegesen következnek be dolgok, események, hanem mindennek van valami előzménye. A másik pedig az, hogy Isten itt az Ő szolgájával, a hitében megfáradott Ábrámmal beszél.

Mi volt ennek az előzménye? Ábrám unokaöccse, Lót fogságba került, ő pedig eldöntötte, hogy kiszabadítja. Meg is vívták a csatát Khédorlaomer királlyal, és a csatában Ábrám győzött. Nagy győzelmet aratott, de arról a zsákmányról, ami neki járt volna, lemondott. Ezután jött Melchisedék áldása. Egy csodálatos, dicsőségesen megívott csatának a jó íze kellett volna hogy betöltse az életét,

mégis azt látjuk – kiderül az igéből –, hogy ez az ember megfáradt. Testvérek, ha magunkra nézünk, nem ugyanígy van velünk is? Mi is harcoljuk az élet-harcunkat, jövőnk, meggyünk, teszünk, cselekszünk, a mi életünkben is vannak próbatételek, csaták, amelyeket miközben vívunk, megfáradunk. Valósággal kipukkadunk, mint akiben már levegő sincs, élet sincs. Ez az állapot uralkodik el rajtunk. És így van ez a hitünkkel is. A hitünk is megínoghat, és erőfeszítéseket teszünk arra, hogy valahogy visszaszerezzük azt az állapotot, az első szeretet melegét, biztonságát, amikor még mindennel az Úrhoz szaladtunk, mert most az van bennünk, hogy eddig győztes volt az életem, de valahogy megfáradtam. Ez történt lelkiképpen Ábrámmal is.

Tehát mire vonatkozik az „E dolgok után...” isteni kijelentés? Ezek után szólt hozzá az Úr, és ez a kornyadozó ember oda kellett figyeljen arra, amit mond neki. Mit mondott? „Ne félj, Ábrám!” Nevén szólította. „Neveden szólítottalak, enyém vagy” – hallottad már, testvérem? Hallottad ezt a kijelentést, hogy téged is ismer? Mielőtt az anyaméhben megalkotott, már mindent tudott rólad. Ne félj! Milyen jó, hogy megszólítja az embert, mert Ő ismeri az állapotát, ahogy a tiedet is. Pontosan tudja a szíved legrejtettebb titkát, azokat a gondolatokat is, melyek sokszor úgy törnek föl belőlünk, hogy magunk is szégyelljük. Rejtenénk el a mélybe, ki nem mondanánk semmi pénzért, mert szégyen ránk nézve, de megszületnek. Ezt is tudja az Úr. „Elfáradnak az ifjak, meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbek is” – mondja Ézsaiás próféta. És ez így van. Isten jelentette ki. Ő teljesen tisztában van azzal, hogy milyen állapotban van a te ún. lelki életed. Fontos a lábad, a derekad, a szíved, az agyad állapota is, de a szíved állapotát, a hitbeli állapotodat is nagyon jól ismeri.

Megfáradt az idős Ábrám is, de Isten nem róttá meg ezért. Téged zavart? Egyikünket sem zavart ki a kapun túlra, hogy „ide be ne gyere! Hányszor ígértél!? Hányszor fogadkoztál!? Tettet? Nem tetted! Akkor látni sem akarlak!” Látni akart, hívott, jöttél, itt vagy, s hallgatod azt, amit most üzen teneked. Mert,

testvérek, a megfáradás nem baj, de ebben az állapotában Ábrámról tudja, hogy nem szabad őt magára hagynia. Isten az, Aki megkeresi őt. Azért sem baj a megfáradás, mert arra jó, hogy megtanuljon az ember valamit: hogy minden ember tulajdonképpen mennyire erőtelen önmagában. Nem tud egyedül csatába szállni. Nem is ajánlom senkinek, hogy a „Távozz tőlem, Sátán!” indulattal rugaszkodjunk neki a kísértéseknek, hanem lássuk meg, mennyire erőtelene vagyunk, hogy milyen nagy ajándék az, hogy Istenhez fordulhatunk, Tőle segítséget kérhetünk, és hogy Rá támaszkodhatunk.

De miért kellett Ábrámnak azt mondani, hogy „Ne félj”? Ez olyan meglepő. Mit tudott Ábrám, amitől még egy ilyen diadal után is félelem született a szívében? Tudta azt, hogy az ellenség bosszúálló. „Majd jönni fog. Megint jön a kísértés, megint jön a próba, amiben elbukhatom. Mert magamban gyenge vagyok, erőtelen vagyok, bölcstelen vagyok, rossz döntéseket hozok. Most minden rendben van, de mi lesz, ha ismét jön? Mi lesz, ha ismét csatába kell állni? Mi lesz velem akkor?” Félt. Valóban félt. És csak az Úrral lehet győzni.

El kell mondjam nektek, Jézust se hagyta ki a kísértő, az ellenség, az ördög. Negyven napi böjt után megéhezett, és jött a kísértő. Ismeritek a történetet, nem részletezem. Jézus Krisztus az Ige kardjával győzelmet aratott ott a pusztában, de mit olvasunk? A gonosz „magára hagyta egy időre”. Egy időre. Mert Őt is megkísértette később: a Gecsemáné kertben. „*Atyám, ha lehetséges, müljék el tőlem ez a pohár*”. Mi lett volna velem, veled, hogyha nem megy végig a megváltás művének útján? De végigment! Ő valóban az Atya akarát követve győzött. Ő győztes Úr, aki mellénk állva minket is győztesé akar tenni.

Azt is látjuk az igéből, hogy miközben Ábrám lelki képpel megroppant, megfáradt ember – szomorú is volt. Valahogy most rátört minden. Így szokott ez lenni velünk is. Csóstitól jönnek a bajok. Megfáradt, szomorú ember volt Ábrám, és félelme eszébe juttatta, hogy milyen magányos. „Nincs fiam, nincs utód.” Igaz, ott volt a gondolatában, hogy Isten ígéretet tett, na de mikor? Lesz egyáltalán? Hogy lesz? Mikor lesz? Mikor adjá? Ugyanakkor egy még szomorúbb kérdőjel is felkunkorodott előtte: „Jól tettem én, hogy mindent, jelenemet, jövőmet az Istenre bízam? Nem kellett volna nekem is tenni valamit? Jó volt, hogy meg mindent Istentől várok?” Te hogy vagy ezzel? Fel se teszed a kérdést, csak tudod, hogy Isten azt mondta, hogy... És akkor már elkezd járn az eszed kereké, hogy akkor majd telefonálok x-nek, küldök egy sms-t y-nak, és akkor majd meglesz. Bedolgozunk Istennek. Így szokott ez lenni, nem tudunk vámi.

Testvérek, Ábrám szomorúságában ott áll Isten előtt. A Zsidókhoz írt levél mint a hívők atyjáról beszél róla, mégis azt kell lássuk, hogy ő is kikezhető. A csodaember, a hűséges ember, az Isten útjára lépett ember, az Isten

akarát cselekvő ember is kikezhető. A kísértő nemcsak őbenne, hanem bennünk is kelthet kételyeket, kérdőjeleket. S aki fél, vagy szomorú bárki vagy bármi miatt, eljut odáig, hogy elfárad. Ne félj, testvérem, betegségtől, ne félj öregségtől, ne félj a szomszédodtól, a határon túl a kerítést ostromlóktól! Tudod, kitől félj? A gonosztól! Akinek egyetlen célja van, hogy te soha ne engedelmessédj Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak és az Ő Atyjának, akiről azt mondta, hogy „*én és az Atya egy vagyunk*”. Ezt akarja elérni!

Ábrám és a magunk életén is láthatjuk, hogy van bennünk egy bizonyos hullámzás.

Mármint a hit hullámzása. Aminek nem kellene lennie, de tényként kell megállapítanunk, hogy van. Mert Isten gyermekei nem rettenthetetlen hősök, hanem nagyon is hús-vér, kísérhető emberek. Ábrám is így volt, te is így vagy, én is így vagyok. Viszont egy hívő emberben van egyfajta bizonyosság, mégpedig az, hogy senki és semmi nem vehet rajtunk hatalmat, mert mi az Úrhoz tartozók vagyunk, és Ő az, Aki megtart bennün-

ket, ha mi valóban Őhöz ragaszkodunk. A hívő ember azt is tudja, nincs semmire ereje, de „*az én erőm erőtlenség által végeztetik el*”. Ez pedig azt jelenti, hogy mikor bevallom az Úr előtt, „nincs erőm, nem vagyok más, csak üres edény”, na, akkor az Úr már tud velünk mit kezdeni.

Egyszer olvastam egy igehirdetésben, hogy az autós megy az úton. Lámpája már felgyújtva, és látja annak fényében, hogy egy jó nagy béka igyekszik a túloldalra. Megáll, fölveszi, két kezébe fogja, hogy átvigye a túlpartra, hát nagyon kellett vigyáznia, hogy ki ne ugorjon a kezéből, nehogy összetörje magát, ha jön egy autó és átgázol rajta. Így tart az Úr téged is a kezében, ha nem tudnád. Vigyáz rád, hogy össze ne tartsd magad, és vigyáz arra, hogy átérj a túlpartra, az örökkévalóságba, hogy amikor lehunyod itt a szemed, ott nyithasd fel, és ne a kárhózatban, ahova menendő minden bűnös ember. Tart téged, ne akarj onnan kiugrani! Ne keress más megoldást, hogy majd te jobban tudod! Nem tudod! Az Isten olyan csodálatos, még akkor is keres, mikor nem megyünk oda hozzá. Ha már annyi erőnk sincs, hogy azt mondjuk, hogy „jaj, Uram, segíts, bocsáss meg!” Még akkor is Ő az, Aki kezdeményez. Ő az, Aki jön, és azt mondja az

embernek: „Ne félj!” Neked is üzeni: „Ne félj!” És Isten szava mindenkor megbátorít.

Mit mond tovább? Azt mondja: „*én pajzsod vagyok tenéked*”. Azt jelenti ez: egyáltalán nem vagy kiszolgáltatott állapotban. Akkoriban kétféle pajzs volt, amit használtak a harcosok. Az egyik egy kerek pajzs volt, amit egy fogantyút markolva tartott maga előtt a harcoló ember, mindig arafelé fordítva, amelyről a csapás jött, miközben a kardjával vagy egyéb fegyverével hadakozott. A másik egy hatalmas nagy pajzs volt, akkora, mint egy ajtó, amit a fegyverhordozó viett előtte. Mit mond Isten? „*En, mint egy ajtó, tetőtől talpig eltakarlak téged a támadások elől, ha rám bízod magad, és jössz utánam. Akkor életben maradsz, mi több, élni fogsz. Élni úgy, ahogy én tudom, hogy mi az az élet, azt fogom neked felkínálni, neked adni.*” Mekkora az Isten szeretete? „*Elöl és hátul körülzártál engem, és fölöttem tartod kezdet*” – így olvassuk. Elmondhatod ezt te is? Ebben bízol? Ennek reménységével mégy tovább az úton, amelyre elhívtott téged a mi Urunk? Akkor jó úton haladsz. És ígéretet is tesz Isten, azt mondja: „*a te jutalmad felette igen bőséges*”. Belegondoltál? Pokol helyett örökélet? Ítélet helyett bűnbocsánat? Hidd el végre, hogy a te jövőd is ígéretes Őbenne!

És ekkor Ábrám teljesen összetörik. Kitér belőle a panaszáradat: „*Ímé énnekem nem adtál magot, és ímé én házam szolgálzúlöttje lesz az én örökösöm.*” A legnagyobb fájdalom bukik ki belőle. Ami a szívében, az a száján, odaönti. De hát lehet! Szabad! Most olvastuk nemrégén Ézsaiás könyvében: „*Na gyertek, pereljünk!*” Lehet így állni, ilyen őszinte szívvel az Úr elé. Ő azért nem haragszik, mert tudja, hogy meg fog győzni, vagy úgy, hogy emlékeztet a múltira, amikor Ő velem járt és én Ővele, vagy amikor egyszerűen megmutatja a jelent. Nézz magadra! Hol tartanál, ha nem velem járnál? És mert így van, a jövő is – hidd el – a javadat munkálja majd.

„Nem adtál. Nem adtál.” Sokszor mi azt hisszük, hogy az az igazi, amit mi akarunk, az a legjobb jó nekünk, pedig nem úgy van. Amit Ő akar adni és ad is, az munkálja a mi javunkat. Tehát Isten kegyelme, az Ő csodálatos szeretete mindig felbátorítja azokat, akik valóban Istennel akarnak beszélni, Szentlelke megtanítja arra, hogy őszintén, takargatás nélkül mondjon el mindent, mint ahogy ezt várja minden szülő is a gyermekétől. Testvéreim, jó, ha megtanuljuk és belevessük nemcsak a szívünkbe, az agyunkba is, hogy Istennél mindig ott van a megoldás. Neki van kulcsa egyedül ahhoz, hogy a mi rossz állapotunkra rácsapódott vasajtót kinyissa az

Ő szeretetével, és megajándékozzon azzal a hittel, melyet megújít bennünk, hogy aztán továbbvigyen azon az úton, amelyre egyszer már rásegítette a lábunkat.

Mielőtt befejezném, van egy utolsó mondat is, ami így hangzik: „Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat megszámlálhatod; - és mondta néki: Így lésszen a te magod.” Talányos kijelentés, de érthető Ábrám számára, és egy nagyon fontos kijelentés ránk nézve is. Testvér, tekints fel az égre! Tekints fel az égre, mert ott érted folyik a munka! Az Isten műhelyében minden térted történik. Ne a földre nézz! Ne mindarra, ami körbevesz! Attól csak elszomorodni lehet! De ne magadra nézz, a te erőtlenségedre! Ne arra nézz, testvérem, hogy már hányszor elbuktam, ne ezt latolgasd, hanem nézz föl az égre! Nézz föl, és akkor meglátod a csillagmilliárdokat elcsendesedett szívvel, lélekkel, amelyek megszámlálhatatlanok, és elgondolkozhatasz afölött, hogy mindez az Isten akaratából lett ezen a világon. Látod a saját életednek eddigi történéseit, és el fogsz jutni odáig, testvérem, hogy az Isten hatalma, az Ő dicső személye az, ami e világért, értem a legnagyobbat, a legtöbbet tette, Akit én dicsőíteni és magasztalni vagyok hivatott.

De fel kell nézni Oreá, Aki mindenütt jelen van, hogy ha mi beszélni akarunk vele, máris válaszolhasson, és megbizonyíthassa azt, hogy „nem hagyta magadra, itt vagyok”. „Szólj, mert hallja a te szolgád” – mondhatjuk majd mi is, és akkor nem lesz kétség afelől, hogy Vele együtt haladhatunk a mi megkezdett utunkon.

Aki még nem lépett rá erre az útra, de azt mondja, hogy „igen, kívánok, Veled akarok járni, Uram”, akkor ne késlekedj! Indulj el, és veled lesz az Ő akarat, veled lesz az Ő Szentlelke és az Ő Igéje, amelyet olvashatsz, amelyek elkísérnek téged egészen oda fel, a Golgotáig, és aztán majd tovább. Kérlek beneteket, aki itt tart, ne késlekedjen!

Isten áldjon meg mindannyiunkat! Ámen.

Pap Lászlóné lelkipásztor

(Az igehirdetés elhangzott 2020. február 23-án a pomázi református templomban)

JÉZUS HELYES VÁRÁSA

Az ilyen idők, mint a mai, mindig bizonytalanságot hordoznak a méhükben. Az evangélium számára ezek Istentől adott alkalmak, mert minél több bizonytalanság születik a földre, annál nagyobb sóvárgás kél az emberek szívében a bizonyosság után. Ma pedig az egyetlen bizonyosság: Isten.

Az is természetes, hogy az „apokaliptikus” idők fokozottabb mértékben fordítják úgy a hívők, mint a nem hívők figyelmét a Szentírás apokaliptikus jövődölései felé. Mindig inkább és többet foglalkoznak Krisztus visszajövetelével. Istentől támasztott ösztön ez is. A baj nem is ebben van, hanem sokkal inkább abban, hogy az ördög az apokaliptikus idők váradalmait helytelen vágányra akarja terelni.

Különféle egészségtelen tudományok és találgatások nyernek tért. Mindezeket azzal a kegyes megjegyzéssel fűszerezve, hogy „Isten őrizzen, hogy számolgatni akarnám, mikor jó el az Úr, mert meg van írva, hogy arról senki sem tud, még az angyalok sem az égben, csak az Atya egyedül.”

Mi az eredmény? Rettegés, aggódás, békétlenség! Ahelyett, hogy szorongás idején Isten felhívásának engedve „vigasztalják” az Ő népét (Ézs. 40:1), rémítgetik.

Ezek a dolgok minden idők kísértései voltak. Apokaliptikus események máskor is végig zúgtak már ilyen mértékben a világ fölött. Háborúk mindig voltak, és azok mindig félelmet gerjesztettek a szívekben. Pánikok is vonultak végig az emberiség szívében, életén. A háborúkról azonban éppen Jézus mondotta nagyon világosan és határozottan, hogy azok nem az Ő visszajövetelének jelei. „Mikor pedig hallani fogtok háborúkról és háború híreiről, meg ne rémüljete, mert ezeknek meg kell lenniük, de ez még nem a vég” (Márk.13:7.)

A maga idejében minden háború a legfélelmetesebb volt. Isten gyermekeinek azonban éppen a „proféciákkal” szemben a háborúkkal kapcsolatosan azt üzeni (ezt végrendelkezte) Jézus: Meg ne rémüljete, mert ezeknek meg kell lenniük. Azt jelent ez, hogy vegyétek természetesnek, magától értetődőnek.

Mi hát Jézus helyes várása? Ahol az igében Jézus visszajöveteléről van szó, vele

leginkább egybekapcsolódó kijelentés az, amiről az ördög az „egzaltált” váradalommal el akarja terelni a figyelmet. Az evangéliumbeli példázatokban, Jézus visszajöveteléről szóló beszédeiben, a Mennyei Jelenésekről írott könyvben mindenütt előkerült egy rendkívül fontos kijelentés, ami legkönnyebben ebben az igében foglalhatunk össze: „Kicsoda hát a hü és bölcs sáfár, kit az Úr gondviselővé tesz az ő háza népén, hogy adja ki nekik élelmüket a maga idejében? Boldog az a szolga, akit az ő ura, amikor hazajön, ilyen munkában talál.” (Lukács 12:42-43.) Jézus visszajövetelével kapcsolatban jövődölések mindig a hűség keresztyén életre való felhívással vannak egybekapcsolva. Az egzaltált álmodozások és spekulációk pedig éppen ettől vannak el.

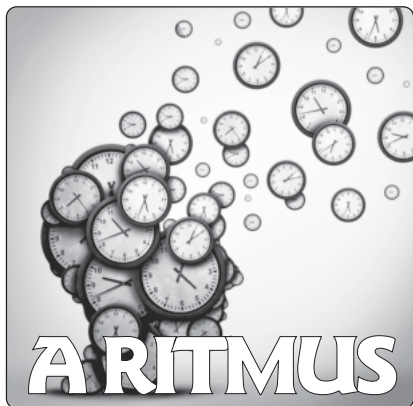
Nem az lesz a boldog szolga, akit az ő Ura tarló szélén ábrándozva, vagy az utat kémlelve talál, hanem az, akit kalászkok közt görnyedve, porosan, izzadságszagúan lep meg munkában. Nem az, akit a kisajtóban leskelődve talál, hogy már a sarkon eléje futhasson Urának, és hízalgő szavakat mondhatson neki, hanem az, akit kenyérszelés közben lep meg, amint az éhes háznép nyújtja felé kezét, hogy vegye az életnek kenyerét.

Boldog az a szolga, akit az ő Ura, amikor visszajő, ilyen munkában talál. Lesznek majd sokan, akik a jeruzsálemi bölcs sorsára jutnak, akik jól tudták, hol kell Jézusnak megszületnie, és nem mentek el oda. Lesznek, akik számolgatják, mérlegelik az írásokat, és kizáratnak, mert nem abban a munkában találtnak, amit az Úr bízott rájuk.

Jézust várnunk kell! Nem az időknek és esztendőknak számbavételével, nem csodáknak és jeleknek keresésével, hanem több munkával, több hűséggel, nagyobb odaszentesléssel. Várnunk kell Őt vissza még a mi korunkban, mert azt mondta: jönni fog és úgy jön, mint a tolvaj.

Ne veszteseg az időt a jelek kémlelésével, hanem HAJOLJ A SÁRGULÓ KALÁSZOK KÖZÉ, hogyha jó az Úr, ilyen munkában találjon téged.

Sziksai Béni

A teremtésben ritmus van. A művészetekben, a tudományban a ritmus megke-
rülhetetlen elem, amivel leírjuk, értelme-
zzük és élvezzük a világunkat. A művészi
forma része, ami Isten teremtésének a
része. A természetben nagyon sok helyen köz-
vetlenül tapasztalhatjuk, de közvetve minden-
ben ott van. Amiben nincs ritmus, ott nincs
rend, nincs rendszer, törvény, ez tehát a káosz.
Az ember tud ilyen rendetlenséget okozni a
világban. A bűneset után ezt mondta az Úris-
ten az embernek: „*Átkozott legyen a föld te
miattad*” (I.Móz. 3:17.) Addig a föld minden-
ben Isten tetszése szerint, az Ő ritmusában
működött, a rendet és a ritmust semmi nem
zavarta meg. A szemünk előtt zajló vagy
megélt katasztrófáknál látjuk a rendetlenséget,
de minden rendetlenség eredője a
bűn.

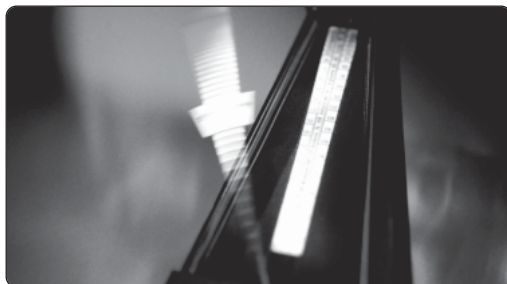
Arisztotelész azt mondta, hogy:
„az ismételtetés és könnyedség
mindenkiben örömrézetet kelt.”
Ösztönösen is érezzük, hogy ez va-
lami jó. A görög *rhythmos* szó fo-
lyást, folyamatosságot jelent. Ben-
ne van tehát a mozgás, ami egész
világunkra jellemző. Hétköznapi
értelemben ismétlődést, váltakozást
és ugyanakkor kiszámítható műkö-
dést értünk alatta. Az élő emberi szervezet
működésében állítólag ezres nagyságrendű
különféle ritmust lehet felfedezni. Legismer-
tebbek a szívritmus, a légzés ritmusa, az alvás
és ébrenlét ritmusa stb. Mindezek addig mű-
ködnek, amíg élünk, a halál megszünteti az
élet ritmusait. Az ember élettartamán belül is
megvannak a ritmusok. „*Mindennek rendelt
ideje van, és ideje van az ég alatt minden
akaratnak*.” (Préd. 3:1.) Milyen fontos, hogy
meglássuk az életünk éppen aktuális fel-
adatait, és minden keserűség nélkül végezzük,
mert így vagyunk szinkronban Isten akarata-
val. Ábrahám sem tette jól, amikor be akarta
előzni Isten ígérteit az utódjára vonatkozóan,
és nem várta ki a rendelt időt. Isten gyakran
„félretesz”, mielőtt nagyobb feladatot bíz
ránk, mivel fel akar készíteni az elhívásra.
(Van, hogy kiderül, maga a félretétel a na-
gyobb kihívás.) „*Jó várni és megadással lenni
az Úr szabadításáig*.” (Jer.sir. 3:26.)

Az ószövetségben közvetlenül élet-halál
kérdés volt, hogy Isten akaratával (a teremtés
rendjével) egységben cselekedjenek. Példa-
ként Uzza történetét idézem. Egy új szekéren
vitték az Isten ládáját Dávid városába. Amikor

megbillent a szekér, Uzza utánanyúlt, és meg-
tartotta a kezével. Isten ezért halállal sújtotta.
Talán nem túlzok, ha azt gondolom, ezt mi
nem érezzük méltányosnak az Isten részéről,
hiszen Uzza csak jót akart. „*Ne essen a földre
Isten szent ládája!*” Mintha a föld tisztátala-
nabb lenne, mint az ember keze! Nem a te-
remtett világ lázadt fel a teremtő akarata ellen,
hanem az ember. Nem vagyunk tisztában
azzal, hogy mindnyájan tisztátalan szívű és
kezű emberek vagyunk, és csak „*Az Úr ke-
gyelmessége az, hogy még nincsen végünk;
mivel nem fogyatkozik el az ő irgalmassága!*”
(Jer.sir. 3:22.)

Az ószövetség törvénye ma is érvényes,
de ezt csak Jézus Krisztus tudta betölteni. Az
Ő kegyelmének korszakában élünk, „*...aki
felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind
a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a
hamisaknak*.” (Máté 5:45.) Akik meghalnak
valamilyen csapás által (pl. koronavírus jár-
ványban), nem bűnösebbek nálunk. Azt kell
lássuk, hogy mi is ugyanúgy elveszhetünk
testestül lelkestül, ha nem vagyunk megtérve.
Jézus ezt válaszolta a neki feltett kérdésre,
hogy bűnösségük miatt vesztek-e el, akikre
rádőlt a siloámi torony: „*Nem, mondom nék-
tek: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyá-
jan hasonlóképpen elvesztek*.” (Luk. 13:5.)
Amikor itt csapok a halál körülöttünk, még
sürgetőbb **rendezni** Istennel az életünket.

Minden jó rend és rendszer Istentől szár-
mazik. (Idegrendszer, emésztőrendszer, nyi-

rokrendszer...) A zenének is rendszere van, a
kakofónia nem zene. A jól működő világban
minden rendszerben lüktetésben van. A fény is
rendszeresen ismétlődő elektromágneses
rezgés, frekvencia. Isten tervében nekem is
rendeltetésem van. A rend a jó élet alapja; kell
a kiszámíthatóság. A diktatúrák rendje miatt
sokan félnek, ha a politikusok rendet emleget-
nek. Pedig ezekben a rendszerekben a tartal-
alom a rossz, maga a bibliai rendre törekvés
jó. Ez utóbbiban helye, funkciója, hierarchiája,
sorrendje van mindennek. Mindennek oka és
célja, vagyis rendeltetése van. Bennünk is ott
van a rendszerező természet, mint Istenben, és
Őbenne (Krisztusban) **rendes emberek** lehe-
tünk. Ha egyes dolgokat másként gondolunk
és másként teszünk, mint Isten akarata, máris
nem vagyunk részei az Ő rendjének, tehát
nincs helyünk a mennyben, ahol minden az Ő
akaratát tükrözi. A megtérésben tehát teljes,
radikális, 100 százalékos odaszánásra van szük-
ség, mert csak ekkor kapjuk meg Isten kegyel-
mét a bűneinkre, amelyek rendetlenséget és
végül halált okoznának a mi életünkben.

Isten azért adta az Ő rendjét (törvényét)
nekünk, hogy (Vele) uralkodjunk az életben a

káosz és a halál felett. Mivel nem tudjuk
maradéktalanul megtartani a törvényt, Jézus
Krisztus kegyelmére vagyunk utalva. „*Mert
ha az egynék bűnesete miatt uralkodott a halál
az egy által: sokkal inkább az életben uralkod-
nak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a ke-
gyelemnek és az igazság ajándékának bővöl-
ködésében részesültek*.” (Róm. 5:17.) Van
tehát lehetőségünk az Isten terve szerinti rend-
ben és ritmusban Isten rendeltetésének
megfelelően élni, és ez egy bővülő élet.
Legyen így!

Haranginé Csuta Anna

DOROTHEA VERCHAU A MAGÁNYT NEM ISMEREM

„Így szól az Úr:

*Vénségetekig ugyanaz maradok,
ősz korotokig én hordozlak!
Én alkottalak, én vislek,
én hordozlak, én mentelek meg.*”

Ézsaiás 46,4

Magányos? Nem! Magányos nem vagyok.
Hisz soha nem vagyok magam.
Ha szól az Úr s szavára hallgatok,
Minden magányom vége van.

Ha kis szobámban egyedül vagyok,
s figyelek csendesen,
bennem sok drága ige felragyog,
s vigasztalást, új erőt ad nekem.

Hiszen annyi nehezett éltem át
hosszú, fárasztó életutamon.
Miért vágnék arra, a világ mit ád,
ha hitem engem hazafelé von?!

Imára kulcsolom fáradt kezem,
– tudom, Uram többet most nem kíván –,
s életem új fényben szemlélhetem,
ámulhatok isteni uralmám.

Közelsége elűz minden magányt.
Szent üzenetein gondolkodom,
és hitem már a jövőndőbe lát.
Milyen öröm: vár örök otthonom!

Világ, nem nyitok már ajtót neked.
Csak Te légy velem, Uram, Mesterem!
Köszönöm áldott közelségedet!
Velem vagy! A magányt nem ismerem.

(Németből fordította:
Túrmezei Erzsébet)

HOGY ÖRÖK KIRÁLYOM LEGYEN
2019. november 29.

Textus: Lk 9,23-27

Kedves testvérek! Egy hitetlen angol gróf egyszer meglátogatta a déltengeri Fidzsi-szigeteket. Itt ismeretséget kötött egy helyi törzsfőnökkel, aki egy ideje már kereszténység hívként élt. „Milyen kár, hogy olyan buta volt, hogy hallgatott a misszionáriusokra!” – mondta a gróf a bennszülöttnék. „Napjainkban már egyetlen értelmes ember sem hisz abban, amit a Biblia állít! Az a könyv már régen elvesztette hitelét és aktualitását.” Ezeket a szavakat hallva az idősebb törzsfőnök hirtelen elkomolyodott. „Gróf úr – mondta szigorúan –, adjon hálát az evangéliumért! Látja itt ezt a nagy követ? Nos, régebben az volt a szokásunk, hogy a foglyainkat itt, ezen a kövön öltük meg. És látja ott azt a nagy tűzhelyet? Mikor az isteneink tiszteletére áldozati ünnepet ültünk, akkor azon sütöttük meg az emberáldozatokat! Ha nem jöttek volna el hozzánk a misszionáriusok, és nem tanítottak volna meg minket arra, hogy ezekből a gonosz, istentelen dolgokból meg kell térnünk,

ha nem hozták volna el nekünk azt az „örög könyvet”, akkor önt is megsütöttük volna már ezen a tűzhelyen. Ezért mondom én önnek: ahelyett, hogy megvetően beszél a Bibliáról, adjon inkább Istennek hálát az evangéliumért!” (Vetés és aratás, 1988/3, 46.)

I. Az Úr Jézus a jó Király

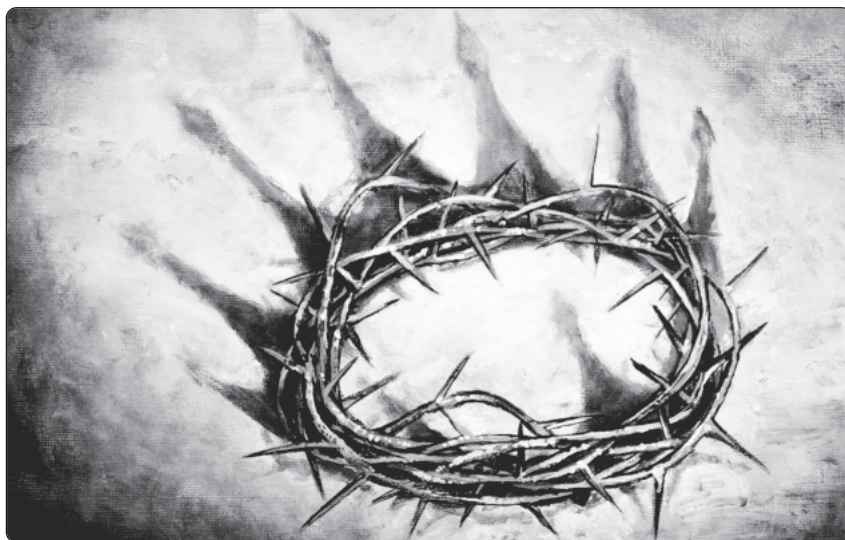
A mai, záró esténk témája az éneket követve, hogy azért jött Jézus, hogy örök Királyom legyen. Mindabból, amiket az elmúlt esteiken tanított az Ige, következnek ez is: akkor vagyok biztonságban, akkor lehetek boldog, ha Isten a Királyom. Hiszen Ő eljött értem: nagy utat tett meg. Hatalmas dolgokat vállalt el értem. És csodákon át elkészítette az örök boldogság útját, amit én Nélküle soha meg nem találhatnék és kaphatnék. Mivel az Úr Jézus eljött, hogy megkeressen, a kárhozattól megmentsen, megragadott áldott kezével, szívemet békességével tölti be, jobb Királyt nem is képzelhetnék el magamnak! Aki kipróbálja Isten jóságát: kéri, és odafigyelve az Úrra el is fogadja, az így fogja érezni. Végre Valaki, Aki az, aminek mondja magát! Nincs hazugság, nincs apróbetűs rész: az Úr Jézus uralkodása valóban a legjobb, ami a híveivel történhet. Így hát Krisztus elfogadása egyúttal uralkodásának elfogadását is jelenti. Mit is jelent, ha Király van valakinek? Azt,

hogy valaki vezet, hogy valakinek engedelmességgel tartozik, de ezért kap is: biztonságot, békességet, igazságot. Persze a földi királyok ezeket nem, vagy nem mindig tudták nyújtani, ezért nem nagyon jellemző már a királyság, mint államforma. Krisztus Királyságára azonban mindez most is igaz. És Nála királyság van, abban az értelemben, hogy Ő valóban vezet, mert valóban előkelőbb, alkalmasabb, hatalmasabb nálunk. És nem kell négyévente választást tartani, hogy találjunk-e alkalmasabb vezetőt az aktuálisnál. Az Úr Jézus örök Király: mindenben különb nálunk embereknél, és elkötelezett, hogy minket boldogságba, békességbe vezessen. Úgyhogy az, ha valakinek Ő a Királya, azt jelenti, hogy az illető ezt elfogadja, és igyekszik engedelmeskedni Királyának – mert érti, érzi, hogy ez a legjobb döntés. Krisztus felismerése Isten ajándéka, amit kínál az Ige hallgatói számára. De fontos, hogy el is fogadjuk! Isten valóságos ajándékaival azonban lehet sokféleképpen bánni. A kérdés már csak az, hogyan bánunk mi Isten ajándékaival? Lesajnáljuk őket, mint az angol gróf, vagy megbecsüljük őket, mint a bennszülött törzsfőnök? Királyunkká lehet az Úr Jézus, és mi Vele együtt győzünk minden rossz felett, vagy ellenlábasaiként ellenálunk Neki, szidjuk, lesajnáljuk, rosszakat mondunk Róla?

II. Krisztus engedelmes polgárokat gyűjt maga köré

Isten egyik ajándéka a Krisztus királyi vezetését elfogadó emberek számára az értelmes, céltudatos élet lehetősége. Hiszen a királyok úgy vezetnek, hogy utasításokat adnak, és célokat jelölnek meg. Krisztus is így tesz: a cél az örök boldogság, ennek útja pedig a Vele való békés közösség. A felolvasott ige szerint lehetséges az Isten Fiával menni az élet útjain! Jézus ezt eredetileg a körülötte élőknak mondta, amikor Palesztina útjain teljesítette messiási küldetését. Ott lehetett Őt követni a szó legszorosabb értelmében: „Ahová megy Jézus, én is oda megyek Vele. Nem maradok le, hanem hallgatom a tanítást, figyelem még a járását is, csodálom a gyógyításokat, megteszem, amit kér tőlem.” Voltak néhányan, akik ezt az életformát választották. Gondoljuk végig, nem volt ez kis áldozat a részükről. Mi a mai kultúránkban, szokásaink között talán meg sem értjük ezt: Péter például családot hagyott ott Jézus követése miatt. A mai ember erre azt mondaná: „Megőrült? Neki feladata van a családjában! Mít foglalkozik ezzel a Jézussal? Minek lesz vándor koldussá a kedvéért?” Mégis mentek, vállalták néhányan ezt a sorsot. Jézus úgy akart szolgálni a világban élő emberek felé, hogy közben akik akarják,

akik szeretik Őt, azok mellette lehessenek. Volt, akinek megmondta, hogy az Ő követése helyett menjen el a családjához, és mutassa meg csodás gyógyulását. De általában, ha valaki követni akarta Őt, annak megengedte, sőt a tanítványokat Ő maga hívta el a követésre. Péter tehát engedelmességéből követte Jézust.

Ahhoz, hogy valaki képes legyen engedelmeskedni Jézusnak, meg kell tagadnia magát. Mert amíg nem az Úr Jézus a Királyom, addig is szolgálok valakit, csak az a valaki nem a javamat akarja! Luther fogalmazza így: az emberi lélek olyan, mint egy szilaj ló, amelyen mindenképpen ül egy lovas: vagy a Sátán, aki a vesztébe hajszolja, vagy Krisztus, aki nagy szeretettel és odafigyeléssel elvezeti az örökkévalóságba. Aki tehát elfogadja Krisztus Királyságát, az nem a szabadságot áldozza fel ezzel a döntésével! Nagyon fontos ezt megérteni, mert a mai világnak a szabadság olyan, mint Izráelnek a pusztai vándorlás során az aranyborjú. Azt hiszik, hogy a szabadság az isten, a legfontosabb dolog az életben, eközben sajnos nem veszik észre, hogy az ember egyedül csak akkor lehet szabad, és akkor tud jól élni a szabadságával, ha azt Krisztussal éli meg. A kamaszgyerekeknek mi a szabadság? Az, amikor a szülei elmennek otthonról, és ő bármit megtehet – bármi rosszat. Mert arra ritkán mennek haza a szülők, hogy a gyerekek a szabadságát kihasználva kitakarított, rendet rakott, minden leckét megtanult. De mi, felnőttek is ilyenek vagyunk: a szabadság féltelenséget jelent – a rosszra. Hát ezt a szabadságot, amelynek bukás a következménye, igazán kár félni az Úr Jézustól – ez ugyanis nem szabadság, vagyis szabadság a rosszra, amelynek aztán a következményei agyonnyomnak minket. Csak egy királyom lehet: vagy a Sátán vezet a saját önzésem és a rosszra való vágyásom kihasználásával, vagy Krisztus. Nem lehetek többé az az ember, aki voltam a Jézussal való találkozás előtt. Ez eddig remélhetőleg nem új, hiszen olyan sokszor elmondtuk már. De hogyan kell másnak lennem? Mit jelent megtagadni magamat?

Kálvin tanítja, hogy addig, amíg össze nem török az ember önző énjé, addig nem lehet Jézusnak igazi követője. Amíg magadat nem látod egészen tisztán, addig részrehajló vagy. Addig, ha Jézus őszinteségre kér, nem leszel vele őszinte, mert nem látod tisztán magadat. Az ember nem szívesen fogadja el, hogy nem csak másoknak, de neki is vannak halált érdemlő bűnei, hibái Isten előtt. Megtagadni magamat azt jelenti, hogy többé nem lehetek a magam számára én az első. Voltak céljaim, de ha Jézust akarom követni, akkor ezeket félre kell tenni. És az, hogy megtagadni, az nem is csak ennyit jelent, hanem még ennél is többet. Mert amit csak elhalasztok, félreteszek, azt adandó alkalommal majd újra előveszem. Rosszabb esetben alig várom, hogy újra visszatérhessek saját céljaimhoz. Megtagadni magunkat azt jelenti, hogy ezeket a célokat letelesszük, elhagyjuk, és nem foglalkozunk velük soha többet. Lehet, hogy jó célok voltak az életünkhöz, de rossz alapon állnak. Mert Isten nélküli gondolkodás szülte őket, ezért a végeredmény sem lehet jó. Akinek Krisztus a Királya, az Neki engedelmeskedik, Rá figyel, Hozzá ragaszkodik.

Milyen döbbenet éppen Péter apostol életében végiggondolni ezt. Ő az, aki Jézus keresztalála után, a reménytelenség idején viszsza megy halászni (Jn 21,1-14). Halászember volt mindig, Jézus ebből az életből hívta el. „Jézus meghalt, oda az egész, mi mást lehetne tenni, irány a tenger...!” Péter ekkor még mindig nem értette, mit jelent megtagadni magát, és felvenni a keresztjét. Azt gondolta, megbízatása csak a Jézus földi életére szólt. Amíg Jézus mellett küzdhetett, amíg követhette fizikailag az úton, addig minden rendben volt. De most, hogy Jézus már nincs, nem akart megmaradni ennél a célnál, elővette a régit, a jól beváltat. Jézus azonban utána ment, és összeszedte a halászó tanítványokat: csodát tett velük, és ezzel figyelmeztette őket, hogy az üres sír, amit láttak, nem véletlenül volt üres, és Jézus távolról sem olyan, mint a többi elhunyt, akikkel eddig Péteréknek dolga volt. Jézus ugyanis nem halott többé, ereje még hatalmasabb, mint földi életében volt. Ha valamikor, akkor most érdemes kitanítani mellette, most érdemes Őt követni, most érdemes megtagadni magunkat, mert még a kezdeteknél is egyértelműbb, hogy Jézus az Isten egyetlen Fia, a legfőbb jóakarója minden embereknek.

III. Krisztus Király is keresztet hordozott

Talán nehezen érthető az a mondat is, hogy „*aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét érterem, (mármint Jézusért), az megnyeri azt*”. A legtöbb ember bizony megmenekülni akar, mindenáron, mindentől, ami rossz. Ez a cél, lehetőleg a végtelenségig nyújtani a földi életet, annak minden örömeivel. Nem buzdít itt Jézus arra, hogy az övéi a halált keressék, dehogyis. De arra buzdít, hogy a földi életünket feladatként lássuk: Nála van jó helyen csak, csak Ő tudja megmenteni. Aki tehát maga akarja kiokoskodni, hogyan mentheti meg magát a nehézségektől, próbáktól, az elveszti a jót is. Nem a földi jót, a földi élvezetet, mert azt ki tudja magának harcolni az ember, hanem a megmenekülést, az örök boldogságot. Jézus követése az egyetlen értelmes életcél. Az apostolok fizikailag követhették, mi pedig a nekünk adott tanítások, a Kijelentés alapján tehetjük lelkiileg, a viselkedésünkkel ugyanezt. Az apostolok sem követhették egész életükben fizikailag Jézust, mert Jézus hamar eltávozott közülük, igazából csak három évig mentek a nyomában testileg nézve. Életük többi ideje olyan követés volt, mint a miénk is lehet. Jézus tanítását, a Jézus által megmutatott gondolatokat, viselkedésformákat követték. Azaz: Jézus lett a Királyuk, az életük Ura. Mert megtagadták magukat, és odaadták egész valójukat Jézus kezébe. A mi számunkra önmagunk megtagadásának az elengedhetetlensége a fontos. Vannak dolgok, amikkel engedékenyebb az Úr: például abban szabadok vagyunk, hogy egyedül, vagy családosan köves-

sük Őt. De az önmagunk megtagadását nem lehet megspórolni.

Péternek sem ment egyből, pedig Jézus körül volt. De aztán az Úr megértette vele, mit jelent ez, ő pedig engedelmes volt. Nekünk sincs más utunk, ha meg akarjuk tartani az életünket, ha Jézus követői közé akarunk tartozni. Ez azt jelenti, hogy nem lehetünk olyanok, mint korábban. Az sem lehet olyan, aki gyermekként tért meg. Én sem emlékszem arra, hogy valaha kételkedtem volna Isten létében. De mégsem voltam mindig hívő, nem voltam

megtért keresztény egészen 16 éves koromig. Azóta pedig folyamatosan figyelem magam, és igyekszem változtatni az Ige szerint rossz szokásokon, dolgokon.

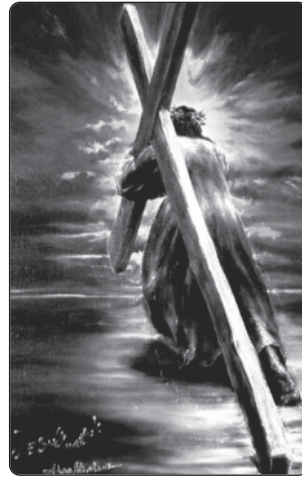
Jézus azt mondja, naponta kell magunkra venni a keresztet: megtérni nem kell, és nem is lehet naponta. Megtérni egyszer lehet csak, mert a megtérés azt jelenti, hogy az ember elfogadja és belátja, hogy önmagában bűnös, de Jézus meghalt érte, és megváltotta a bűneiből. Ennek a belátásnak aztán az egész további életünkre kihatása

van. De megtérni nem lehet minden nap, hanem az első megtéréshez kell hűségességek lenni minden nap. Annak az egyszeri, mindent eldöntő lépésnek a naponkénti megtartása, továbbvitele. Ezt jelenti a kereszt magunkra vétele.

A keresztet sokan sokféleképpen szokták értelmezni. Ebből a szakaszból azonban világosan kiderül, hogy miről beszélt Jézus: csak azt lehet igazából keresztnek nevezni, ami a Jézus követése közben felmerülő nehézség, próba. A hitelen ember betegsége nem kereszt. Az a kereszt, ha egy hívőnek el kell fogadnia, hogy a betegsége nem gyógyítható, és ennek ellenére ő megmarad Isten szerető, hozzá készülő, hálás szívű embernek. Ez a kereszt felvétele, nem maga a betegség. Vagy amikor lenéznek azért, mert reménykedsz Istenben, pedig emberileg nincs semmi jóra kilátás. A kereszt felvétele az, amikor az engedelmeség, az alázatosság ellenére rosszat kapsz, és azt is el tudod hordozni hittel, békeséggel, Istent hirdelve.

Az utolsó mondatához még pár szót: azok, akik Jézust hallgatták földi életében, ma már senki sem él a földön. Jézus nem azt akarta mondani, hogy a visszajövetelig fognak egyesek a hallgatói közül élni, hanem azt akarta kifejezni, hogy úgy kell igyekezni, úgy kell kitanítani ebben a keresztelhordozásban, hogy Ő bármikor, akár a hallgatók életében visszajöhet. Azt az időt Ő maga sem tudta, hanem csak az Atya, ezért beszélt erről ilyen érdekesen.

Tehát, testvérem, figyeld magadat: Isten ajándéka az értelmes élet, a Krisztus Királyságában való élet. Ez már most történik a hívők életében, amelyet örök boldogsággal fog az Úr megkoronázni. Azért jött Jézus, hogy ezt a sok jót megtegye veled is! Királyodként elvezet a boldogságba. Fogadd el szeretetét, és élj Vele! Ámen.

„... ha bölcsességért kiáltasz és hangosan kéred az értelmet, ha úgy keresed azt, mint az ezüstöt, és úgy kutatod, mint az elrejtett kincseket, akkor megérted, mi az Úr félelme, és rájössz, mi az istenismeret”. (Példabeszédek 2,4-5)

Február 24-től 28-ig Mátraházán presbitéri és gyülekezeti munkás konferencián vettünk részt, melynek témája az istenismeret és önismeret volt. Az Úr nagyon megáldotta jelenlétével az egész hetünket, az Ő üzeneteiből szeretnék néhány gondolatot a testvérekkel megosztani.

Isten keresi az embert, de a bűnös ember szeretne elbújni, menekül Isten elől, mert nem ismeri. Isten keresi az embert, és minden szeretete, cselekedete arra irányul, hogy az ember is keresse és megtalálja Őt. Isten segít abban, hogy megtaláljuk, vágyat támaszt a szívünkben, mert azt az úrt, ami mindenkinek a szívében ott van, azt csak az Úr Jézus töltheti be, hogy öröm és békesség legyen életünkben.

Aki keresi Istent, annak fontos, hogy megtalálja a Szabadítót, a Megtartót. Aki keresi Is-

Juhos Ibolya

tent, annak az is fontos, hogy jó irányba induljon. Isten Jézus Krisztusban ismertette meg magát velünk. Az Igén keresztül ismerjük meg Istent és magunkat, bűnben született, elveszett, nyomorult, Isten kegyelmére szoruló állapotunkat. Az Ige tükröt tart eléink, amelyben meglátjuk magunkat annak, akik vagyunk, meglátjuk magunkban a sötétséget, a bűnt, és már nem magyarázunkodunk, nem keresünk mentségeket („mások vittek rossz utakra engem”), hanem bűnbánatra jutva, nevében nevezve a bűnt, az Úr Jézus keresztje alá le-rakjuk, hogy megszabadulva a teherből, boldog örömmel tudjuk követni Őt. Az Úr Jézus követésre hív minket, én pedig – mint aki már az Ő tulajdona vagyok – odakötöm magam Krisztushoz és az Ő Gyülekezetéhez.

Istenismeret nélkül nem ismerjük meg magunkat sem, pedig a helyes önismeret az Istennel való kapcsolatunk egyik fontos felismerése, következménye. Az Úrtól elszakadt ember lázadzik, elégedetlen, ezért van sok hamis vallás is. De olyan jó, hogy Isten Igéje élő és ható. Aki megvallja bűneit és segítségül hívja az Úr nevét, az üdvözülni (Róm 10,13).

A lelki fegyverzet az Úr Jézussal való szoros kapcsolat, imádságban hozzá beszélni, neki mindent elmondani. Aki elszánja magát Jézus

követésére, az legyen határozott és elszánt: „Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátra tekint, nem alkalmas az Isten országára.” (Luk 9,62) Jönnék nehézségek, próbák is, de az Úr erőt ad az elhordozásukhoz.

Olyan jó volt látni Sipos-Vízaknai Gergely lelkipásztor evangélizációján a samáriai asszony történetéből, hogy hogyan vált valóssággá az életén a bűnbocsánat. Ez az asszony azért ment a déli hőségben a kúthoz vizet méríteni, hogy ne találkozzon senkivel. Jézussal se akart találkozni. Jézus akart találkozni az asszonnal, ahogy mindannyiunkkal Ő akar találkozni.

Ez az asszony rejtőzködött az emberek elől. Mennyi mindent tud takargatni az ember! De Jézus ismerte az asszony szívéhez vezető utat. Az asszony őszinte volt, ezért tudta az Úr megváltoztatni az életét: a fizikai szomjúságtól a lelki szomjúsáig, a kút vizétől a lelki vízig vezette, hogy soha többé bűn ne szomjazzon. Ha házasságban élt volna, és nem csak élettársi

ra vetted az én szennyes ruhámat, és rám adtad a Te tiszta, fehér, büntelen ruhádat! És Jézusom, Te azzá lettél a kereszten, aki nem voltál, átokká, és azzá tétted engem, aki nem voltam, áldássá!”

Kurfis Rózsika néni

A samáriai asszony otthagyta a korsóját, és szaladt a városba hirdetni az evangéliumot: „Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem” (Ján 4,29). Hirdette Krisztust, mert ő már szabad lett, mert találkozott az Élet Urával, az Úr Jézus Krisztussal. És az emberek elindultak a kúthoz Jézussal találkozni, mert láthatóvá lett az asszony életén az, amiről hitvallást tett.

Csak az tud az Úr Jézus Krisztusról beszélni, és csak annak az életén válik láthatóvá a bűnbocsánat, akinek személyes találkozása volt vele. Adja meg az Úr Isten, hogy egyre többen legyünk, akik személyesen találkoztak a szabadító Krisztussal.

Juhos Ibolya

Nyilas Zoltán esperes és Dr. P. Tóth Zoltán egyházmegyei gondnok

kapcsolatban, ha csak egy férje lett volna, nem őt, akkor is szüksége lett volna Jézusra. Ezért mondja az ige: „Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.” (Ef 5,14)

A fogantatásunk pillanatától emberek vagyunk, van életünk, mégis lelki halottak vagyunk. Ezért jött Jézus a földre, ezért áldozta fel az életét ott a kereszten helyettem, miattam, érettem és a teremtet világra. Akkor van baj, mikor egymásra mutogatunk. Felelősek vagyunk a családjunkért, a ránk bízottakért, a gyülekezetért. A kereszten kapott bocsánatról bizonyosságot kell tenni, hogy mit cselekedett velem az Úr: „Jézusom, Te a kereszten magad-

Sipos-Vízaknai Gergely lelkipásztor

Tisztázzuk teológiailag, hogy mit jelent az „én” útközben, fenn és lenn. Kálvin az Intitutióban ezt mondja: „Egész bölcsességünk, ami egyáltalán bölcsességnek mondható, két részből áll: Isten és önmagunk ismeretéből. Egyébként bár egymással sok kapocs köti össze őket, nem könnyű eldönteni, hogy melyik előzi meg és szüli magából a másikat.” Azaz Kálvinnál a kettő összetartozik. Az emberismeret, önmagam ismerete, és az istenismeret, szorosan összetartozik.

A modern és a posztmodern ember tragédiája az, hogy ez a kettő szétválk, és most ott tartunk, hogy úgy keressük önmagunkat, hogy van, aki még nem találta meg Istent, és ennek következtében nem tudja, hogy kicsoda; és vannak olyanok, akik megtalálták már Istent, de olyan mértékben kezdtek el teologizálni, hogy elfelejtették megtalálni önmagukat. Ez a modern ember nagy tragédiája. Ezért nem vagyunk a helyünkön, és ezért nem tudjuk, hogy teremtmények vagyunk, mert elvesztettük a Teremtőt. A Teremtő nem vesztett el bennünket, csak mi vesztettük el Őt. Kimondhatatlanul fontos tisztáznunk tehát azt, hogy ez a kettő döntő módon összetartozik és egybevág.

Ebből adódóan Kálvin azt mondja, nem is tudjuk igazán, hogy az emberismeret előzi-e meg az istenismeretet, vagy az istenismeret előzi-e meg az emberismeretet. Ez rendkívül izgalmas, és nemcsak teológiai probléma. Gondoljunk bele, hogy amikor megszületünk, majd néhány éves gyermekek leszünk, akkor a szüleinktől, nagyszüleinktől, az óvónőtől, a tanítónőtől jönnek hozzánk üzenetek arról, hogy milyenek vagyunk. Ezekből az üzenetekből, mint mozaikkockákból épül össze egy kép önmagunkról. Ebből rájöhettünk arra, hogy az önismeret megelőzi az istenismeretet, mert mi előzőleg tudunk valamit önmagunkról, de még közel sem tudunk annyit Istenről, pedig az Ő gondviselő szeretete meg körülvesz és kísér bennünket, csak mi ezt nem tudjuk úgy, mint ahogy halljuk a felnőttektől, hogy kik vagyunk.

Legyünk őszinték: sokkal kevesebb megerősítést kapunk az értékeinkről életünk első tíz évében, mint amilyen mértékben elmarasztalnak bennünket. Sokkal kevesebb reális értékelést kapunk, ennek következtében az önismeretünk tulajdonképpen egy láthatatlan edény, vagy tarsoly, amibe azokat az információkat gyűjtjük, amiket rólunk megfogalmaznak. Eközben pedig Isten gondviselése alatt állunk, és itt kezd elválni egymástól az önismeret (hogy az emberek mit mondanak énrólam), az istenismerettől (hogy az Isten mit mond énrólam). Azért gyötör bennünket még felnőtt fejlettség is, hogy mit mondanak rólunk, mert nem erősítették meg bennünket kisgyermek korunkban az értékeinket illetően. Az anya és a magzat, majd az anya és a kisded közötti szimbiotikus viszonyban jó esetben eláraszt bennünket a szeretet, de nem jön értékelés Istenről, hogy „Te szeretet vagy”. „Még meg sem formáltattam a föld mélyében, de a te könyvedben már be voltam írva, hogy szeres az engem.” Ő előbb szeretett bennünket, minthogy a szüleink akartak, vagy nem akartak.

Ugyanakkor 10-25 éves korunkban, amikor Isten kijelentése és gondviselése már tudatosan érint bennünket, mert jó esetben halljuk

MÁTRAHÁZA 2020

MÉLTÓSÁGOM, ÁLLAPOTOM

DR. SZARKA MIKLÓS ELŐADÁSÁBÓL

az ígét, szembekerül bennem a vélemény önmagamról (annak tükrében, hogy mit mondanak rólam) azzal, hogy Isten mit tud és mit gondol rólam. Hogy szeret engem, és hogy milyen következetes. Mert miközben szeret, aközben következetes: a bűnt nem kerüli el a büntetés, de a büntetést mindig követi a kegyelem.

Még izgalmasabb dolog, hogy a következő években Isten gondviselő, megváltó szeretete tovább követ bennünket, de ez a két dolog,

hogy önmagamban, kapcsolataimban, gyászomban, vereségeimben, győzelmeim tükrében hogyan vélekedem önmagamról, és hogy Isten mit mond nekem énrólam, ez nagyon sokszor szétválk. Nagyon ritkán harmonizálódik, ami harmónia annyit jelentene, hogy olyan mértékben tapasztaltam meg az Ő kegyelmét, hogy másodrendűvé válik számomra, hogy mit mondanak rólam az emberek. Pál apostol azt mondja, hogy „engem nem ember és nem emberi ítélet ítél meg, hanem az Úr az, aki engem megítél”. Az Isten kegyelmes ítélete felülírja azt, amit őrála akár Korinthusban, akár Filipiben mondanak. A teológiai tisztázásnál tehát ez az elsődleges, hogy az önismeret és az istenismeret szétválk, de ha ez harmonizálódik, akkor remény van arra, hogy bennünket nem emberi ítélet, nem emberi ítéletnap ítél meg, hanem az Úr az, aki megítél. Ha azonban szétszakítva marad, akkor az élet olyan mértékben megrángat, hogy vagy egyre elkeserítőbb véleménnyel leszel magadról, vagy egyre fennhéjászóbbak lesznek a gondolataid önmagadról. Mert kérdés, hogy az életünket vereséggént könyveljük el, vagy látjuk-e azt, hogy a vereségek és a győzelmek között valami nagyon mély isteni összefüggés van.

Természetesen az Isten kegyelmébe vetett hitet mindenképpen meg kell hogy előzze a büntudat. Mert ha nincs büntudat, ha nincs mélység, ha nincs magamba szállás és a halálos állapottal való szembesülés kényszere,

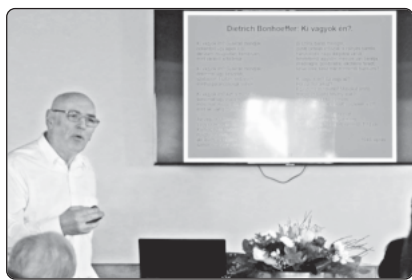
akkor nem kezdem el keresni az utat az atyai ház felé. Ne felejtjük el: az a fogalom, hogy bűn, a mai posztmodern ember számára a Btk. fogalmi körébe tartozik. Számára csupán a Büntető Törvénykönyvben van benne az, hogy bűn, ezért a mai ember nem tud erről semmit. Nem tudja, hogy nincs kis bűn, meg nagy bűn, hanem bűn van, de amikor velem szemben egy olyan ember ül, aki – nem fizikálisan – süket és vak, akkor nem azt mondom neki, hogy bűn, hanem azt, hogy *nem rendeltetészerű*. Mert erre azt kérdezi: „Hogy érti ezt?” – és akkor elmagyarázhatom neki. De ha azt mondom neki, hogy *bűn*, azonnal tiltakozik: „Na, ne vicceljen!” Büntudat nélkül tehát nincs a kegyelem elfogadásának kényszere és lehetősége.

Hadd idézzem ismét Kálvint: „Az Isten szeretetéről és kegyelméről szóló indicativus (kijelentés) megelőzi a törvény imperativusát (parancsát).” Azaz: „*Én az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgálat házából...*” Így szeretlek téged. És „*ezért ne legyenek néked idegen isteneid*” – mert én szeretlek téged. Ez a törvény és az evangélium csodálatos megfogalmazása. De jó, hogy kálvinisták vagyunk! De jó, hogy reformátusként gondolkodhatunk! Ebben a kálvini megfogalmazásban benne van az, hogy akkor vagyok képes betölteni a törvényt, hogyha tudom, hogy Isten szeret. Ez az evangélium lényege. Ez a törvény és az evangélium egyensúlya. Ő engem már akkor szeretett, amikor már azt is tudta, hogy én bűnbűn fogok fogantatni és bűnbűn fogok születni. De „*Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak*” – tanítja Jézus. Kétségbeesés nélkül nem leszek rákényszerítve a kegyelemre.

Az emberi személyiségnek van egy fontos ellentmondása, ambivalenciája. A lényege, hogy más a méltósága, és más az állapota. Mit jelent ez? Pál úgy szólítja meg a korinthusiakat, hogy „a Korinthusban lévő megszentelteteknek, elhívott szenteknek”. Ez az ő méltóságuk. Ebben a méltóságban vannak. Az állapotuk viszont ez: „a Khloé embezeitől hallottam, hogy szakadások vannak közöttetek. Mert van aki, azt mondja: én Pálé vagyok, én Apollósé, én Kéfásé, van, aki meg azt mondja: én Krisztusé.” (Azt mondják az újszövetségi teológusok, az hogy „a Krisztusé”, későbbi betoldás, mert az írrok egy kicsit talán szépíteni akarta a dolgot.) Állapot és méltóság között feszültség van. Jaj, vigyázz, nehogy a méltóságodat tekintsd az állapotodnak!

És jaj, vigyázz, hogy csak az állapotodat ne nézd a méltóságod nélkül!

Figyeljük meg, hogyan gyötrődik Pál, milyen mélyen és őszintén a Róma 7-ben: „gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint” – ez a méltósága –, „de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaiban lévő törvényével.” Ez az állapot. És ebből szinte nincs kiút. Lelkipásztor vagyok, ez a méltóságom. Ugyanakkor, ha ráütök az ujjamra a kalapáccsal, akkor káromkodok – ez az állapotom. Az orvos felveszi a fehér köpenyt, és felveszi a főorvosi fizetését – ez a méltósága. És közben pedig észrevétlenül és észrevehetetlenül gyakorolja az aktív eutanáziát. Állapot. És ez minden szakmára áll: más az állapot, és más a méltóság.

Mi oldja ezt fel? Pál úgy oldja fel, ahogy a Róma 7,25-ben írja: „Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által!” „Ő vált ki engem e halálunk testéből.” Ez a halál az elmentmondás. Egyrészt gyönyörködöm – ez a pneumatikus ember, az *antropos pneumatikos*, a másik pedig a pszichikus ember, az *antropos psychikos*, aki néha visszaesik Gamáliél lábához. Mert néha azt mondja, „lehet, hogy Gamáliélnek volt igaza”. De „Hála legyen az Istennek”, aki engem kivált (kiolt) ennek a halálnak a testéből – mert ez egy halálos állapot. Emiatt (is) szorongunk, hogy más vagyok, mint amilyenek lennem kellene. És ezt mindnyájan érezzük, legyünk őszinték. Az önismeret nem megy, csak úgy, ha őszinte vagyok.

Ha megbomlik az egyensúly, és én csak a méltóságomra gondolok, akkor jön a hívógőg. Hívó emberek között ugyanannyi gőgös embert láttam, mint nem hívők között, csak az ilyen ember mással alapozza meg a gőgjét. Ugyanakkor hívó emberek között is rengeteg kétségbeesett, depressziós emberrel találkoztam, aki csak az állapotát látja. Sőt sok olyan emberrel is, aki az állapotát szubjektíven még rosszabbnak látta, mint amilyen objektíven az. Ez az unipoláris depresszió lényege.

En Khrisztó einai – Krisztusban lenni: akkor vagyok lehorgonyozva, akkor vagyok autarkiaiban, akkor vagyok elégedett, és akkor nem esem kétségbe, hogy bár „üldöztetünk, de el nem hagyatunk” – ha mindig ide térünk vissza. „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid 13,8). Ő az állandóság ebben a változásban, és ha ez az állandóság van benned, ha ezt az állandóságod hordozod, akkor ez lesz az identitásod. Akkor ki mered mondani, hogy „élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus”.

(Elhangzott 2020. február 25-én a mátraházi presbiteri csendeshétén)

Istenkeresésünk a vágyunkkal, az indulásunkkal kezdődik. Az Őszövétségben is sok fölszólítás hangzik arra, hogy „Keresétek az Urat, amíg megtalálható”. Vannak alkalmak, amikor Isten közel van, és azt el lehet mulasztani. „Engem keressetek, és éltek” – mondják a próféták. Szent Ágoston egyenesen így mondja a Vallomásokban: „Nem kereshetnélek, Uram, ha Te már meg nem találtál volna engem”. Végül is arra döbben rá az ember, hogy én keresem az Istent, de hát az Isten már régen megtalált engem. „Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett.” Mi is a fontosabb igazán? Az, hogy én megtaláltam Jézust? Én döntöttem Jézus mellett? Vagy fontosabb az, hogy Ő keresett meg engem, Ő talált meg, Ő vett a vállára, mint a Jó Pásztor.

Fontos tehát, hogyha keresünk, akkor jó helyen keressünk; ott keressük Istent, ahol Ő találkozót adott megával, mert Isten engedi megtalálni magát. Jézusnak az a fölszólítása a tanítványaihoz, hogy „keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitattik néktek”, ismert mondaság volt abban a korban, mégpedig a Holt-tenger mellékén élő egyik elkülönült közösségben, a qumráni szektában. Az irataik között megtalálták ezt a mondaságot, ami viszont másként hangzott: „keressetek, hogy találjatok, zörgessetek, hogy megnyissák néktek”. Figyeljük meg, hogy Jézus fölhasználja ezt a példázatot, de megváltoztatja. Azt mondja, nem úgy van, hogy keressetek, keressetek, és azért keressetek, hogy megtaláljak valamit, hanem ha keressetek, biztos lehetek abban, hogy rátalállok, mert Isten azt akarja, hogy megtaláljuk Őt. Ő úgy rejtezködik el mindig, hogy megtalálható. Ő úgy figyel a kopogtatásra, hogy az ajtón ott van a keze. Szeretné megnyitni az ajtót. Azaz, amikor mi imádkozunk, keressük Őt, keressük a vele való kapcsolatot, akkor mindig tudnunk kell, hogy Isten közel van.

Mit mond Jézus az imádkozásról? Ne valahol a világűrben, a nagyon messze lévő Istent keresd, amikor bemész a belső szobádba és imádkozol, mert a te Atyád titkon jelen van. Ott van. „Itt van Isten köztünk” – énekeljük, mint ahogy itt van a levegő, itt vannak az elektromágneses hullámok körülöttünk, nem

látjuk, de van egy készülékünk, mondjuk egy mobiltelefon (csodálom, hogy eddig nem csörrent meg senkinek a zsebében), vagy van egy rádiókészülék, akkor rögtön látható, hogy ezek a hullámok igenis jelen vannak és valóban közölnek valamit.

Tehát Jézus egy és-sel köti össze a keresést és a találást. Olyan ajtón kopogtatunk, amelyet szívesen nyitnak meg. Ezért nagyon fontos, hogy jó irányba induljunk, ne összevissza keressünk. A Szentírás elmondja nekünk, hogy Isten ismerete az Isten igéjének a hallásából van, a hallás pedig Isten igéje által. Csak Jézus Krisztusban ismerhetjük meg Istent igazán.

A keresés azért fontos, mert aki keres, annak valami nagyon fontossá lett. Mi úgy keressük, hogy fontossá lesz számunkra, hogy megtaláljuk az Élet forrását, megismerjük Istent. Sajnos, ahogy öregszik az ember, egyre több mindent keres; ismerjük ezt mindnyájan. Keressük a szemüvegünket, a telefonunkat, a kulcsot – mindig valaki elrakja a dolgainkat. Gyerekeink szokták viccesen mondani: az öreg német rakta el. Az Alzheimer. Isten azért bízta a keresésre bennünket, hogy fontossá legyen a számunkra. Mert Ő nem ráadás akar lenni, hanem az Élet akar lenni. Olyan nélkülözhetetlen, mint ajtóban a kulcs: ha nincs meg, akkor nem tudok bemenni. Úgy keresek, mint a szomjazó szarvas. Ugye milyen szép kép ez: „Mint a szép híves patakra A szarvas kívánczik”, a 42. Zsoltár? Keresi a vizet. Tudja, hogy merre kell menni, mert valószínűleg nem először ment oda, de fölserken, és vidáman megy.

Jézus Krisztus valóban életfontosságú akar lenni a számunkra. Ő nem ráadás, nem dekoráció az életünkön, hanem az élet kenyere, az élet vize akar lenni, csupa olyan dolog, ami nélkül nincs élet. „Az ajtó előtt állok, és zörgetek”. Igen, Ő vár az ajtó előtt.

A megtéréssel indul el Krisztus-követésünk. *Joó Sándor* egyik elgondolásában hallottam még teológus koromban azt, hogy a követés nem utánzás jelent. Jézus nem azt mondja, hogy gyere, utánozz engem. Van ilyen is, hogy „amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek”, ezt én

nem akarom zárójelbe tenni, de valójában nem ezt jelentette. Joó Sándor azt mondja, hogy a Krisztus-követés olyan, mint amikor a pótkocsit hozzákötik a vontatóhoz. Követi, de azért az erőforrás előtte van. Krisztust követni azt jelenti, hogy odakötöm az életem Őhöz, és nála nélkül semmit nem akarok cselekedni, mert nem is tudok. Jézus maga mondja: „*nála nélkül semmit sem cselekedhetek*”. A Jézus-utánzás és a Jézus-követés közötti különbségre az én számomra egy nagyon szemléletes példa az, amikor Péter a vízen akar járni. Ezt mindig úgy szokták emlegetni, mint valami hősies tettet: „*Uram ... parancsolj, hogy mehessek a vizeken*”. Meg szoktam mondani teológus hallgatóimnak is: Miért, nem volt csónak? Miért kellett neki a vízen járni? Ő utánozni akarta Jézust. Tudjuk, hogy ez addig ment, amíg az első hullám meg nem érkezett. Akkor elkezdett süllyedni, és fölkiáltott: „*Uram, tarts meg engem!*” Jézus követésre hívott el bennünket, arra, hogy ott legyünk mellette, hogy fogjuk az Ő kezét, és ne akarjunk önállószkodni, és azt mondani, hogy ez nekem sikerült.

A követés tehát azt jelenti, hogy oda vagyok kapcsolva az erőforráshoz a Szentlélek által, az Ige által. És akkor már maga a Krisztussal járás lesz maga a megszentelődés. Ezt olvassuk Pálnál, hogy akiket Ő megigazított, azokat meg is szenteli. Ő adatot nekünk szentségül és váltságul. Önmagunkban nincs életszentség.

Mit is jelentett a szent a régi időkben? Szent az volt, amit féltettek a templom, az oltár számára, az Isten számára. Az már nem az enyém. Mit jelent a megszentelődés? Azt, hogy odateszem az életemet, és azt mondom a Heidelbergi Kátéval együtt, hogy „nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok”. A megszentelt élet az Isten számára féltett élet. Kálvin szerint a megigazulás Krisztus műve, a megszentelődésben azonban én is részt veszek, mégpedig úgy, hogy figyelek arra, hogy Isten számíthat rám. Odamegyek, ahova küld, arra használ, amire akar.

A megigazulás nem a bűntelenség, hanem azt jelenti, hogy a szentek, a választottak közösségének a tagja vagyok. Az 1Korinthus 7,14-ben azt mondja Pál apostol: „*Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeik is tisztátalanok volnának, így azonban szentek.*” Hogy lesz egy gyerek szent? Úgy, hogy odatartozik egy gyülekezet közösségéhez. Lehet, hogy ő ódtkodik ettől, lehet, hogy ezt nem tudja, de a szülőnek tudni kell, hogy amikor megkereszteltem a gyermekemet, akkor odakötöm a szentek közösségéhez. Azt akarom, hogy ő is Krisztushoz tartozzon, az Ő egyházának tagja legyen. Vagyis az életünk együtt és külön-külön az Ő céljának feleljen meg. „*Ti vagytok a világ világossága*”, gyertya, ami ég. Ég akkor is, ha

nem szeretik, akkor is, ha megvetik stb., mert az a dolga. Vagy mint a szőlővessző: beoltják a tőkébe és terem.

Nem valami különleges dolog a megszentelődés. A Lélek gyümölcse között felsoroltak között csupa olyan dolog van, ami a mindennapi élet dolga, nem különleges dolgok. Így szoktam mondani, hogy az almafától nem különleges dolog, hogy almát terem. Benne vagyok Krisztus testében, és azzá leszek, akinek Ő szánt engem, aminek eltervezett, ahogyan a 139. Zsoltárban is olvashatjuk. Mindenkiről, rólad és rólam is van az Istennek valamilyen terve, és nekem nem mássá kell lennem, nem azt kell mérlegelnem, hogy a másik már hol tart, hanem azt a kérdést kell föltennem, hogy „Uram, mit akarsz, hogy én cselekedjem?”

Itt érünk el az istenismerethez. Az ismeret mindig fölismerés. Fölismerem, hogy Ő az, aki ismer, Ő az, aki elrendelt utat adott nekem, ahogy az 512. énekünk 2. verse mondja. Ő hívott el (van egy általános hívás, ami mindenkinél szól, és van egy speciális hívás, ezért van hivatásom, mert elhívott vagyok), Ő rendelt el. Valaki így fogalmazott, hogy Isten nem az alkalmasokat választja ki, hanem a kiválasztottakat teszi alkalmassá. A mi alkalmas voltunk az Istentől van, Ő akit elhívott, alkalmassá teszi arra a szolgálatra, amire Ő kiválasztott bennünket. És ugyanezt fölismerjük a történelemben is, az életünkben is, hogy mindaz, ami eddig történt, az az Isten tervének a megvalósulása. Ezért növekedhetem a Krisztus ismeretében. Miért imádkozott Jézus a főpapi imádságában? „*...hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit te elküldtél, a Jézus Krisztust*”. Ez az ismeretünk töredékes és homályos, tükör általi látás, de ebben növekednünk kell. Pál apostol is azért imádkozik, hogy megismerje Őt, és az Ő föltámadásának az erejét – pedig már évek óta misszionárius volt. Mégis azért imádkozott, hogy „Uram, engedd,

hogy milyen hatalmas, azt tudják. Nálunk sokkal jobban ismerik, hogy milyen mindenható. Őket is Isten teremtette. Az Isten igralmát és szeretetét itt ismerik meg a földön. Elcsodálkoznak azon, hogy ilyen nagy az Isten, aki Teremtőből teremtménnyé lesz? Aki nem egy királyi palotába jön, hanem egy istálló jászolába? Ilyet nem lehet látni a mennyben, csak itt a földön. Pál apostol azt mondja, hogy az egyház is látványossága lett a világnak (így mondja: *theatrum* – színház). Itt folyik a nagy küzdelem az egyház életében a gonosz és a jó között az Isten akaratának a győzelméért. A lelátókon ott ülnek az angyalok, és szeretnék megismerni az Istent. Hogy ezzel a nyomorult néppel, a református egyházzal mit akar. Ez nagy csoda. Én is mindig elcsodálkozom, hogy 500 év után még mindig vagyunk, pedig annyi mindent elkövettünk, hogy ne legyünk. Újra és újra ad megújulást, újra és újra ad ébredést. Ez küzdelem. Szent Ágoston úgy látta az egész embervilágot, amiért küzdelem folyik Krisztus és a Sátán között. Biztosan tudjuk, mi leszi a küzdelem vége: Krisztus győzni fog, mert neki adatott minden hatalom mennyen és a földön. De az Isten ismerete úgy lesz gazdagabb még az angyalok számára is, hogy elcsodálkoznak azon, milyen nagy az Isten. Még annyi baj, nyomorúság, gazemberség után is még mindig van valami.

Éppen ezért az istenismeret azt jelenti, hogy felsőbb osztályba léphetünk. Az Isten ismeretében is el kell mélyülnünk. A legnagyobb hiányosság ma is a tanításban van az egyházunkban. A tanítás azért fontos, hogy az idegen tanításoknak, a tévítanításoknak akármiféle szele ne fújjon el bennünket. Látjuk, hogy olyan könnyen elfújják még református hitveinket is. Miért? Mert nem tudják, kinek hittek, nem ismerik igazán a Szentírást, nem ismerik az egyház történetét.

Most jelent meg *Szikszai Béni* Dániel könyve magyarázata, amelybe előszót írtam. Szikszai Béni az apósom gyülekezetében,

Pestszentlőrinc-Erzsébettelepen evangélizált sokszor. Este hat óraker kezdődtek az alkalmak, de előtte mindig volt egy bibliaiskola, és erre többször meghívott, nemcsak engem, másokat is. Voltak azonban hívó testvérek, akik ezt mellőzték, amit Szikszai Béni nagyon helytelenített, és egyszer rászólt a gyülekezetre. Egy nagyon fontos mondatot mondott: „*Testvérek, aki tanulni nem akar, az épülni se fog.*” Legyen ez a mostani konferenciánknak is egy fontos mondata! Aki nem akar tanulni, az ismeretekben előbbre jutni, az lelkileg sem fog soha

épülni. Rengeteg példa mutatja ezt. A keresztyén élet is *life of learning*, élethosszig tartó tanulás, ami majd ott fejeződik be, amikor majd színről színre látunk, amikor majd színről színre látunk, amikor Isten úgy ismerjük meg, ahogy Ő megismert bennünket. Addig elégedjünk meg azzal, hogy tükör által, homályosan, de mégis biztosan – tudjuk, kinek hittünk.

hogy ismerjelek még jobban”. Még mindig nem ismerte jól, mert majd akkor ismerjük meg Őt, amikor színről színre látunk. Még a mennyi világ, az angyalok is itt a földön ismerik meg igazán Istent. Miért is jönnek el olyan nagy számban az angyalok karácsonykor Betlehem mezejére? Csodálkozni. Nem azért, hogy megjesszék a pásztorokat, mert ehhez egy angyal is elég lett volna. Mit nem ismernek az angyalok a mennyben? Azt,

épülni. Rengeteg példa mutatja ezt. A keresztyén élet is *life of learning*, élethosszig tartó tanulás, ami majd ott fejeződik be, amikor majd színről színre látunk, amikor Isten úgy ismerjük meg, ahogy Ő megismert bennünket. Addig elégedjünk meg azzal, hogy tükör által, homályosan, de mégis biztosan – tudjuk, kinek hittünk.

(Elhangzott 2020. február 26-án a mátraházai presbiteri csendeshéten)

A Példabeszédek könyve 2. fejezetének a címe: „A bölcsesség Isten útján vezet”. Nagyon találó ez a cím, mert mindjárt két dolgot jelez nekünk: egyrészt a bölcsesség a megtért, újjászületett, az Isten útján járó embert jellemzi, tehát felülről való, ami valami egészen más dolog, mint a világ bölcsessége, másrészt az is benne van, hogy a bölcsesség az Isten vezetésének az eszköze, amely rajta tartja a hívó embert a jó úton, „az igazak ösvényén”. Azt jelenti, hogy többé nem az én akaratom vezet, hanem az Isten akarata; nem arra és nem oda megyek, ahova én akarok menni, hanem amerre és ahová az Isten vezet engem.

**A BÖLCSESSÉG NÉLKÜLI
EMBER**

Sok-sok évvel ezelőtt a családdal rendszeresen kijártunk Erdélybe a nyári szünetekben, leginkább Székelyföldre. Zetelakán volt a szállásunk, Székelyudvarhelytől nem messze, és innen indultunk minden nap hosszabb-rövidebb kirándulásra autóval. Egyik alkalommal Vargyasra mentünk, hogy végigjárjuk a csodálatos Vargyas-szorost és felmenjünk az Orbán Balázs-barlanghoz. Ez abban az időben volt, amikor még rettenetesen rossz utakon lehetett csak megközelíteni a falut. Miután már mindent megjártunk, megnéztünk, visszaindultunk az autóhoz, amit a szurdok elején hagytunk egy parkolóban. Beszálltunk a kocsiba, és az a gondolatom támadt, hátha van más út is vissza a főút felé, ne kelljen hazafelé még egyszer végigszalomozni azon a rossz úton. A térkép Királyfűrdő felé mutatott egy földutat, amin át lehet vágni a Hargitán keresztül, és ami sokkal rövidebbnek tűnt.

Elindultunk a keskeny földúton, és csak mentünk, mentünk. Elhagytuk az utolsó szénégetőt is, akik lelkesen integettek nekünk, engedtünk szemből egy teherautót, amelyről munka után hazafelé tartó favágók nevetve integettek felénk – gondoltuk, milyen kedvesek itt az emberek. Már jó pár kilométert megtettünk, az utat benőtte a fű, a nyomvonal sem volt már annyira kivehető, és kezdett sötétedni

is, a Hargitában hamar leereszkedik a nap. A feleségemnek persze gyanús lett a dolog, hogy nincs is igazából út, senki sem jár erre felé, jobb volna visszafordulni. Én azonban makacs-kodtam, hogy hát a térkép egyértelműen mutatja, hogy ez kivisz a főútra, mindjárt ott kell lennünk. De egyre mélyebbre jutottunk az erdőben, hegynek föl, völgynek le, elhagyott volt minden. Az út is egyre rosszabb lett, nagy mélyedések barázdái között kellett lavírozni, amikben összegyűlt a víz, a feleségem pedig már egyre türelmetlenebbül mondta-mondta: Forduljunk vissza! Fordulj meg! Menjünk vissza! Na de ha már idáig eljöttünk, már csak nem fordulunk vissza! Hiszen mindjárt célhoz érünk! – replikáztam.

Egy kisebb lejtőn gurultunk lefelé, egyszer csak nagyot nyekkent az autó, és megállt. Befutottunk egy vízmosásba. Tengelyig süllyedtünk benne, nem volt kiút belőle. A kerekek kipörögtek; se előre, se hátra, meg se mozdult a kocsi.

Mindannyian kiszálltunk, és elkezdtük a mentő műveletet. Próbáltunk gumiszőnyeget meg botokat a kerekek alá gyömöszölni, hátha rákaptatnak – nem ment. Megpróbáltuk valami fadarabbal kitermelni alóla a sarat – meg se mozdult. Próbálkoztunk így, igyekeztünk úgy, húztuk, toltuk, de sehogy sem tudtuk az autót kimozdítani a sárból. Segítséget kel-

lett hívni. A Hargitában azonban nincs télerő, a telefonjaink nem működtek. Feleségem igen talpraesett asszony, eszébe jutott, hogy ilyenkor fel kell menni a hegyre, mert ott lehet terjedés. Felmásztunk a domb tetejére, és egyetlen bizonyos ponton valóban megjelent a telefonon egy jel, hogy ott van egy kicsi télerő. Felhívtuk házigazdáinkat. Vencel még nem volt otthon, meg kellett várni, míg a munkából hazaér. Erősen sötétedett már, és hidegre fordult az idő, amikor sikerült vele beszélni. Ő fakitermeléssel foglalkozott, és úgy ismerte a Hargitát, mint a tenyerét. Elmondtuk neki, hogy merre indultunk el, és hogy körülbelül tíz kilométert jöttünk idáig. A hallottak alapján ő már nagyjából sejtette merre lehetünk, és azt mondta, indulnak értünk, maradjunk ott, ahol vagyunk.

Időközben teljesen besötétedett, még a hold sem világított. Próbáltunk tüzet gyújtani, de sehogy sem akart meggyulladni a szivar- gyújtóról az összegyűjtött száraz fű, levél és a kis ágacskák, csak füstölt, füstölt, végül a szivar- gyújtó is megadta magát. Kénytelenek

voltunk belátni, hogy még egy alapfokú cserkész-vizsgán se mennénk át. Így hát beültünk az autóbába és vártunk. Nem volt nálunk se víz, se élelem, se takaró, se elemlámpa. Persze a bajban azonnal megtaláltuk a mi Urunkat, és heves könyörgésekkel ostromoltuk, mentsen ki bennünket. Egyre hűlt a levegő, a lányaink egyre jobban fáztak. Minden felső ruhánkat rájuk terítettük, és mondtuk nekik, hogy próbáljanak aludni. De senki sem tudott aludni, vártuk megmentőinket. Olyan sötét volt, hogy a fák körvonalait sem lehetett látni. Mindenki néma csendben ült és várt. Órák teltek így el. Azon gondolkodtam: hogy lehet ilyen térképet kiadni, ami utat mutat ott is, ahol nincs?! A térkép a hibás! És hogy fognak bennünket ebben a vaksötétben megtalálni? Jobb, ha dudálok néha, hátha meghallják. A Hargita mély csendjében ezen az éjszakán se madarak, se vadak nem aludtak, mert az autónk dudájának segélyhívása visszhangzott az erdőben. De akármilyen hangos is volt, mégsem tudta elnyomni annak hangját, Aki – mint valamikor Jónás prófétát is – engem vádolt: „Hogy tehetél ilyet?!” Teljes súlyával rám nehezedett a felelősség, és igazat kellett adnom ennek a vádló hangnak.

Aztán nagy sokára egy halvány fény tűnt fel a visszapillantó tükrömből, aztán még egy, és közeledtek felénk. Szinte felszakítottuk az ajtót, úgy rontottunk ki, hogy elébe rohanjunk és átöleljük Tündit és Vencit, akik – mint

Sárba ragadva

kiderült – egy másik úton jöttek fel, de meg kellett állniuk egy kidőlt fa miatt, letették ott az autójukat, és gyalogosan kerestek minket. A dudálás végül is jó ötletnek bizonyult, mert meghallották, és így tudták, merre kell menni. Eddigi életemben kétszer adatott meg, hogy átéljem Isten szabadításának szavakkal leírha-

A Hargita hegyei Erdélyben

tatlan csodálatos érzését: ez az eset volt az első, előíze az évekkel későbbi Nagy Szabadításnak: felülről való újjászületésnek. Ezen a hargitai éjjelen tapasztaltam meg először felnőtt életemben a teljes tehetetlenség érzését, hogy mindenestől Istenre vagyok utalva, csak Benne bízhatok, egyedül az Ő szabadításában reménykedhetek. És először tapasztaltam meg valóságosan, mennyire igaz, amit *Zimányi Józsi* bácsitól hallottam, hogy amikor a bűnbánat hangja eléri az Isten trónját, azonnal munkába lép a megmentő kegyelem. Pedig nagyon kicsi volt még ez a bűnbánat, de az Úr már meg tudta mérni.

Ahogy szinte szárnyalunk lefelé a hegyről, én egyfolytában az égre meredtem. Még sohasem láttam ilyen csodálatos csillagos eget. A Tejút milliárd égiteste ragyogott feletünk a felhőtlen fekete égbolton, és a csillagösvény olyan volt, mint Isten mosolya. Megpróbáltam lefényképezni, de nem engedte, talán azért, hogy ne egy múlandó papírdarabra, hanem a halhatatlan lelkünkbe égjen bele az Ő szabadításának öröme.

Hátrahagyva a kátyúba ragadt autónkat, vígan igyekeztünk megmentőink után, akik nem kis veszélyt vállaltak azzal, hogy gyalogosan jöttek „nyomáskodni” utánunk (ahogy Tüundi fogalmazott székelesen). Az erdő nem játszótér! Másnap, amikor Venci kocsjával visszatértünk a helyszínre, hogy kihúzzon a sárból, és hazahozzuk az autót, azt láttuk a nyomokból, hogy bizony medve járta körbe. Az is nagy kaland volt, ahogy hazahoztuk a kocsit, amire rá se lehetett ismerni, olyan sáros volt tetőtől-talpig, így az első útja az autósóba vezetett, bár a gazdája szívének nagyobb szüksége lett volna nagymosásra. Mert ez a történet jól példázza, milyen az Isten bölcsessége nélkül élő ember állapota. Az ilyen ember makacs szívének kötözöttjévé válik. Ezért azt mondja az Úr: „*Ne tartsd bölcsnek önmagadat, féld az Urat, és kerülj a rosszat!*” (Péld 3,7)

ABÖLCSÉSSÉGÉRT KIÁLTANI KELL

Mi a bölcsesség? Isten igéjének meghatározása szerint: „*az igazán jó út*” (Péld 2,9);

„*az élet forrása a halál csapdájának kikerülésére*” (Péld 13,14). A bölcsesség Isten tulajdonsága. Csak Tőle lehet bölcsességet kapni. Kinek adja a bölcsességet? A fiainak. Nézték meg, hogy fejezeteken keresztül azzal kezdődik Isten megszólítása: „*Fiam..*”. Hozzánk szól az Isten szava. Nekünk kínálja fel az Ő bölcsességét. Az Ő gyermekeinek. De meg kell azt is mondani, hogy a gyermekei közül sem adja mindenkinek. Kinek adja? Isten erre a kérdésre Jakab apostol levelében jelenti ki a választ: annak, aki kéri (Jak 1,5). Csak annak!

Miért kell kérni? Miért nem adja a megterésünkkor azonnal, mintegy az üdvösséggel egy csomagban? Hát

nem sokkal biztosabban állnánk a hitben és a szeretetben, ha Isten minden további esdeklés nélkül, azonnal nekünk ajándékozna a bölcsességet is? Ez azonban a mi gondolatunk, nem az Istené. Ő egészen másként adja, mint ahogy mi váránk. Azt mondja, hogy annak adja, aki úgy keresi, mint az elrejtett kincset. Mert itt is ugyanaz az isteni bölcsesség működik, mint minden másban is. Hogy az Úr meg akarja mutatni az embernek, hogy mindenben Istenre szorul. Nincs és nem lehet reménysége senki és semmi másban. Ahogy az erdő csendjében felszakad a könyörgés az elveszett ember szívéből: szabadíts meg, Uram, úgy kell mindenkor mindenben Hozzá kiáltani. Ahogy kiáltott egykor bűnbocsánatért, megváltásért, ugyanúgy kell az Isten gyermekének kiáltani Hozzá bölcsességért, vezetésért is.

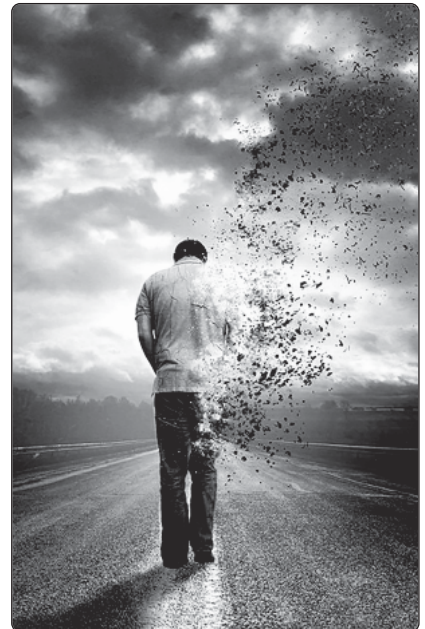
ELREJTETT ÉS TITKOS BÖLCSÉSSÉG

Miért van elrejtve a bölcsesség? Miért kell kutatnunk a bölcsességet, mint kincs-keresők a kincseket? Ha hátralapozunk a Bibliánkban Pál apostol első Korinthusi levelének 2. fejezetéhez, megtaláljuk a választ. Azért, hogy a hitünk ne a mi bölcsességünkön, hanem Isten erején nyugodjunk (1Kor 2,5). Pál apostol azt

mondja magáról, hogy ő nem e világnak bölcsességét szólja, „*hanem Isten titkos bölcsességét*” (1Kor 2,7). Tehát nemcsak el van rejtve ez a bölcsesség a szemünk előtt, hanem titkos is. Pál apostol azt az elrejtett, titkos bölcsességet szólja, „*amelyet Isten öröktől fogva elrendelt a mi dicsőségünkre*”. Mit rendelt

el Isten öröktől fogva? „*Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek.*” (1Kor 2,9) És itt nagyon alá kell húznunk: nem mindenkinek, hanem „*az őt szeretőknek*”.

Isten elrejtett bölcsessége egyedül a Lélek által ismerhető meg. Az Isten országa, az üdvösség – amire Pál apostol utal –, elrejtett kincs. Megmérhetetlen drága érték. Nincs ember, aki meg tudná fizetni az árát, lehetetlen kiérdemelni. Nincs a szemünk előtt látható módon, a bűneset óta el van rejtve az ember előtt. Az emberek járnak-kelnek fölötte, észre sem veszik. Nem vesznek tudomást róla, mert nem is tudják, mekkora érték mellett mennek el közömbösen, tudatlanul. Aztán elérkezik egy ember életében a pillanat, amikor szívből Istenhez kiált segítségért, mert elfogyott az ereje, mert megfáradt, mert tönkrement az élete, mert elborítja a nyomorúság, a tehetetlenség, mert bűneinek súlya agyon nyomja,

és már nem akarja többet mentetetni magát, akkor Isten lehajol az emberhez, felemeli, és megmutatja, hol van az elrejtett kincs: Jézus Krisztusban. Isten Igéje felismerteti, ki-csoda az Isten, mit tett értünk, bűnösökért, hogy elküldte testben az Ő Fiát, hogy odaadja a bűnösért az Ő büntelen életét. Aki így rátalál a kincsré, a mennyek országára, Jézus Krisztusra, az „*eladja mindenét*” (Máté 13,44), odaadja egész életét az Ő Szabadítójának, és többé már nem ő él, hanem él benne a Krisztus (Gal 2,20). És ha hűségesen követjük Jézust, akkor él bennünk a bölcsesség, mert „*Bennünk... Krisztus értelme van.*” (1Kor 2,16b)

KÁR – HOZAT

Salamon mindent tudott a bölcsességről, de nem élt szívében a „Krisztus értelme” – elbukott. Királysága kezdetén mindenben Istenre akart támaszkodni, ezért amikor Isten megtette kegyelemteljes felajánlását, hogy kérjen valamit és Ő teljesíti, Salamon engedelmes szívet kért az Úrtól,

azaz Isten vezetését kérte egész életére, uralkodására. Csak az engedelmes szív ismeri fel az Isten akaratát, és így értette meg ő is, hogy a bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és az Úrnak félelme vezet az Isten ismeretére. Idős korában Salamon mégis elhajolt az Istentől, elhagyta az igazak ösvényét.

És mi, Isten népe, miért térünk le az Isten útjáról? Miért sodornak el bennünket bűneink, mint a szél (Ézs 64,5)? Nem könnyű erre a kérdésre válaszolni, de egész hívó életünkre nézve létfontosságú, hogy megtaláljuk a választ. Jézus Krisztusban eljött Isten szabadítása, Benne megkaptuk Isten kegyelmi ajándékát, mi mégis a magunk feje után járunk. Miért? Azért, mert nem vesszük komolyan a bűnt és a gonosz hatalmát, és ezért visszavetjük az Ő szeretetével. Nem vesszük tudomást a bűn iszonyatos következményéről, hogy elválaszt bennünket Istentől. Nem értjük, hogy az engedetlenségünk lázadás az Isten ellen, hogy a bűn kiteljesedve halált nemz (Jak 1,15), azaz halálos veszedelem. Nem akarunk tudomást venni arról, hogy ha engedetlenségünk vagyunk, akkor Jézus Krisztus áldozata hiábavalóvá válik bennünk, és keresztyén életünk nincs összhangban Isten uralmának erkölcsi törvényével.

A bűn következménye: az örök halál, vagyis a kárhozat. Milyen kifejező a magyar nyelv! A kárhozat annyi, mint *kár – hozat*. A bűn „hozata”, hozadék, következménye a legnagyobb kár, az örök halál. A bűn megsemmisítő erejével szemben az ember tehetetlen, Isten mégis azt mondja igéjében, hogy „*Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az ő magja van benne, és nem vétkézhet, mert az Istentől született.*” (1Jn 3,9)

AZ ÚR GYŰLÖLI A BŰNT ÉS UTÁLJA A BŰNT CSELEKVŐT

A bűn ellenségeskedés Istennel, ezért Isten nem köt kompromisszumot a bűnnel: „*Kezed utoléri minden ellenségedet, jobbold utoléri gyűlölőidet. Olyanokká teszed őket, mint a tüzes kemence, ha megjelenysz, Uram. Haragod elnyeli őket, és tűz emészt meg.*” (Zsolt 21,9-10) Azzal vigasztaljuk, de inkább ártatjuk magunkat, hogy jó, jó, de ezt nem úgy kell érteni... Isten gyűlöl a bűnt, de a bűnöst szereti. Tényleg így van? Ha valaki rászán egy kis időt, és megpróbálja megkeresni az ezt alátámasztó igét, lehet, hogy meglepetésként fogja émi: nincs ilyen ige a Bibliában! Ezzel szemben igen félelmetes kijelentéseket tesz az Úr:

„*Az Úr megvizsgálja az igazat és a bűnöst, szívből gyűlöl az, aki az erőszakot szereti.*” (Zsolt 11,5)

„*Istenem, te nem leled öröme a bűnbelen, nem talál nálad otthonra a gonosz. Nem állhatnak meg szemed előtt a dicsekvők, gyűlölös minden gonosztevőt. Elpusztítod a hazudozókat; a vérszomjas és álnok embert utálja az Úr.*” (Zsolt 5,5-7)

„*Mert utálja az Úr az engedetlent; és az igazakkal van az ő titka.*” (Péld 3,32 – Károli)

„*Utálja az Úr a bűnös útját, de szereti az igazságra törekvőt.*” (Péld 15,9)

Isten viszonyulása a bűnhöz soha nem változik. Nem viszi lejjebb a mércét a kedvünkért. Nem úgy van, hogy utálja az Úr az istentelen, Krisztus nélkül élő bűnös embert, de a megváltott, kegyelemben fogadott, megigazított embert a bűnei ellenére is szereti, mert eltörölte a bűneit. Korábban gyűlölte a bűnt, de most már elnézi és szemet huny fölötté. Az igaz beszéd és teljes elfogadásra méltó, hogy „*Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse*” (1Tim 1,15), és az új szövetségre nézve Isten azt ígér-

te népének, hogy „*irgalmas leszek gonoszaitokkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé*” (Zsid 8,12), de Krisztus Jézusnak ezért szörnyű gyötrelmek közepette kellett szenvednie és meghalnia a kereszten. Ezért kellett a pokol kínjából kiáltania: „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?*” (Mk 15,34) Isten az Ő népének minden bűnét rá terhelte, a bűntelen Isten Báránya hordozta el a büntetést, a kár-hozatot.

A BÖLCS EMBER ISMERI KRISZTUST

Ha mi reformátusok azt mondjuk: solus Christus, egyedül Krisztus, akkor ismernünk kell Őt. Ő „*az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!*” (Jn 1,29) Nem valaki, aki azért jött Istentől, hogy jóváhagyja, amit mi csinálunk, hogy sikert ígérjen és áldását adja a mi terveinkre; nem egy hamis bírót, aki minden perünkben nekünk ad igazat; nem valami csodadoktor, aki mindig mindenkit meggyógyít és mindenkin segít; nem valaki, aki mindig meghallgatja és teljesíti azt, amit mi kérünk tőle, mert az a dolga; hanem „*a láthatatlan Isten képe*” (Kol 1,15), „*aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, még pedig a kereszthalálig. Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieieké, földieké és föld*

alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” (Fil 2,6-11)

Az átszegezett Jézus a Krisztus, a megígért Messiás, Ő az Isten Fia, Ő a mi Megváltónk, Akit a bűneinkkel mi magunk öltünk meg, mi magunk feszítettünk keresztre. Miatunk lett bűnné és átokká, hogy mi áldottá és Isten igazságává lehessünk Őbenne. Szörnyű tévedésben van Isten népe, ha azt gondolja, hogy megcsúfolhatja Krisztus áldozatát, olcsóvá teheti a kegyelmet, és Isten ezt „szereketből” eltűri! Isten gyűlöl a bűnt és a bűnt cselekvőt bűnében megítéli!

„*Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?*” (Róm 8,31b) Én magam. Én magam lehetek a magam ellensége, ha elválasztom és távol tartom magam Istentől a törvényszegéseim által, ha utat engedek az életemben a gonosznak, ha megengedőn vagy közömbösen viszonyulok a bűneimhez, a bűnhöz, és nem élek engedelmes életet, ha nem akarok változni Isten Fiának képére, ha elengedem a fülem mellett az intó szót, és nem küzdök állhatatosan azért, hogy napról napra elkérjem és megkapjam Istentől a bölcsességet, ami az Ő útján tart engem. Akkor Isten szeretete nincs velem. Mert az Ő szeretete soha nincs igazság nélkül, és az Ő igazsága soha

nincs szeretet nélkül. A szeretet mindig együtt örül az igazsággal (1Kor 13,6). Aki Isten szeretetére vágyik, szeretnie kell az Ő igazságát is. Ezért mondja Jézus, hogy „*mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra*” (Jn 18,37) Ez az Isten célja: „*Hallgassatok a szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek.*” (Jer 7,23)

A BÖLCS EMBER ISTENFÉLŐ EMBER

Hívó életünk legnagyobb kérdése most már csak az, hogy hogyan nyerhetem vissza Isten szeretetét, amit megbizonyított Jézus Krisztusban, akinek vére megtisztított engem minden bűntől (1Jn 1,7)? Mi az, ami újból odaköt az Úrhoz? Meggyőződés, hogy az istenfélelem. „*Ti, akik szeretitek az Urat, gyűlöljétek a gonoszát!*” (Zsolt 97,10) Elsőrenden is a magamát, a más bűnét pedig ítélkezés nélkül, megbocsátó lélekkel, az elenség szeretete parancsának engedelmeskedve, de soha meg nem alkudva a bűnnel.

Az egész Bibliában nem találunk jobb példát az igazi, az egész életet átható, állhatatos és istenfélő bölcsesség megélésére, mint Jób példáját. Érdemes elolvasni Jób könyvének 26-31. fejezeteit, melynek eszenciája ez a mondat: „*Az embernek pedig ezt mondta (Isten): Íme, az Úr félelme a bölcsesség, és a rossz elkerülése az értelem.*” (Jób 28,28) A Károli fordítás még kifejezőbb: „*Ímé az Úrnak félelme: az a bölcsesség, és az értelem: a gonosztól való eltávozás.*” Előtte pedig azt mondja: „*Isten ismeri az ahhoz vezető utat*” (Jób 28,23a).

Ezért kell Tőle kérni. Mert egyedül Ő adhatja. Az istenfélelem is az Ő ajándéka, mely nélkül nem élhet a hívő ember teljes életet Istennel közösségben.

AZ ISTENFÉLŐ EMBER TÖKÉLETES EMBER

A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és az istenfélő ember tökéletes ember. Igénk így fogalmaz (ismét a kifejezőbb Károli fordításban): „Mert az igazak lakják a földet, és a tökéletesek maradnak meg rajta.” (Péld 2,21) Isten viszonyulása az istenfélő emberhez egészen más: kedveli az ő útjában tökéletes embert, és az istenfélő emberben gyönyörködik. Igéjét is azért adta nekünk, hogy tökéletesek legyünk (2Tim 3,17), és maga Jézus is azt parancsolja nekünk: „Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5,48)

Na de hát találoztunk mi már tökéletes emberrel? Ábrahám tökéletes volt? Hiszen annyi bűne volt! Isten angyala mégis azt mondja neki, amikor megállítja Izsák ellen felemelt kezét: „most már tudom, hogy istenfélő vagy” (1Móz 22,12). Mi ez a tökéletesség? Mit kell érteni ez alatt? Cseri Kálmán gondolataiból idézek:

„Légy tökéletes, ez a mi számunkra azt jelenti, hogy merjük mindenestől minden dolgot egészen az Úrra bízni. Az egész jövőnket. Azt a kérdést is, ami állandóan foglalkoztat, amitől itt sem tudunk szabadulni. Azt a kérdést, amivel kapcsolatban kezd elfogni a türelmünk, ahol már-már a magunk kezébe vetjük a dolgok intézését. Vagy ahol már magunk sem hiszünk abban, hogy számíthatunk az Úrra. Merjük az egész életünket odaáldozni, odaadni, Őreá bízni maradék nélkül.

Aztán jelenti ez a szó, hogy tökéletes, azt is, hogy semmiképpen nem tágit az Úrtól, nem hajlik el az Úrtól az, aki tökéletes. Még ha vétkezik, akkor is ragaszkodik hozzá, és visszamegy hozzá. ... Ahogy valaki egyszer mondta: te előled is tehozzád menekülök. A félelmünkben, a bűntudatunkban Isten elől menekülve is megfordulunk, és végül is Őhozzá érkezőnk meg bűnbánattal.”

HÖRÖMPŐ GERGELY SZOLGÁLAT

A nagy alkotó az Isten.

Ő az igazi művész.

Jókedvűből és szeretetéből alkotta azt, amiben élsz.

Mi bűnünk miatt fáradtsággal gyűlölettel éljük életünk, mert nem művészet, csak rabszolgamunka amit csinál a két kezünk...

de minden szép nagy alkotásban az istenképesség benne van, – így lesz szakmából hivatás és így szolgálhatsz boldogan.

MENJ FEL A HEGYRE!

Az istenfélő, Isten útján járó ember ilyen értelemben tökéletes. Nem büntelen, de mindig töredelmes, alázatos szívvel jelenik meg Isten színe előtt, és őszinte, színlelés nélküli bűnvallással válaszol Krisztus hívására.

Ahhoz azonban, hogy mi meghalljuk az Ő hívását, fel kell mennünk a hegyre. Itt lent a bűnbánat, a testies, világias keresztyénségünkben, ahol akkora a közöny és a hangzavar, nincs „térerő”, fel kell mennünk Ő hozzát, és mikor felérünk a hegyre, és ismét működik a kapcsolat, meg fogjuk látni, hány nem fogadott hívásunk volt. Jézus Krisztus folyamatosan hív bennünket, kapcsolatban akar lenni velünk, de itt lenni mi meg sem halljuk, hogy keres minket. Nem jelez a készülék.

Aki felmegy a hegyre, és találkozik Vele, annak az Ő tökéletes szentségében meg kell látnia a maga segítségére szoruló állapotát, értelmetlen, bűnös, ömberi természetét, és az Úr nevében kell oltalmat keresnie. Lehet, hogy inkább elbújna előle, mert meglátta a maga meztelenségét, de feltétlen bizalommal kell Jézushoz fordulnia, mert ismeri az Ő Urát. Tudja Róla, hogy bár gyűlöli a gonoszt, de az Ő gyűlöletében, ítéletében, elvetésében mégis mennyi szeretet van, hogy Ő rátekinet az elesett és megtört szívű emberre, mert az Úr királyi széke a kegyelem trónusa. Ő soha sem mond le rólunk. Nem azért utálja a bűnös embert, mert gonosz, hanem mert nem akarja, hogy az maradjon.

„Igaz az Úr minden ő útában, és minden dolgában kegyelmes.” (Zsolt. 145:17.) Aki tiszteli az Úr igéjét, ebben hisz. Erős hittel hiszi, hogy Krisztuson kívül reménység nélküli, bűnös ember, Krisztusban azonban megigazított, megszentelt Isten-gyermeke. Csak az ilyen embert tudja az Úr kézbe venni, átformálni és szolgálatba állítani. Csak az ilyen ember kész és képes örömhírt vinni, és az Úr szabadításáról bizonyosságot tenni. Csak az ilyen ember kész és képes Istennek tetszően, Isten dicsőségére élni abban a szabadságban, amivel megajándékozta Isten, nem a magán, hanem Isten erejéből.

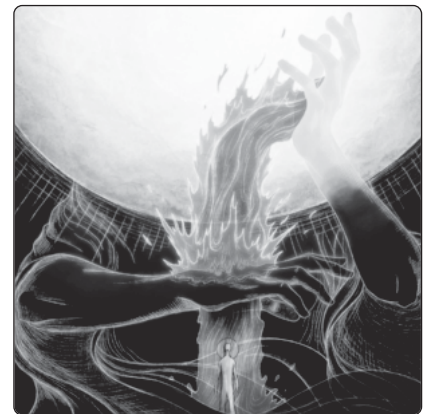
AZ ÚR SZERETETE AZ IGASZÁG SZERETETÉRE TANÍT

Testvérek, Isten a becsületességet kéri számon rajtunk. Azt az őszinte szándékot és akarást, hogy Krisztus szeretetével a szívünkben a kezébe adjuk magunkat, és engedjük, hogy Ő a személyiségünk, jellemünk, gondolkodásunk legmélyéig megváltoztasson minket. Az ilyen embert újítja meg szeretetével az Úr, és az ilyen emberek örül „ujjongva”. (Zof 3,17) „Mert te jó vagy, Uram, és megbocsátasz, nagyon szeretet mindazokat, akik hozzád kiáltanak.” (Zsolt 86,5) Az igazságra törekvőket szereti az Úr, nem a bűnösöket.

Az egyik legkedvesebb igém a Szentírásból a Példabeszédek 11,19 verse: „Aki ragaszkodik az igazsághoz, az az életre jut.” Ragaszkodom Krisztus igazságához, amit az én szennyes igazságomért cserébe kaptam Tőle, mert az Ő igazsága megszentelő igazság. Ragaszkodom Krisztus útjához, és törekszem megmaradni rajta szeretetben, mert Ő maga az út, de ez nem megy Nélküle. Ezért imádkozom így az Úrhoz: „Taníts engem utaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak, és teljes szívvel féljem a nevedet.” (Zsolt 86,11)

*

Te, testvérem, aki már kegyelmet kaptál, és felismerted Jézus Krisztusban a dicsőség Urát, aki helyetted, éretted és miattad áldozta tökéletes életét a kereszten, elhordozva bűneid büntetését, te, aki az Istentől elkért bölcsességben, Isten félelmében és Jézus Krisztus szeretetében az Isten útján akarsz maradni és

jámi, aki erőtlenségben a Szentlelket hívod segítségül, kívánom, hogy legyen és maradjon valódi élő hited a Krisztusban! Gyönyörködjön az Úr a te bölcsességben és istenfélemedben! Repesve örüljön és ujjongjon tökéletességednek, az igazságban való hűségednek! Kívánom, hogy legyen fontos számodra az Úr öröme, hogy ne csak az legyen a fontos számodra, hogy te jól érezd magad Benne, hanem hogy az Úr jól érezze magát benned! „Te azért járj a jók útján, és ügyelj az igazak ösvényeire!” (Péld 2,20)

Puskás Attila

(Elhangzott 2020. február 27-én az Északpesti Református Egyházmegye presbiteri és gyülekezeti munkás csendeshetén Mátraházán)

Talán öt éve is van már annak, amikor csobánkai gondnokunk, Benedek Ferenc és felesége felvetette, hogy milyen jó lenne, ha nem csak gyermekeinknek és fiataljainknak, hanem a gyülekezet minden korosztálya számára szerveznénk tábort, ahol kicsik és nagyok, fiatal és idősebb testvérek közösen tölthetnének el több napot. Az elmúlt években szervezett gyülekezeti délutánok jó hangulata jelezte, hogy bizony építő lenne egy ilyen hosszabb közös együttlét. Ez a hosszú évek óta dédelgetett tervünk valósult meg február utolsó hétfőjén, a Mátraházai Református Konferenciaközpontban.

Péntek késő délutánján érkezünk és foglaltuk el tiszta és jól felszerelt szobáinkat, amik – bár ezt csak másnap reggel láthattuk meg – csodálatos panorámával rendelkeztek. De nem csak a természeti környezet és a pa-

noráma csodálatra méltó, hanem a mátraházai üdülő megépülése és fennmaradása csodák sorozata. A II. világháború idején az ún. „sáfársági” mozgalom fillérjeiből épült fel minden külső támogatás nélkül. Az üdülő a háború folyamán teljesen kiégett, tönkrement, de 1947-ben mindössze másfél hónap alatt újjáépítik, majd kibővítik. Nem kis csodának tekinthető az is, hogy a szocialista rendszer '40-es, '50-es évtizedek nyílt, majd a '60-as, '70-es évtizedek burkoltabb egyházellenessége dacára az üdülő végig a Református Egyház tulajdonában maradt.

De visszatérve a hétfőjéhez, ahogy a gyerektáborainknál már megszokhattuk, lelkipásztorunk jól felépített és megszervezett tervvel készült, ami az elmélyült lelki, valamint a játékos csapatépítő alkalmak különleges elegyét tartalmazta, lehetőséget adva fiatalok

túlcsorduló energiáinak levezetésére és a fáradtabbak lelki feltöltődésére is.

Érkezésünk után rögtön testi éhségünket csillapíthattuk. Ki kell emelni, hogy az egész hétfőgőn kifogástalan és nagyon vendégszerető, barátságos ellátásban volt részünk, a konyhán szolgálók minden apró kérésünket azonnal igyekeztek teljesíteni. Köszönet Nekik ezért.

Vacsora után Nyilas Zoltán esperes úr áhítata következett az ApCsel 1,15-26 alapján, majd a „Mit üzen Isten nekünk a bibliai szövegek által” téma körüli kötetlen beszélgetéssel folytatódott az esténk, miközben Osváth Dóri és Ducza Kati a gyerekeknek meséltek.

Szombat reggel közös imával készültünk fel a napra, reggeli után áhítat következett a Lk 10,38-42 és a Jn 21,15-17 igék alapján, a

gyerekkel közösen. Ezután egy nagyon jó hangulatú, generációkon átívelő agyfrissítő játék következett, amelyben minden korosztály nagyon lelkesen vette ki a részét! Játékot követően a felnőttek komolyabb vizekre hajóztak. Esperes úr előadását hallgattuk Péter apostol pünkösdi beszédének (ApCsel 2,37-47) következményeiről: Az igehirdetés „szíven találja” a gyülekezet tagjait. A közös beszélgetésünk, gondolkodásunk nem „csak” e történet körül forgott, hanem kapcsolódott a lelkipásztorunk éves jelentésében megfogalmazott nehézségeinkről és önvizsgálatra fel-

hívásáról: mi van a tűzzel, a bennünk lakozó Lélek tüzevel? Jó volt megosztani egymással az ezzel kapcsolatos gondolatokat, gondokat és hallani a bizakodó és biztató szavakat. Szükséges megvallani gyengeségeket, bűnöket! Isten adjon erőt és bátorságot, hogy őszintén tudjunk beszélgetni ezekről a problémákról, és adjon kitartást, hogy végig tudjunk menni ezen az úton, ami gyülekezetünk megújulásához és megerősödéséhez vezet!

A finom ebéd után egy nagyon kellemes kiránduláson vettünk részt: Parádfürdőről indulva az Ilona-völgyi tanösvény viszonylag

enyhe emelkedőjén jutottunk fel Magyarország legnagyobb szintkülönbségű vízeséséhez. Útközben kisebb beszélgető csoportokban-párokból észre se vettük a leküzdött kilométereket, annyira jó volt hallani, jobban megismerni egymást. Az esti program hasonló volt az előzőhöz, ezúttal Laár Kati tartotta az áhítatot a Róma 1,15 alapján, amit késő éjszaka nyúló beszélgetés követett.

Vasárnap a reggeli imaközösséget és reggelit Czuni-Kenyeres József lelkipásztor böjti istentisztelete követette. Az 1Móz 11,1-9 alapján elhangzott igehirdetés meg-

SÉTA AZ ILONA-VÖLGYI VÍZESÉSHEZ

Sántha János gondnok úr vigyázott a rendre

Esperes úr és Andrea tiszteletes asszony

Benkó Tamás és a kisserék nehéz terepen

Finomságok a "kifogyhatatlan kabátzsebből"

Czákné Varga Ildi

hallgatható honlapunkon. Ezt követően a hétvége talán egyik legérdekesebb eseményén vehettünk részt: még az indulás előtt lelkipásztorunk felkért mindnyájunkat, hozzuk el magunkkal egy kedves bibliai igénket és egy-két percben mondjuk el miért fontos számunka. A felkérést mindenki komolyan vette, olyannyira, hogy öt-tíz perces bizonyosságtételeknek lehattunk tanúi. Igen megható és egyben megerősítő volt hallani egymást, az őszinte vallomásokat és a különböző életutakat, melyek Krisztus keresztyénél találkoztak.

Ez volt gyülekezetünk első közösen eltöltött hétvégéje, de reménykedve, hogy nem az utolsó. Én úgy gondolom a résztvevők új élményekkel, hitben erősödve, feltöltődve mentek haza. Szükség lenne sok hasonló alkalomra, lehetőleg minél nagyobb körben. Várjuk a folytatást, de ne csak várjuk, hanem tegyünk is érte!

Köszönjük Nyilas Zoltán lelkipásztorunknak és feleségének, Andreának a szervezést, a programokat. Köszönet minden résztvevőnek a jelenlétéért, az őszinte beszélgetéseikért,

a bizonyosságtételeikért. És a legnagyobb köszönet és hála a mi Urunknak, aki mindezt lehetővé tette, aki megigazított és újjáteremtett minket, „aki meghalt, sőt feltámadt, aki Isten

jobbján van, és esedezik is értünk.”(Róm 8,34) SOLI DEO GLORIA!

Kerekes Balázs

A Dötsch-házaspár és Benkóné Pályi Ági

Mikó Lajosné Erzsike néni

Czuni-Kenyeres József lelkipásztor

RÉSZTVEVŐK ÍRTÁK

„A gyerekfoglalkozás nagyon tetszett, mert az ige tanulmányozásán túl játéka is volt idő. Amikor a felnőttekkel voltunk együtt a közös alkalmakon, akkor élveztem a közös játékokat, és amikor Zoli bácsi bibliai kérdéseket tett fel, mi is hozzászólhattunk. Jó volt ezekről a kérdésekről is gondolkodni. Különösen a szabadtéri játékokat élveztem, meg persze a kirándulást!” (Dötsch Áron)

„Remek arányban volt a könnyed, ismerkedős, mély bibliatanulmányozós és szabadidős tevékenység: sok új emberrel lehetett így beszélgetni, hitben erősödni. A csobánkai testvéreket eddig alig ismertük, a hétvégén módunk nyílt erre is. Mély benyomást tett rám, hogy mindenki nagyon őszintén osztotta meg velünk a gondolatait a közös igei beszélgetések alkalmával, így sok-sok tanúbizonyságot hallhattunk.” (Dötsch Zita)

„Egy közvetlen légkörben töltött, családias hétvége, ami ötvözötte a közvetlen hangulatot a komoly áhítattal. Igazán élveztem a generációkat áthidaló, gyümölcsöző beszélgetéseket és vitákat, gazdagabb emberként mentem haza. Hálás vagyok a szervezőknek és résztvevőknek, és nem utolsósorban a házigazdának is. Nagyon finom volt a koszt.” (Dötsch Jörg)

*

„Hálás vagyok az Úrnak, hogy ez az alkalom annyira imádság után létrejöhett. Jó volt együtt lenni, egymás hite által erősödni, megismerni új testvéreket (Erzsike néni, aki ha jól emlékszem Debrecenből került Pomázra). A kirándulás is nagyon szép és „tanulságos” volt (magamról beszéltek), mert már 3-5 km az, amit én még „erőltetett menet” nélkül meg tudok tenni. Az Ilona vízésés látványa azonban megérte. Az útközbeni beszélgetések Tyutyuval, Osváth Zsolttal is tanulságosak, erősítőek voltak. Az imádság fontosságát most is szívemre helyezte az Úr. Köszönet a szervezésért mindenkinek, aki részt vett benne. Reménységünk van, hogy megismétlődhet. Ismétlődjön!” (Benedek Julianna)

*

„Nagyon hálás vagyok a mai napig Istennek azért a pár napért, amit együtt tölthetünk. Jó volt csendességben, játékban, beszélgetésekben, kirándulásban együtt lenni a testvérekkel. Hálás vagyok a közös imáért, biznyságtételekért és azért nagyon, hogy több generáció együtt tudott az Úr elé járulni. Olyan áldás volt, hogy kicsi, nagy, idős együtt volt ott. Volt sok nevetés, móka (nekem az is elég mókás volt, hogy a kiránduláson Zoltán „kifogyhatatlan” kabátzsebéből mindig előkerült valami finomság pl. sós mogyoró, csokis meggy, csokis mandula stb., vagy a zsipp-zsupp játék), de a beszélgetések is nagyon hitmélyítőek voltak. Köszönjük, hogy ennyien eljöttek, s bízom a folytatásban! Nekem mindenképpen erőt adott Úrunk ahhoz, hogy kell még ilyen alkalmat szerveznünk. Örültem annak is, hogy a csobánkai és a pomázi testvérek is jobban megismerhették egymást. Jó volt látni, hogy a gyerekek, fiatalok és idősek is jól érezték magukat. Köszönöm!” (Nyilasné Darabos Andrea)

*

„Itthon ülve az önkéntes karanténban, felértékelődött bennem a közösség fontossága. Amikor a szép Mátrában voltunk, még nem sejtettük, hogy a személyes testvéri találkozók egyik utolsó alkalmán veszünk részt. Pál apostol

is figyelmeztet bennünket: „Áron is megvegyétek az alkalmat, mert a napok gonoszok” (Ef. 5:16). Cseri Kálmántól halottam ennek az igének a magyarázatoként, hogy ez azt is jelentheti, hogy úgy gondolunk napjainkra, mintha sose érnének véget és mindig mindenre lehetőségünk lehetne. Hálás a szívem, hogy összegyűjtött bennünket gyerekektől egészen az idősebbekig. Átjárta a szívemet az összetartozás jó érzése, az, hogy az Úr éi vagyunk és testvérek Őbenne. Köszönet a szolgálóknak és a szervezőknek. A vasárnapi istentisztelet foglalta össze bennem, hogy egy feladatunk van minden időben: Szeressük az Urat, egymást és legyünk neki engedelmesek (Mt,16:25.)” (Halász Erzsébet, Tyutyu)

*

„Megragadott, hogy akik részt vettek a gyülekezeteinkből, mindenki közvetlen, barátságos és nagyon nyitott volt a másik iránt. Örömmel töltött el a közös imádság reggelenként. Aztán az igék is hatottak rám, amik ki voltak jelölve az alkalmakra. (ApCsel 1,15-26; 2,37-47) Nagyon nagy hatással volt rám a „Kedves bibliai igém” címszó alatt történt biznyságtételek, melyet kivétel nélkül minden résztvevő elmondott, kiegészítve azzal, ami a saját megtéréséhez vezetett. Jó volt a kirándulás az Ilona vízéséshez és az agytorna a szellemi frissesség paléozására. Finom ételeket kaptunk testi táplálékul is. Czuni-Kenyeres József lelkipásztor vasárnapi igehirdetése is nagyon elgondolkodtató és erősítő volt. Áldásos testvéri együttlét volt! Köszönet érte Nyilas Zoltán esperes úrnak, aki mindent szépen megszervezett és lebonyolított!” (Sántha János)

*

„Jó volt a kirándulás, finom az étel és a játék barátokkal.” (Kerekes Barnabás)

„Jó volt hallgatni a testvérek biznyságtételét, meg erősödhattunk egymás hite által. Jó volt közelebről megismerkedni a pomázi testvérekkel, és koncentráltan az igére figyelni ebben a két napban.” (Kerekes Andrea)

*

„Hálás a szívem, hogy együtt lehettünk Istennel hívó és Őt kereső közösségben a hegyen. Gyülekezetünk jövőjére nézve hiszem, valami elkezdődött.

Még csak elkezdődött, de ez a kezdet reményteljes. Feladatunk és felelősségünk továbbhaladni az úton. Konkrétan: Keresni olyan – jól működő és meglévő közösségi alkalmainkon túli – formákat, ami a fiatalabb és középkorú családoknak is lehetőséget kínál a lelki alapú együttlétre. Megkérdezni ifjúságunkat, hogyan tudna erősebben jelen lenni gyülekezeti életünkben. Szervezni olyan alkalmakat, továbbra is, ahol szolgálók (nemcsak presbiterek) együtt lehetünk Úrunkkal, így keresve az ő akaratát és célját gyülekezetünkkel.

Hálás vagyok, ennek a hétvégének nemcsak a közösségi, de négy szemközti beszélgetéseiért is. Mégis a legszívemmelentőbb alkalmam számomra a hétvégének a számunkra kedves igék felolvasása és a róluk való „minibiznyságtételek” alkalmá volt. Sok testvéremhez hozott (még) közelebb ez a tényleg Isteni együttlét. Köszönet érte lelkipásztorunknak és mindenkinek, akivel ott lehetünk együtt a hegyen!” (Osváth Zsolt)

A verőcei református gyülekezet új lelkipásztorát, *Böttger Antalt* köszönthetjük az ez évi pomázi böjti evangélizáció vendég igehirdetőjeként, aki Ruth könyve egy-egy mondata alapján hirdette Isten ígétét. *Nyilas Zoltán* esperes úr bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy a pomázi-csobánkai és a verőcei gyülekezetek között több évtizedes, sőt évszázados kapcsolat alakult ki. Templomainkat azonos felirat díszíti, valamint harminc évig testvérgyülekezeti kapcsolatokat ápoltak elődeink, mely találkozások bár az utóbbi időben megritkultak, de nem szüntek meg, a nagy örömeinkben együtt voltunk. Ezért is nagy öröm, hogy a közösség új lelkipásztorát elkísérték a verőcei testvérek is.

Móáb mezeje

Az igehirdetések előtt alkalomról alkalomra bizonyágtételek hangoztak el; az első nap estéjén Psalmus kórusunk szolgált bizonyágtételül. Az olvasandó ige Ruth könyve 1. fejezetének első 5 verse volt.

A történet a júdai Betlehemből indul, amelynek neve azt jelenti, hogy Kenyér háza, vagy Étel háza. Elímelek mégis Móáb mezejére menekül az éhínség elől, hogy jövevényként éljen ott feleségével, Naomival és két fiával, Mahlónnal és Kiljónnal.

A Kenyér házában lakni azt jelenti: Isten gondoskodásában élni, mert hívő emberként abban vagyunk. Bár ismerjük Isten jóságát és szeretetét, ismerjük a velünk való törődést, mégis elhagyjuk Őt. Vágyódnak idegenbe menni valami többért, jobbért, korszerűbbért, pedig tudjuk, hogy Isten áldásában élünk. Tudjuk, mit jelent Krisztus irántunk való szeretete, megbocsájtó, vigasztaló kegyelme, és mi mégis idegenben járunk.

Isten megengedi, sőt kiméri a hiányt, amikor azt mondja, hogy most szükségem van a szenvednetek, most kevesebb jut nektek – és mi ezt nem szeretjük. Hiszünk, Isten mégis megengedi, hogy valamiben hiányt szenvedjünk. Elímelek ebben a hiányban összepakol, és átmegy Móáb földjére, mert azt gondolja, ott könnyebb lesz. De idegenben mi nem vagyunk otthon, és jövevényként fogunk ott élni, ahol nem az Úr az Úr, hanem valaki más.

Ebbe az igébe így kell belenézni: most itt vagyunk a szerető Istenünk közelségében, erőterében, aki megváltott, megvett magának életre és örök életre. Többet ér az Isten közelsége annál a nagyobb vagy biztosabbnak látszó kenyémél idegenben, feltétlenül többet ér.

A családfő, Elímelek meghal, a két fia megmósul, de rövidesen ők is meghalnak, és maradnak az özvegyasszonyok. Az engedelmesség halálát szül. Minden hiányunk és elvágyódási gondolatunk, kísértésünk között vajon van-e más választásunk? Pál apostol azt mondja: „megtanultam, hogy elégedett legyek azzal, amim van”. A hiányaimban kérhetem Isten, hogy adja meg, de lehet, hogy Isten nem azt adja meg, amit én hiánynak érzek és gondolok, hanem megadja azt, hogy hálás tudjak lenni azért, amim van, megadja azt, hogy megtanuljak megelégedni. Igen, lehetőségem megmaradni, megállni Isten jóságában, törődésében, szeretetében, megtanulni meg-

elégedni, örülni mindannak, amim van, és hálát adni, hogy mi mindenem van, és hogy mindenem, amim van, Tőle van. Ha Isten olyan gazdag és hatalmas, hogy egyszülött Fiát adta értünk, és feltámasztotta a halálból, merjük elhinni, hogy minden hiányunk, vagy ami annak tűnik, ott van Istennél, és amikor kell, akkor kirendeli azt, amire szükségünk van!

Krisztust felmutatni

Az evangélizáció második napján *Görbe Ferenc* csobánkai presbiter testvérünk tett bizonyosságot az 1Kir 12,24 igevers alapján. Ezt követően a Ruth könyve 1,16-17 verseiből szólt Isten ígéje, amely nem egyszer esküvői

Böttger Antal lelkipásztor

textusként szokott előfordulni, pedig az két nő közötti keserű, az elrontott dolgok feletti bánkódást fejez ki, tehát egy egészen más élethelyzethez kapcsolódik. Az idősebb özvegyasszony, Naomi és a fiatalabb özvegy, Ruth párbeszédében nem csak az fog meg minket,

amit Ruth mond, hanem elgondolkozunk azon is, hogy Naomi mit tudott Istenből megmutatni a menyének, hogy az ilyen fogadalmat tett. Mi volt az, ami Naomi életéből átment Ruth szívébe? A történetből közvetlenül nem derül ki, mégis tulajdonképpen erről szól: hogyan lehet fölmutatni, fölragyogtatni Isten, Krisztust úgy, hogy a másik ember döntésre jusson, és azt mondja, hogy minden eddigivel szemben ez a Krisztus kell, és Őt követem.

Elímelek a családjával Móáb földjére ment, hogy ott jövevényként éljen, most Ruth követi Naomit oda, ahol jövevényként fog élni. Mindannyian jövevények vagyunk ezen a világon. Péter apostol azt írja levelében, hogy a jövevények ki vannak választva az Atya Isten eleve elrendelése szerint a Lélek megszentelő munkája által az engedelmességre, és a Jézus Krisztus vérével való meghintésre. Jövevények vagyunk azért, mert ki vagyunk választva, hogy az Isten gyülekezete legyünk, megváltottak legyünk, az üdvösségre menők legyünk. Ilyenek vagyunk? Vajon rajtunk keresztül meglátszik, hogy kicsoda Isten? A családomon, a munkahelyemen, az orvosi váróban fölragyog rajtam, hogy nekem Krisztusom van? Jöjjön át! Meg kell hozni ehhez a döntést, hogy Krisztusom, itt vagyok, a Tied vagyok és ragyogni akarok! Hogy jel legyek ebben a világban, amely Rád mutat, amely Rólad szól! Hogy éljek olyan elkötelezetten, hogy engem látva, Téged lássanak; hogy engem hallva, Téged halljanak; hogy az én életemet nézve azt mondják az emberek: Isten hatalmasan munkálkodik, ez hiányzik nekem is, ez az Isten kell nekem is, mellette döntök! Szánd magad úgy oda az Ő dicsőségére, hogy mások téged látva Jézus követése mellett döntsenek!

Alázatosnak lenni

A szerdai alkalmon a pomázi Mátyás király Általános Iskola 3. osztályos református hittanosi szolgáltak gyülekezetünkben az

A Psalmus kórus szolgálata

elvezett bárány példázatáról, *Stift Ágnes* hitoktató vezetésével. Az igére való figyelésünket Ruth könyve 2. fejezetével folytattuk, az első 13 verssel. Ezekben a versekben Ruth úgy jelenik meg előttünk, mint egy rendkívül alázatos lélek, mely igék arra tanítanak, hogy az ő szinte különleges alázatában igyekezzünk saját magunkat odahelyezni Krisztus elé.

Hívó életünk legnagyobb kísértése, hogy számon tartjuk jó cselekedeteinket, és ki-mondva, kimondatlanul számítunk arra, hogy azokat Isten is beszámítja nekünk. Szeretném, ha az Úr megjutalmazna azért, hogy én mit szolgálok, végzek, teszek a gyülekezetben az Úrért. Azt valahol Isten be kell számítsa, hiszen neki vagyok jó, neki teszem, amit teszek. Olyan nehéz leszállni erről a magas lóról, ahol azt gondoljuk, hogy Isten tartozik nekem. Nem. „Nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedhessék” – mondja Pál apostol. Nincs érdemem.

Ruth egyetlen érdemét sem említi fel, hanem azt mondja, hogy érdemtelen vagyok, méltatlan vagyok, nekem ez nem jár, nem is értem, hogy nyertem el ezt a kegyelmet. Nekünk is azt kell megfogalmaznunk, hogy az Isten előtt való megállás, az Istentől való áldás többet ér. Nem elsámolok Istennel, hanem meghajlok és földig leborulok előtte, és ámulok, hogy hogyan kerülhettem én a kegyelembe? Ámulok, hogy hogyan nyerhettem bűnbocsánatot, hisz megfizethetetlen, jöváté-

hetetlen minden gonoszságom, gazságom. Hogyan nyerhettem vigaszt és örök életet, hiszen semmivel nem tudok fizetni az életemért Istennek. Ő fizetett Krisztussal. Hogyan nyerhettem mindazt, amim van, a javaim, az erőm, a békém, az áldottságom, az örömöm, a vigaszom? Egyszerűen. Kegyelmebe fogadott. Nem érdem, nem méltóság, nem jog, nem valami járandóság alapján – csak úgy!

Mi az alázat? Az alázat az, hogy meghajtod magad az Úr előtt, hogy ámulsz azon, hogy kegyelmet nyertél, hogy az Övé vagy, hogy ma is szeret téged és éltet, ma is gondot visel rád és veled van. Ámulsz azon, hogy mennyire fontos vagy Neki. És minden, ami az életedben Isten felé irányulhat, az már csak hála, odaszánt viszonzás mindazért, amit kapnál, amit nyertél. Tudsz-e így az Úr előtt megállni és leborulni?

Ruth hűsége

Ezen a napon *Óváry Ákos* presbiter testvérünk tett biznyságot az Úr Jézus Krisztusba vetett hitéről, elköteleződéséről. Böttger Antal lelkipásztor Isten igéjét a Ruth könyve 3. fejezetének első 13 verse alapján hirdette. Bóáz azt mondja Ruthnak: „*Hűségedet most még jobban megmutattad...*”. A mai ige a hűségről szól, ezért a hűség fogalmába, titkába kell beletekintnünk, ebben a hűségben kell odaszánunk magunkat követésre.

Bóáz is hűséges: Istenhez, az Isten törvényéhez. Úgy viselkedik, mint aki tiszteletben tartja, hogy az asszony nem az övé. Tudja az őszövétségnek azt a szép rendjét, hogy ahhoz, hogy lehetőleg egyetlen zsidó család se veszzen ki, az Isten törvénye elrendeli a sógorházasságot. Ha valaki özvegyen marad gyermek nélkül, akkor az elhunyt helyére be kell lépjen egy testvér, vagy a következő rokon, aki el kell vegye az özvegyet feleségül, utódot kell támasszon, és minden, ami az elhunyté volt, az születendő utódé

lesz, ő öröklí. Bóáz vállalja mindezt. De nem akkor izgalmas a hűség kérdése, amikor mindenkivel együtt áldjuk, szeretjük, szolgáljuk az Urat, amikor minden úgy magától megy, mert minden szép és jó, hanem amikor a hűség nehezé válik egy kísértésben, vagy mert a hűséghez áldozatot kell hoznom. Melyik ér többet? A hűtlenség, vagy a hűség?

Ruth kívárja és engedi, hogy az az Isten, akit Naomin, az anyósán keresztül megismert, aki mellett ő is elkötelezte magát, megoldást adjon az életére és megsegítse. Ezt a hűséget ismeri fel Bóáz. Az Úrral való viszonyunkban hogyan vagyunk mi hűségesek? Tudok-e hűséges lenni akkor is, amikor valahogy nehezebbé lesz az utam, az életem. Rendszerint valami hamis elvárás, egy félreértett ige, vagy valamiféle csalódás alapján igazolást találok arra, hogy miért hagyom el az Urat, az igeolvasást, az imádságot, a gyülekezetet, az Anyaszentegyházat, hogy miért lehetek hűtlen. Légy benne biztos, hogy Ő akkor is hű marad! Ő nem változik! De maradhatsz hű. Hű kell maradj! Most a te hűséged következik. Légy benne biztos, hogy ez többet ér!

Ruth nem keresgél, nem járt mások után is, hanem hűségesen kitartott Bóáz mellett. Itt befogadtak, itt maradtam. Ugye tudod, hogy Isten Krisztus keresztáldozatában és föltámadásában téged befogadott a szeretetében, a gondoskodásába, a vigaszába, a kegyelmébe, a törődésébe, az örök életbe, az Ő országába itt és odafönt! Nem kell nekünk máshova menni! Befogadottak vagyunk!

A hűség ez a fajta ragaszkodás, elkötelezettség, szent „fajfajúság” – nekem elég Isten.

Görbe Ferenc csobánkai presbiter

A Mátyás király Általános Iskola hittanosai Stift Ágnes hitoktatóval

Olyan jó lenne úgy megállni Isten előtt, hogy azt tudd mondani: Uram, tudom, volt, hogy hűtlen voltam, lehet, még lesz is így, de nagyon szeretnék hűséges gyermeked lenni, mert tudom és látom, hogy ez mindennél többet ér.

Bóáz kötelezettsége

Az evangélizációs hét utolsó, pénteki alkalman *Hamar Jánosné Enikő* néni, aki gyülekezetünkben az iratterjesztés szolgálatát végzi, tett bizonyosságot, mely után az igehirdetés Ruth könyve 4. fejezetének első 10 verse alapján szólt. Egy szerződés megkötéséről szól ez a fejezet, de van egy nagyobb szerződés is, amit szövetségnek hívunk: az az új szövetség, amit Isten kötött velünk Jézus Krisztusban. A történettel párhuzamosan látnunk kell magunk előtt ezt a szövetséget is.

Naomi közelebbi rokona (a nevét nem említi a Biblia) a törvény szerinti kötelezettségét nem vállalja, miután megtudja, hogy a földdel együtt el kellene vennie egy móábita asszonyt is feleségül, és örököszt kellene támasztania el-

hunyt férjének. Mérlegel, és azt mondja, hogy akkor az én örökségem menne tönkre, nem megy. Ez éppen olyan dolog, mint amikor megérték egy ígét, hogy mit jelent az életemre nézve, hogy min kellene változtatnom, milyen döntést kellene meghoznom, és elkezdek mérlegelni, hogy megéri-e. Mérlegeljük, hogy engedelmesség, vagy keressünk valami más megoldást. Megbocsájtani, amikor nehéz, vagy nem adni, amikor kevés van, csinálni, amikor „miért pont én” érzésem van...

Az Istennel való szövetségkötésünkben nekünk is van kötelezettségünk. Tudunk-e kötelezettséget vállalni? Mindenben eleget kellene tennem Isten törvényének és rendjének, de nem tudok eleget tenni sem másért, sem magamért. A 49. Zsoltár ezt mondja: „Hiszen senki sem válthatja meg magát, nem adhat magáért váltságdíjat Istennek. Mert olyan drága az élet váltsága, hogy végképp le kell tennie róla” (8-9. v.) Nem tudom magam kiváltani, nem tudom magam megváltani, nem tudok magamért fizetni, olyan drága az élet váltsága, hogy képtelen vagyok rá. Jézus pedig azt mondja: „aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem és az evangéliumért, megmenti azt” (Márk 8,35). Igen, szükségem van Valakire, aki mélységből, gyászból, betegségből, elkeseredettségéből, megkötözöttségéből, bűnből újra és újra kimos, kiemel, feleml, meggyógyít, tisztává tesz.

Bóáz vállalja a kötelezettségét. Ahogyan Jézus Krisztus, aki megszületett Betlehemben, annak a lehetőségét hozva, hogy engem, téged, mindannyiunkat megvásároljon Istennek. Vállalta a keresztet. Ő volt az egyetlen, aki ezt megtehetette. Mivel én nem tudok magamért fizetni, kötelezettséget vállalni, Jézus Krisztus megtette helyettem, hogy nekem csak elfogadni

kelljen mindazt, amit Ő értem elvégzett. Ruth és Naomi kiváltója, megmentője Bóáz, egy ember, aki ezt ott, akkor megtehetette. És eljött Jézus, aki mindannyiunk megmentője, aki kiváltott minket, bűntől és haláltól megvásárolt bennünket életre és örök életre. Mindezt azért, hogy az Ő szövetségében éljünk, hogy az elromlott szövetség helyreálljon, hogy igaz legyen az, hogy Isten jelenlétében többet ér az életem, minden dologom és én magam is többet érek, mint előtte, nélküle, mint kívülről. Többet ér élni ebben a megváltottságban. Hazatért, megérkezett vagyok, akinek része van mindabban, ami Isten országának kincse és gazdagsága.

A szerződés megkötetik, Bóáz feleségül veszi Ruthot, és gyermekük születik. A fiú lesz Dávid király nagyapja, így Jézus Krisztusnak is az egyik ősatyja. Naominak azt mondják, ez a fiú többet ér, mintha hét fiad lenne, sőt azt mondják: „Fia született Naominak!” Mert az ő hitéért, hűségéért, bizonyosságtételéért mintha a fiait kapta volna vissza benne. Merjük magunkra alkalmazni, hogy az Istennek való engedelmesség, az Úr Jézus Krisztus követése, a Szentlélekben való elpecsételődés, a szolgálatban az Isten dicsőségére való, a magam odaadásában való hűséges megállás többet ér annál, mint amit én szeretnék, amire én vágyok, amit én gondolok, én tervezek, vagy amit a világ rám erőltet! Hidd el – ahogy tudod is –, hogy az Istené többet ér!

*

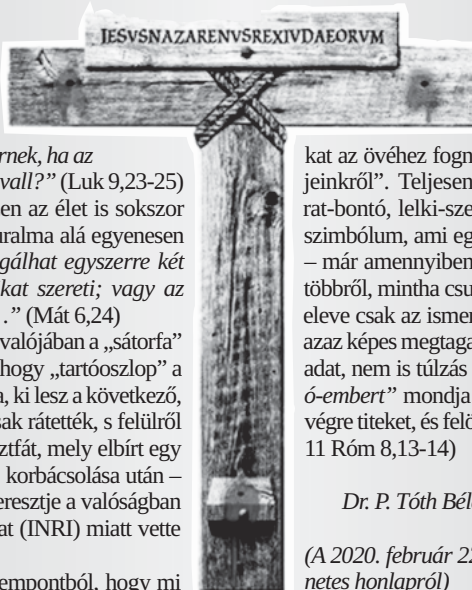
Az alkalom után *Ladányi Károly* verőcei presbiter, iskolaügyi gondnok köszöntötte a megjelenteket, majd szeretetvendégséggel várta verőcei testvéreinket gyülekezeti házukba, ahol személyesen is találkozhattak, beszélgethettek egymással a testvérgyülekezetek tagjai. P.A.

Óváry Ákos pomázi presbiter

A MEGVALÓSÍTÓK LÁTJÁK MEG ISTEN ORSZÁGÁT

„Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztjét minden nap, és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszti azt, aki pedig elveszti életét

értem, megmenti azt. Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelkében kárt vall?” (Luk 9,23-25)

Az önmegtágadás elkerülhetetlen, hiszen az élet is sokszor erre kényszerít, de Isten országába, királyi uralma alá egyenesen ez a belépő. Miért? „Mert senki nem szolgálhat egyszerre két úrnak: vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti...” (Mát 6,24)

A kereszt felvétele az eredeti szövegben valójában a „sátorfa” (sztauros) felvételét jelenti. Ez volt a neve, hogy „tartóoszlop” a szégyenfának is, ami a Golgotán beásva várta, ki lesz a következő, akít a római helytartó halálra ítél. Tetejére csak rátették, s felülről rászögezték a (kb. vasúti talpfa súlyú) keresztfát, mely elbírt egy vergődő embert, s amit Jézusnak – félholtra korbácsolása után – magának kellett vinnie a Via Dolorosa-n. Keresztje a valóságban tehát T-betű alakú volt; a rátett pilátusi felirat (INRI) miatt vette fel későbbi alakját a festményeken.

S. Weil hangsúlyozza, immár hitbéli szempontból, hogy mi

csak ne hasonlítsuk napi gondjainkat a Jézus keresztjéhez – abból egyetlen egy volt a világtörténelemben! Méltatlan dolog közönséges sérelmeinket, meg nem oldott emberi problémáinkat, fizikai fájdalmainkat az övéhez fogni, s úgy beszélni ezekről, mint a mi „keresztjeinkről”. Teljesen egyet is érthetünk vele: a naponként sátrat-bontó, lelki-szellemi értelemben vándor képe maga is erős szimbólum, ami egyrészt tökéletesen illik a jézusi felszólításhoz – már amennyiben valaki felfogja, miről is van ott szó. Sokkal többről, mintha csupán egy romantikus hasonlat lenne. Másrészt eleve csak az ismerheti e gesztus valódi titkát, aki gyakorolja is, azaz képes megtágadni önnön magát. Ez cseppet sem könnyű feladat, nem is túlzás a halálhoz hasonlítani. „Öldököljétek meg az ó-embert” mondja az apostol – hogy Isten Lelke vezérelhessen végre titeket, és felöltözhessétek az új embert, Krisztust! (Kol 3,5-11 Róm 8,13-14)

Dr. P. Tóth Béla lelkipásztor

(A 2020. február 22-i igehirdetés részlete a ptothbela.com internetes honlapról)

HAMAR JÁNOSNÉ ENIKŐ NÉNI BIZONYSÁGTÉTELE

Áldás, békesség! Szeretettel köszöntelek benneteket. Hamar Jánosné vagyok, keresztnevem Enikő, de inkább már Enikő néni mindenkinek.

Egy Hajdú-Bihar megyei faluban születtem, ott is nőttem fel református családban, és ott konfirmáltam. Templomba járok voltunk, annak ellenére, hogy az '50-es évekre esett a gyerekkorom. Messze voltunk a pesti hatalomtól, és senki sem kérte számon, hogy miért jár a falu templomba. Mikor leérettségiztem, elkerültem Szegedre a Védőnőképző Főiskolára, és gondoltam, elmegyek ott is templomba. Elmentem, de alig ültem be, egyszer csak hallom, hogy valaki megszólal a hátam mögött hangosan: „Minek jársz templomba, amikor nincs Isten?” Megfordultam, de nem volt ott senki. Ez a hang olyan hatással rám, hogy sajnos valóban úgy döntöttem, hogy nem járok templomba, utána nem is mentem évekig, sőt évtizedekig. De az Úr kegyelmes volt, mert amikor Pomázra kerültem védőnőnek, egy kolléganóm, aki hívó baptista volt, sokat mesélt Jézus Krisztusról, a kegyelemről. Mi kolléganők szívesen meghallgattuk, de ez még nem indított el semmit.

Megint évtizedek teltek el, és ez a kolléganóm egyszer eljött hozzám, és megkérdezte tőlem: „Hát neked mi bajod van? Olyan szomorú vagy. Nem ilyen szoktál lenni.” Mondom neki: „Nem tudom, mi van velem, de olyan kedvetlen vagyok. Olyan kilátástalannak tűnik minden, szomorú vagyok.” Azt mondja: „Engedd meg, hogy imádkozzak érted!” Imádkozott, és én úgy éreztem, hogy valaki fölemel, és repül velem. Utána sokszor beszélgettünk, majd amikor aztán egyszer megint találkoztunk, imában előtte megvallottam, hogy befogadtam szívembe Jézus Krisztust. Ez 1994-ben volt.

Úgy jártam utána, mint ahogy *Pap László* tiszteletes úr mondta, hogy az igazi hívó „együgyű”. Nem buta, nem gügye, hanem egy ügye van: az Isten ügye. Semmi más nem érdekli. Na, én is így jártam. Mindenkinek csak a kegyelemről, Krisztusról, a megtérésről tudtam beszélni, családban, baráti körben, szomszédoknak, munkahelyen, mindenütt. Akkor iskolavédőnő voltam, és az egyik általános iskolában, mikor délben befejeztem a munkát, fölmentem a tanári szobába, s ott azt kérde tőlem az egyik tanárom, hogy „Mondd, mitől vagy te ilyen nyugodt? Mitől vagy ilyen békés, meg ilyen türelmes?” Elmondtam neki, és bizonyosságot tettem előtte, ami úgy nézett ki, hogy körülbelül fél óráig beszéltem, de a

végén már vagy harmincan álltak körülöttnk, és megköszönték, hogy beszéltem Jézus Krisztusról.

A családban volt könnyebb helyzet is, nehezebb is. A lányom pár hónap múlva megtért, aztán járt ide az ifibe, a húgom és a lánya pár év múlva tért meg, sőt a veje is, és a bátyám is megtért, úgyhogy csodálatos dolgok történtek a családban. Egyetlen ember volt, aki mindennek ellenállt: a férjem. Mikor elkezdtem templomba járni és jöttem rendszeresen, azt mondja a gyerekeknek: „Nézzétek anyákat, a szentfazék, megint megy a templomba!” Így kezdődött az én templomba járássom. Aztán azt kérdezte: „Muszáj neked minden vasárnap menni?” Mondtam: „Muszáj. Muszáj.” „Jól van – mondja –, akkor csak járjál, csak ebéd legyen!” Úgyhogy volt ebéd... De észrevevődött az Úr nagy kegyelme a családban, mert nagyobb békesség lett, türelem, kevesebb vita, szeretet, neveltük a gyerekeket – jól éltünk.

A férjem 13 éve súlyos beteg lett. Rákos volt, és amikor már nem kezelték, nem mű-

Hamar Jánosné Enikő

tötték, hazaadták a kórházból. Akkor azt mondja nekem: „Anyu, olyan nehéz elmenni!” Mondom: „Jánoska, imádkozunk! Kérjük az Urat, hogy segítsen neked elmenni, ha úgy dönt! Mondd ki, hogy Uram, segíts!” És azt mondja: „Nem mondom!” Aztán eljött hozzánk *Nyilas Zoltán* tiszteletes úr, és imádkozott, ígét hozott, beszélgettünk. Mikor elment, megint mondja a férjem, hogy „Milyen nagyon nehéz elmenni!” Mondom: „Jánoska, imádkozunk! Mondjad, Uram, segíts!” És akkor kimondta: „Uram, segíts! Uram, vigyél haza!” Két nap múlva meghalt. És bennem már nem volt szomorúság, hogy most mi lesz, meg fog halni, hanem az az öröm, hogy ő is oda került az Úr elé életének utolsó napján. Csodálatos volt. Ez nekem is megnyugvás volt, megbékélés, és utána sokkal könnyebb volt.

Megtérésemkor az Úr a Máté evangéliuma 9. fejezetének 22. versével szólított meg:

„Bizzál leányom, a te hited megtartott téged.” Ez az íge sokszor visszakerült élelem, többször találkoztam vele.

Később megint kaptam egy ígét, ami kétszer is megjelent előttem és szólt hozzám. Ez Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt első levelének 9. részéből a 16. versben volt, annak egy része: „*Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot.*” Mondtam: „Uram, én hogy tudom hirdetni az evangéliumot? Most is csupa izgalom vagyok, nem vagyok hozzászokva, hogy kiálljak az emberek elé, én nem tudok... Mutasd meg nekem, hogy hogy hirdessem az evangéliumot!” Mikor másodjára megint jött ez az íge, utána az istentiszteleten az ifi akkori vezetője éppen azt hirdette, hogy szeretnék kérni, hogy az iratterjesztést valaki idősebb felnőtt vegye át. Addig az ifisek csinálták. És én abban a pillanatban tudtam, hogy így fogom hirdetni az evangéliumot.

Azóta is jól működik a gyülekezetünk iratterjesztése. Sok könyvet meg egyéb kiadványt el tudok adni. Nagyon jó segítóm van, *Herpainé Ica*, aki utánajár interneten, telefonon, mindenhol, bemegy Pestre, és elhozza a könyveket. Ez nagyon jól működik. Hozzátartozik még az iratterjesztői munkához az is, hogy a kéthavonta megjelenő „Áldás, békesség!”-ben mindig írok könyvajánlót. Persze ez azzal jár, hogy az ajánlott könyveket nekem is el kell olvasni, hogy ajánlani tudjam, amit szívesen megteszek, mert nagyon szeretek olvasni keresztény könyveket.

Van más szolgálatom is: az énekarban a krónikát írom. Ami még kitelik a koromból, erőmből, azt megcsinálom.

Nagyon szeretek ebbe a gyülekezetbe járni. Itt a lelkészek élő ígét hirdetnek, a gyülekezeti tagokkal szinte mindenkivel ismerjük egymást, a zömét még abból az időből, mikor negyven évig voltam itt Pomázon védőnő, a többieket meg itt ismertem meg. Testvéri szeretetben élünk együtt.

Ha emberileg fogalmaznám meg, hogy milyen az életem meg a családom élete, akkor azt mondanám, hogy tele vagyunk bajjal, problémával, nehézségekkel, betegséggel, bűnnel, de mivel Jézus Krisztussal járok, azt mondom, hogy békességem van, boldog és megelégedett vagyok. Köszönöm szépen, hogy meghallgattatok.

(Elhangzott 2020. március 6-án a pomázi református templomban)

KÖNYVVAJÁNLÓ

NYÁRY PÁL (1879-1955) pécs-belvárosi református esperes-lelkész, a magyar belmissziói mozgalom jeles képviselője, az Országos Bethánia Egylet elnöke és a Mustármag című evangéliumi hitmélítő folyóirat főszerkesztője, valamint más református lapok szerkesztője számos könyvet is írt, melyek mind a mai napig reformátusságunk népszerű olvasmányai.

Ezúttal a Kálvin Kiadónak azt a kiadványát szeretném a kedves testvérek figyelmébe ajánlani, melyben a kiadó a lelképásztor két korábban megjelent füzetét tette közzé ismét: a „Nincs már szívem félelmére...” (1943) című írását, valamint „Az Úr az én vigasztalóm” (1928) című művét. A kötet első részében az elhunyt szeretteiket gyászolók és siratók vigasztalására és lelki építésére szánt írások olvashatók, a második összeállításban pedig a különböző élethelyzetekben szenvedő és szomorkodó keresztyének számára szánt általános elmélkedések és imák találhatók.

*

Vigasztalóul jön az első kis könyvecske a fájó szívű keresztyénekhez, mint részvétlátogató. Az emberek „részvéte” igen sokszor csak szó, mely inkább sebet üt, semhogy gyógyítana, ezért sokan nem kérnek az olcsó vigasztalásból. Igazán vigasztalni ugyanis csak az

„Azért vár az Úr, hogy könyörüljön rajtatok, és azért felséges ő, hogy megkegyelmezzon néktek...” (Ézs 30,18)

RÉSZVÉTTTEL VIGASZTALNI

Isten megvigasztaltjai tudnak, és ők nagyon kevesen vannak. A gyász azonban az Úr meghívólevele, bárhogyan fájjon is a seb, mert Isten szeretete rejlik mögötte, mellyel azt akarja, hogy átadd neki magadat, vagy ha ez már megtörtént volna, úgy még jobban szenteld oda életedet mennyei Uradnak. Ez azért is fontos, mert te sem maradsz itt – előbb vagy utóbb hozzád is megérkezik a behívó.

Testvér, a gyász sötétje arra való, hogy felfelé emeld könnyes tekintetedet. Isten vigasztalására van szükséged, ez pedig közel van hozzád, mert jelen van a Vigasztaló. Csak segítségül kell hívnod. „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, és megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem” (Zsolt 50,15) És vedd komolyan Jézusunk ígérését is: „Ímé, én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20).

Ez a kis könyvecske nemcsak a szenvedés tüzeiben akar az Ige mellett vigasztaló barátod lenni, hanem tanácsokkal is szolgál a „Komoly mondanivalók” című fejezetben, amelyben az „örök nyugvóhelyről”, a „boldog feltámadás reménységéről”, az „újonnan születésről” és egyéb fontos témákról olvashatunk. Minden fejezet imádsággal zárul, és versek, énekek egészítik ki a rövid írásokat.

Testvérem, ha figyelmesen végigolvasod az első részt minden fejezetét, vigasztalást találsz elvesztett szeretet miatti fájdalomra, vagy saját betegségedre, szenvedésedre.

A szomorúság éppen úgy hozzátartozik életünk rendjéhez, mint az öröm. Mivel nem ismerjük a szomorúságok áldásait, rendszerint menekülünk előlük. Mi mindig kacagni szeretnénk és örvendezni szívünk mélyéből, mert fájdalomiszonyban szenvedünk. Állandóan napsugaras ég alá vágyunk; a felhőket nem kívánjuk, borult ég alatt nyomott a kedélyünk, a szomorúságot keresztnek nevezzük, és minden áron ki akarunk bújni annak hordozása alól. Nem tudjuk, hogy mit kívánunk, mert Isten a fájdalmak völgyébe rejti el számunkra készített legnagyobb áldásait. Hű szívűnek szeretetét, gyengédségének imádatra méltó jeleit szenvedő, bánatos gyermekeinek tudja megmutatni: „Én, én vagyok megvigasztalótok!”

A bánat nagy vonzóerő, mellyel Isten szívére ölel a kegyelem. A fájdalom a kalauz, mely által az Úr hazavezet. A szenvedés az önismeret iskolája: olyan tükör, melyben nemcsak a magunk képét látjuk meg, hanem Isten kegyelmes arcának vonásait is. Nagy célja van szenvedéseinkkel: Öntudatos gyermekeivé akar tenni, akiken kiábrázolódnak Jézus Krisztus vonásai. A büszke, könnyelmű, önző emberekből alázatos, komoly, önzetlen és Istennek engedelmeskedni kész lelkeket formál a kegyelem által.

Nyáry Pál: „Nincs már szívem félelmére...”; Az Úr az én vigasztalóm – Kálvin Kiadó, Budapest, 2017

Hamar Jánosné Enikő

RÉSZLET A KÖNYVBŐL

AZ ISTEN SZERINT VALÓ BÁNAT

„Az Isten szerint való szomorúság üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez, a világ szerint való szomorúság pedig halált szerez.” (2Kor 7,10)

A szenvedés csak eszköz az Úr kezében, hogy ezt az Isten szerint való szomorúságot keltse fel bennem. Akinek bánata van, az csaknem minden esetben önmagát siratja. Halálesetknél a saját veszteségét, megszegyenüléseknél a saját jó hírnevét, anyagi romlásnál a saját kárát, betegségekben a saját fájdalmait siratja el.

Az a szenvedés, mely az „én” sérelmei miatt kesereg, elvezet Istentől. Miért? Mert méltatlanságnak tartja a reá nehezülő szenvedést. Hiszen ő, a jó, a derék, a „vallásos” lélek mindezt meg nem érdemelte. Egészen természetes, hogy az ilyen szomorúságból zúgolódás, Isten szeretetének, hűségének kétségbe

vonása, dac származnak. Mindezek elvezetnek, elválasztanak Istentől, márpedig Tőle elszakadtan élni: halál... .

Az Isten szerint való szomorúság a magunk méltatlanságának, bűneink meglátása Isten tükrében, mit a szenvedés által tár elénk. „Megérdemlem!” Ezt a gondolatot akarja bennem felkelteni az Úr. És cselekedeteim, mulasztásaim hosszú sora, mint mozgóképsorozat vonul el lelkeim előtt, az Istentől felkeltett emlékezés fényes lámpája mellett. „Megérdemlem”, sóhajtom bűneim láttára, és megindul szemeimből a bánat könnyapatakja. Kinyújtom kezeimet az én Uram után, kit megbántottam életemmel, s aggódva kérdem: Van-e számomra bocsánat?

Óh, milyen boldogság ebben a nyomorúságban meglátni a Golgotát, hol Jézusom a bűnösökért, tehát értem is szenvedett. Van-e számomra bocsánat? Van! Az Ó vérebem! Isten

megbocsát az ártatlan Jézus érdeméért. De nemcsak megbocsát. A Jézus vére kötelez is: „Azért halt meg mindenekért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem Annak, aki érettük meghalt és feltámasztatott” (2Kor 5,15).

Így vezet az Isten szerinti szomorúság az Isten szívéhez – így vezet megtérésre.

*

Atyám, hadd látom minden szenvedésem okát és célját a Te világosságodban! Hadd ismerem meg méltatlanságomat, hadd szakadjon ki belőlem is a világosságot nyert lélek vallástétele: „Megérdemlem!” Add, óh, add nekem az igazi bánat áldott fájdalmát, enyhülést adó forró könnyeit, és add a megtérés készségét: Hozzád érni, hogy Veled járhassek mindig ezután! Veled egy úton, ki azért haltál meg érttem is, hogy ezután ne magamnak éljek többé, hanem Neked, ki értem meghaltál és feltámasztál. Amen.

Régi Historiák

GÖRGEY ARTÚR FELESÉGE

Tartózkodhatott-e Pomázon huzamosabb ideig Görgey Artúr felesége 1907-ben, amint azt az egyházadók befizetési nyilvántartása tanúsítja? Íme: *Adèle Aubouin* (1822-1900) rövid életrajza:

Görgey feleségével Prágában ismerkedett meg, amikor – a katonaságnak hátat fordítva – kémiai tanulmányokba kezdett Redtenbacher professzornál, s a professor házában lakott, ugyanúgy mint leányának francia nevelőnője, az elzászi születésű Adèle Aubouin. Gyakran beszélgettek, s

Görgey szellemes társalgó volt, „... csak apránként kapta a hallgatót azt a benyomást”,

„...ez az ember sajátos keveréke az érzelmi melegségnek és az okosságnak” – amint azt élete végén tollba mondott memoárjában Adèle megjegyzi. Amikor úgy tűnt, hogy Adèle-nek vissza kell mennie Franciaországba, mert foglalkoztatása Prágában megszűnik, Görgey – a már meglévő szimpátia alapján – feleségül kérte a hozzáillő korú lányt: „Adélnak azt az ajánlatot tettem, hogy ha eléggé szeret, hát kövesse Toporcra a jövő ősszel, s ő beleegyezett.”

Görgey a család ősi birtokára utazott, és a toporci nagynénjétől kért a birtok kezeléséért cserébe két szobát és ellátást munkája fejében. Ez az elfoglaltság nem tartott soká, annál is inkább, mert nehezen jött ki nényével gazdálkodási kérdésekben, s az 1848-as Áprilisi törvények meggyőzték arról, hogy a hazának szüksége van rá: „... ily nagy vívmányokat nem lehet ingyen kapni! Azoknak nagy ára, vérdíja szokott lenni: ezt az árat meg kell adnunk, ha előre nem: hát utólag.”

1848. május 10-én tíz honvédszászlóalj felállításáról született döntés, s öccsével, Görgey Istvánnal jelentkeztek a honvédseregbe. Felesége felé így mentegetőzött: „...nem keresem szándékosan a veszedelmet, és nem fogom elfelejteni, hogy az életemmel tenéked tartozom.” – Talán még nem döntötte el egészen, hogy tudós legyen, vagy katona, „de ha a Magyar ország fennállása forogna kockán, beállok önkéntesnek” – áll a visszaemlékezésben. Megérett az elhatározás. Kinevezték Győrbe az 5. honvédszászlóalj századosának. Ettől az időtől Adèle a katonafeleségek életét élte: ritka találkozás, sok várakozás, állandó izgalom férje sorsa miatt. Kezdetben Adél Pesten lakott, s férje minden alkalmat megra-

gadott, hogy levelet küldjön az asszonynak. Aztán szinte árnyékként követte férjét hóban, fagyban, ellenséges táborok közelében, veszélyek közepette. Az északi hadjárat idején Windisch-Grätz követeket küldött hozzá, hogy vegye rá férjét a fegyverletételre, amit ő visszautasított. Rendszerint a főhadiszálláson, vagy annak közelében foglaltak neki szállást. A Branyiszko-hágó elfoglalásának hírére maga Görgey hozta meg a lőcsei megyeházára, ahol a főhadiszállást berendezték, s ahol éppen bált rendeztek a tisztelőknek. A hágó megvétele komoly hadisiker volt, annál is inkább, mert Guyon ezredes fufangjának köszönhetően (először az ezredtrombitással és néhány katonával vágta neki az emelkedőnek, s tíz lépésenként rohamjelet trombitáltatva, nagy túlerő látszatát keltették, amitől a császáriak – tartva egy oldaltámadástól – visszavonultak) embervesz-

teség nélkül sikerült bevenni a hágót, s Görgey serege folytathatta útját Kassa felé. Debrecenben katonái érdemérmét kapott, Egerben megkapta ideiglenesen a fővezéri kinevezést, Pest visszavétele után katonai pályája és népszerűsége tetőfokán volt, de feleségét mindig arra intette, hogy viselkedése és öltözködése a lehető legegyszerűbb legyen. Tatára, majd Esztergomba még elkísérte férjét, de a győri csatavesztést követően – férje kérésére – távolodnia kellett a főhadiszállástól.

A vesztes komáromi csatában Görgey súlyos fejszét kapott. Ekkor Adél Szegeden tartózkodott Aulichékkel, s hosszabb ideje nem találkozott. Annál döbbenetesebb volt a tábornok látványa, amikor a vesztes debreceni csatát követően végre Nagyszalontán találkozhattak. „...Láttam, hogy néhány hét alatt milyen borzasztóan megváltozott a sebe miatt. Júniusban virágzó, fiatal, erős embert hagytam el, és Szalontán sápadt, gondtól és testi fájdalomtól megviselt embert találtam.”

Ezután már a végjáték következett. Görgey az asszonyt Aradról Nagyváradra küldte, ahonnan a cári csapatok bevonulását követően egy közeli majorba menekítették, s ott ideg-tépi napokat töltött, míg meg nem érkezett a császári kegyelemről szóló hír, s az, hogy a karintiai Klagenfurtba küldik őket száműzetésbe.

A száműzetésről így írt Adél: „Egy me-teorszerűen ragyogó és meteorszerűen le-

bukott kurta dicsőség után, így költöztünk mint hazátlan idegenek egy idegen, ismeretlen országba, idegen és ismeretlen emberek közé.” Rendőri felügyelet alatt éltek 18 éven át. Itt születtek gyermekeik: Berta (1850-1934) és Kornél (1855-1933). A család támasza Adél volt. Férjét az állandó elkeseredettség és az önvád állapotából számtalanszor kellett kimentenie, miközben szinte folyamatos kö-zvadásban és pénztelenségben éltek. A házasságuk megromlott. A kiegyezés utáni hazatérésük útját is az asszony egyengette. Görgey itthon nem jutott megfelelő munkához, erdélyi vasútépítéseken volt munkafelügyelő. 1876 után Adél a toporci rokonokhoz költözött, s ott is halt meg 1900-ban. Nem váltak el, de 1876 után már nem is találkoztak. Görgeyről hosszú öregsége alatt – mintegy 40 éven át – testvéreinek, Istvánnak a felesége, Dedinszky Aranka gondoskodott, aki 1920-ban halt meg.

Görgey Artúr felesége nem sokkal halála előtt fiának – Kornélnak – tollba mondta emlékeit. A fiú megpróbálta értékesíteni, de a család nem járult hozzá a megjelenítéséhez, s visszavásárolta a kéziratot, mely végül is Görgey Ármin Albert nevű fiához került. Végül is Kardos Samu debreceni ügyvéd és amatőr történetíró szerezte meg, aki 1911-ben 16 folytatásban adta közre a debreceni *Az est* politikai napilapban magyar fordításban. Az eredeti kézirat eltűnt.

(Forrás: Hermann Róbert: *Adèle Aubouin 1822-1900. Korunk, 2016 12. sz. 46-53.*)

Ezeknek a soroknak nem csak március 15-e adta az aktualitását, hanem egy érdekes fizetési bejegyzés, melyet *Szűcs Ferenc* pomázi lelkesége idején – 1976-ban – fedezett fel a pénztárkönyvben: 1907. december 23-án Görgey Artúrné 3 korona 60 fillér egyházadót fizetett be az egyházközség kasszájába. Akkor – források hiányában – nem volt tisztázható a kérdés. Ma a fentiek alapján világos, hogy a befizető nem lehetett Görgey Artúr hitese felesége, mert ő 1900-ban meghalt. Hogy a Görgey családnak mely tagja volt, arra csak feltételezéseink lehetnek. A névelírás látszik a legvalószínűbbnek. Az adatbázisok alapján bizonyosnak látszik, hogy utána nem viselte senki az Artúr nevet, még fia sem. (Lelkészsünk ebben az időben a nagyon előregedett S. Kováts Dániel volt, a bejegyzés sem tőle származik, segítőtje egy teológus volt néhány éven át.) Feltételezhetjük, hogy Görgey Istvánné, akivel Görgey szoros kapcsolatot ápolt, töltött időt Pomázon, és az akkor induló margitligeti szanatóriumban kúrálta magát. A másik lehetőség, hogy az illető családtag a korábban említett Görgey Albert felesége volt, aki hasonló okokból járhatott itt. Ennek a talánynak a megfejtése azonban még várat magára...

Könczöl Dánielné

Kedves testvérek! A járványügyi veszélyhelyzet kihirdetésének másnapján, március 17-én kezdte meg idei évadát Bibliaolvasó körünk. Az általános karantén miatt személyesen nem találkozhattunk, ezért mindazokat az információkat, melyeket az első találkozások fontosnak tartottam megosztani, videó formájában igyekeztem elmondani. Ennek írásbeli változatát és az olvasás egy éves menetrendjét tesszük most közzé újságunkban, biztatva mindenkit a csatlakozásra.

Először néhány szót magáról a Bibliáról. Nagyon jólesik a Bibliára úgy gondolni, mint egy könyvtárra. A legkülönbözőbb műfajú könyvek szerepelnek benne. Lenyűgöző belegondolni abba, hogy az elmúlt kétezer évben milyen sokféle helyzetben, milyen sokféle ember vehette kezébe a Szentírást! A szerzőségről ugyan nem szoktunk sokat beszélni, de azzal azért legyünk tisztában, hogy nem egy ember műve, hanem hosszú évszázadok, sőt ha a szájhagyományt is figyelembe vesszük, évezredek alatt készült el a Bibliának az a végleges, lezárt egysége, amit most mi is végig fogunk olvasni.

Biblia - A könyv(tár)

Könyvek

- évezredek szent íratok, melyeket az idők folyamán egybeszerkesztettek
- protestáns Bibliában 66 könyv, katolikus kiadásban 73 könyv

Könyvek műfaja

- elbeszélések; példázatok; leíró, tanító bölcséleti irodalom
- zsoltárok, himnuszok, sirató énekek, szerelmi költészet
- levelek (pásztori levelek, "magán" levelek)
- törvények, rendelkezések
- közmondások; erkölcsi és filozófiai költemények
- statisztikák; népességi és földrajzi adatok; műszaki leírások
- apokaliptikus és prófétai irodalom (gazdag szimbólumokkal, látomásokkal)

A "legyek" könyve

- 2500 nyelvre fordították egy-egy könyvét
- 492 nyelvre fordították a teljes Bibliát
- több, mint 6 milliárd példányt adtak el belőle napjainkig (abszolút bestseller)
- évezredek alatt készült el
- az első nyomtatott könyv a világon

A Szentírás

A Biblia nem csak Biblia, hanem többünk számára a Szentírás. Mitől válik azzá az ember életében? Attól, hogy nem csak emberi, hanem isteni gyökerét is látja. Bár magán hordozza az emberkéz nyomait és annak a kornak a jellegzetességeit, amely korban írásba foglalták, de nem szabad elfelejtenünk, hogy ez Isten élő Igéje, szava, kijelentése. Hisszük és valljuk, hogy a Szentlélek által ihletett emberek fogalmazták meg, s éppen ennek köszönhető, hogy a rengeteg iratból ezek a könyvek váltak az idők során szent irattá.

Az Ige hármas alakjáról is jó megemlékeznünk: a *kijelentett*, az *írott* és a *hirdetett* Igéről. Isten szavát, kijelentését a régi időkben a próféták közvetítették az emberek felé, aztán később ezt írásba foglalták. Elsőként maga Isten foglalta írásba kijelentését a Mózesnek adott első kőtáblákon, majd később emberi kéz írta le. Fontos, hogy Isten Igéje azért örözdött meg a mai ember számára, mert ez nem régi korok régi története, hanem számunkra is élő, aktuális üzenet. Az írott Ige alapján hirdetik Isten kijelentését elsősorban a lelkipásztorok: ez a hirdetett Ige, ami vásáramponként, az istentiszteleti alkalmakon juthat el hozzánk. Fontos, hogy Bibliaolvasó emberként ne csak az írott, hanem a hirdetett Igével is találko-

zunk, vagyis hogy vegyünk részt az istentiszteleten, tartozunk gyülekezetünkhöz, váljunk annak élő tagjává.

A kanonicitás kérdése

Kánontörténettel nem sokat foglalkozunk; ez nem a Bibliaolvasó kör témája. De mit is jelent a kánon szó? Eredetileg valamiféle mércét jelentett; a hétköznapi szóhasználatban azokat a szent könyveket soroljuk ide, amelyek Isten által ihletettek, hitelesek. A bibliai kánon kialakulásának története rendkívül bonyolult. Elég, ha annyit tudunk róla, hogy a protestáns Biblia 66 könyvet tartalmaz, míg

a katolikus 73-at. A különbség az Ószövetségben található, melybe a reformátorok az I. század végén lezárt ún. héber kánon könyveit sorolták. A katolikusok a II. században élő nagy létszámú, a hébert már nem beszélő diaszpóra zsidóság által rögzített, ún. alexandriai kánont tekintik az Ószövetség alapjának, ami a héber kánonhoz képest plusz hét könyvet tartalmaz. Az Újszövetség könyvei minden keresztényen felekezetenél azonosak. Bibliaolvasó körünkben a protestáns Biblia könyveivel foglalkozunk.

A kanonicitás kérdése

Kánon jelentése: mérce, mérőírúd

A bibliai könyvek hitelesnek és elfogadottnak tekintett listája.

A Biblia kánontörténete igen bonyolult, hosszadalmas.

Ószövetségi kánon lezárása:

- Kr. u. I. század vége, Jamniai zsinat (héber kánon, 66 könyv)
- Kr. e. II. század, Alexandriai kánon (Septuaginta, 73 könyv)

Újszövetségi kánon lezárása:

- Kr. u. IV. század (egységesen ugyanaz a 27 könyv)
- Keleten: 367-ben Athanasios püspök legitímálta húsvéti körlevélben
- Nyugaton: 386-ban Damasus római püspök legitímálta a római zsinaton

Hogyan fogjuk olvasni?

A mellékelt táblázatban szerepel a részletes olvasási menetrend. Némi magyarázatot fűzve ehhez: a bal oldali oszlopon található az alkalmak dátuma. Alapvetően kéthetente találkozunk, de ettől szükségképpen el kell térnünk néha. A világgal kapcsolatban az mutatják, ahol csak egy hét van az olvasásra (pl. ápr. 7.), a sötétbejelöltek azok a hetek, ahol három hét van a készülésre (pl. aug.11.). Ehhez igazodik az olvasás mennyisége.

A középső oszlopban látjuk az olvasni-valót. A soron következő könyvek mellett néhány zsoltár is megjelenik. Korábbi évek tapasztalatai alapján a Zsoltárokat nem egy szuszra, zsinórban olvassuk el, mert úgy nem feldolgozható. A Példabeszédeket is úgy olvassuk, hogy minden alkalomra jut egy-egy fejezet belőle. Azt javaslom, hogy olyankor olvassuk a Példabeszédeket, amikor több idő van az elmélkedésre. Kialakíthatunk egy olyan szokást, hogy hétvégén reggel, vagy a nap végén elővesszük, s látni fogjuk, hogy rengeteg bölcsességet tartalmaz, és bizony fontos, hogy el is tudjunk gondolkodni az olvasott üzeneten.

ÓSZÖVETSÉG	
Történeti könyvek	Tanítói könyvek
I. Mózes II. Mózes III. Mózes IV. Mózes V. Mózes József Bírák Ruth I. Sámuel II. Sámuel III. Sámuel I. Királyok II. Királyok Amós I. Krónikák II. Krónikák Ezdrás Nehémiás Ester	Zsoltárok Példabeszédek Prédikátor Ecclesiás
Prófétai könyvek	
Ezsekiás Jeremiás Jeremiás siralmi Ezechiél Dániel	Hoseás Joel Abdiás Jónás Mikéás Nahum Habakuk Zafonias Haggais Zakariás Malakias
ÚJSZÖVETSÉG	
Történeti könyvek	Tanítói könyvek
Máté Márk Lukács János Apokaliptikus események	Róma I. Korinthus II. Korinthus Galata Filezón Fülöp Kolossé Thesszalónika I. Thesszalónika II. Timoteus Titusz Filemon
Prófétai könyvek	
Zsoltárok Jelmondek	Jelmondek

Az oldalszám oszlopa azt jelzi, hogy hozzávetőlegesen hány oldalt kell elolvasni az adott hetekben. Általában harminc oldal körüli lesz egy-egy szakasz, de ez a témához igazodva változik. Lesznek olyan szakaszok, amiket nagyon könnyű lesz olvasni és lesz olyan, amikor elég nyögvenyelősen megy majd az olvasás. A prófétai könyveknél érezhetjük majd úgy, hogy sötétedik az erdő körülöttünk. Nagyon fontos, hogy ne hagyjuk abba az olvasást ezeknél a könyveknél! Ez olyan, mint a mesében: nem szállhatunk ki a történetből azon a ponton, amikor Jancsi és Juliska elért a sűrű erdő közepébe és fogságba esett! El kell jutni az evangéliumig, az örömhírig, a szabadulásig!

Időközben sort kerítünk lelkipásztori beszélgetésekre, amikor *Nyilas Zoltán* esperes úr is közöttünk lesz és beszélgetünk vele a témához kapcsolódó kérdéseinkről.

Gyakran elhangzik a kérdés, hogy milyen fordítást használjunk. Azt javaslom, hogy a történelmi egyházak által készített és elfogadott fordításokat használjuk.

Milyen szempontok szerint és milyen lélekkel érdemes olvasni?

Érdemes az elején megfogalmazni magunknak, hogy milyen céllal kívánjuk elolvasni

2020. március-április

a teljes Bibliát. Mit várunk ettől az egy évtől?

Fontos arra törekedni, hogy az ismeret-szerzés mellett mindig keressük a személyes kapcsolatot az igével. A bibliaolvasó ember örök kérdése: mi az üzenet számomra? Mit üzen nekem, az én életemre vonatkozóan Isten az olvasott történeten keresztül? Hol vagyok én a történetben?

Ne felejtsük, hogy ez Isten szava. Az Istenről alkotott képünk, vagyis az istenképünk jó, ha a Bibliából, vagyis az Ő saját kijelentéséből származik. Élesedjen, tisztuljon az istenképünk, forrása legyen a Szentírás!

Fontos arra koncentrálni, amit megértettünk. Alapigazság: ha csak a kérdésekre figyelek, nem fogom észrevenni a válaszokat.

Bibliaolvasó körünk legfontosabb gyümölcse, hogy tudunk beszélgetni az Igéről. Találkozásainkkor mindvégig Isten és az Ő Igéje van középen. Ezen alapul olvasóköri szeretetteljes, békés közössége, légköre. Olyan sokszor megtapasztaltuk, hogy egy kínzó kérdésre valamelyik testvérünk szájából elhangzik a válasz.

Alkalmainkról

Keddenként este 7-kor találkozunk a gyülekezeti teremben. Megbeszéljük az első órában, hogy kiben milyen felismerések, kérdések születtek az olvasás során. A második órában 4-5 fős kis csoportokban, konkrét kérdések alapján beszélgetnek az Igéről. Ezek a kérdések azt segítik, hogy személyesen is kapcsolódjunk a Szentíráshoz. Az alkalom végén, az utolsó tíz percben a következő olvasnivalóhoz kapcsolódó útmutatás, rövid kortörténeti támpontok hangzanak el.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt Bibliaolvasó körünkben! Olvassuk közösségekben a Szentírást!

A járvány ideje alatt a Youtube-on, saját nevemen létrehozott csatornán igyekszem rendszeres tájékoztatást, útmutató segítséget nyújtani.

Óváryné Herpai Dóra

(+36-30-2488-170)

ovaryne.herpai.dora@gmail.com

Dátum	Öszövettség	Példabeszédek	Oldalszám
2020. március 17.	KEZDŐ ALKALOM		
2020. március 31.	Mózes I. könyve 1-24. + Zsolt 8., 9, 33, 94.	1	27
2020. április 7.	Mózes I. könyve 25-50. + Zsolt 43., 113.	2	30
2020. április 21.	Mózes II. könyve + Zsolt 24., 69., 78., 86., 93., 95., 114., 133., 141.	3	43
2020. május 5.	Mózes III. könyve + Zsolt 15, 34	4	30
2020. május 19.	Mózes IV. könyve + Zsolt 55., 60., 67., 81.	5	44
2020. május 26.	Mózes V. könyve + Zsolt 26., 47., 50., 82, 119., 122., 136., 148.		38
2020. június 9.	Józsua + Zsoltárok 1., 66., 111, 117., 120., 135.	6	25
lelkipásztori beszélgetés			
2020. június 23.	Biráék + Zsolt 83., 125., 127. és Ruth + Zsoltárok 112., 116, 145	7	34
2020. július 7.	Sámuel I. + Zsolt 4, 40, 52, 54, 57, 59, 70, 71	8	33
2020. július 21.	Sámuel II. + Zsolt 3, 18, 51, 61	9	29
2020. augusztus 11.	Királyok I.-II. + Zsolt 41., 46., 132.	10	64
2020. szeptember 1.	Eszdrás könyve; Nehémiás könyve + Zsolt 85, 102; Prédikátor könyve + Zsolt 39, 49; Eszter könyve + Zsolt 97	11	10+15+10+8
2020. szeptember 15.	Krónika I. + Zsolt 76, 77, 88, 96, 99, 105	12	29
2020. szeptember 29.	Krónika II. + Zsolt 42, 84 és Énekek éneke + Zsolt 45	13	37+5
2020. október 13.	Jób + Zsolt 7, 17, 22, 31, 38, 89, 91, 104, 107, 123, 131, 143, 147	14	32
lelkipásztori beszélgetés			

MURAKÖZY GYULA A GOLGOTÁN

...Három kereszt volt... s három megfeszített.
Három nyúlt árnyék, három tört tekintet.
Két büntetés s egy égre hangzó büntett.

Egy kisgyermek az anyjába karolt,
Az anyja állt, – a bánat szobra volt.
S mint eldobott pénz – égbe tűnt a hold.

- „Anyám, az a szög véres már amott...
Minden átszúrt kéz úgy fáj és sajog?”
- Csak az, fiacskám, mely simogatott.

- „Anyám, az ott hívja a Jehovát...
Mindenki mond a keresztfán imát?”
- Csak az fiacskám, aki megbocsát...

- „Anyám, mindenkit megfeszítenek
ezek a véres, sötét emberek?”
- Csak azt, fiacskám, csak azt, aki – szeret...
s

TÜRMEZEI ERSZÉBET ÉNEK A TÖVISKORONÁRÓL

Vannak koronák drága vert aranyból,
ragyogó, szemvakító színaranyból,
rajtuk ötvösök mesterkeze fárad.
Ámuló szemmel én mégsem csodálom,
Egyedül a töviskoronádat!

Vannak koronák kövekkel kivertek,
színesek, mint a friss tavaszi kertek.
De a legszebb rubinokat ott látom
égni, ragyogni napnál fényesebben
a Te töviséből font koronádon!

Vannak koronák... vannak... lettek... voltak.
Elgurultak, mert trónok leomlottak,
amint a századot követte század.
Csak egyet nem tud idő eltemetni:
A Te töviséből font koronádat!

Királyok töviskoronás Királya!
Engedd, hogy én is leboruljak áldva,
s a szívemből a hála és imádat,
mint illat szálljon és dicsérve zengje
egyedül a Te töviskoronádat!

Véred rubincseppjének ragyogása
Legyen elég nekem! Szemem ne lássa
világ virágait! Semmit ne lásson:
ott csüngjön boldog, örök ámulattal
egyedül a Te töviskoronádon.

S ha a tövisek, ahogy téged, engem
sebeznének, segíts akkor is zengnem,
mint aki meg nem tagad, el nem árul,
inkább megpecsétli hulló vérel
az éneket a töviskoronáru.

AZ A FÉRFI OTT A KÖZÉPEN

A római helytartó töpreng, és egyre töpreng. Mit tegyen? Hogyan védhetné meg a főpapok féktelen dühétől, és az általuk felizgatott nép kezéből hogy menthetné ki ezt a Názáreti Jézust, akiben semmi bűnt nem talált. Hirtelen támad egy ötlete. Szokás volt a nagy ünnep idején a nép kívánságára egy foglyot szabadon bocsátani. Maga a nép dönthet, ki legyen az. Nos, van most a börtönben egy különlegesen elvetemült gonosztevő, akit lázadásért és gyilkosságért fogtak el. Egészen veszélyes bandavezér ez a Barabás. Derekas munkát végeztek a római légionáriusok, hogy végre elfogták. Most már az embereknek nem kell többé félniük erőszakos gonoszteveitől. Ez a kiút – gondolja Pilátus. Választás elé állítom a népet, hogy a kettő közül melyiknek a szabadon bocsátását kívánja; nyilvánvalóan nem erre a gyilkosra esik a választásuk.

Bizonyára tudod, hogyan folytatódik a történet. Háromszor fordul Pilátus a kormányzó palota előtt összegyűlt tömeghez. Háromszor állítja döntés elé őket: „Azt akarjátok, hogy Jézust bocsássam szabadon, vagy Barabást választjátok? Mi rosszat cselekedett ez a Jézus? Én nem találok semmi bűnt benne!” És a nép háromszor üvölti tele torokból: „El vele! Keresztre vele! Bocsásd nekünk szabadon Barabást!” És Barabást szabadlábba helyezik...

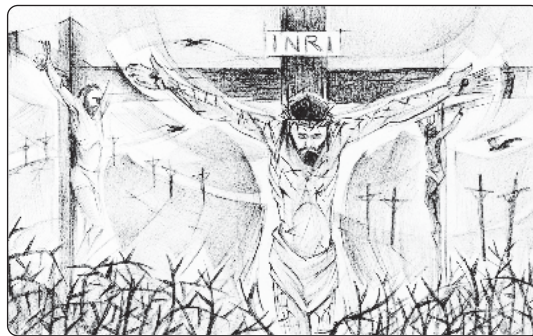
A zsidó főváros utcái kihaltak. Sokan mentek ki a Golgotára, hogy végignézzék a gonosztevők kivégzését. Valaki féltékeny és halkan, a házak falaihoz lapulva oson tova: Barabás. Még mindig nem tudja felfogni, hogy szabad. Szabad! Maga a római helytartó engedte szabadon. Hirtelen támad egy gondolata: én is kimegyek a Golgotára. Ott ma tulajdonképpen az én utolsó óráim ütött volna. – És lassan elindul a Golgota felé, és észrevétlenül elvegyül az üvöltő tömegben és a buzgó hóhérlegények közt – Már ott áll a három kereszt előtt, és ezt gondolja magában: azt ott balról, jól ismerem, amazt, a jobboldalit még jobban, hiszen cincosom volt a rablásokban és gyilkosságokban. Igen, ezek az én cimboráim. S *nekem* is így kellett volna végezniem. De azt a férfit ott a középen, őt nem ismerem. Nem közülünk való. Egyet azonban biztosan tudok: azt a keresztet, amelyen ő függ, tulajdonképpen nekem szánták...

Álltál-e már csak egyszer is így a Golgotánál? Fölsimerted-e már, hogy Jézus ott helyetted szenvedett? Isten csodálatos személycserét vitt végbe, mert engem kellett volna a retentő ítéletnek sújtania. *Engem* kellett volna az Istenből való elhagyatottságba beletaszítani. Jog és igazság szerint *nekem* kellett volna meghalnom, nem pedig Isten szent és ártatlan Fiának. – Ez a Golgota titka: mert az én bűnöm, amely Őellene irányul, oly vérvörös, azért bánt úgy Isten tulajdon Fiával, mint

valami kitaszítottal, mint valami közönséges bűnözővel. Ezért kellett Őt elhagynia. Mily indokolatlan szeretet ez, amely ezt az utat választotta, és végig is járta! Telj meg szívem indulattal! Szabad vagyok, Isten kiengesztelődött irántam!

És te mit kezdesz a világ eme legnagyobb örömhírével? Egyszerűen tudomásul veszed, mondván, hogy „Mindez nagyon szép és jó” – és azután marad minden a régiben? Kimerül válaszod egy kis érzelmi megindultságban és igenlésben? Jól figyelj: ezt a hatalmas örömhírt el kell fogadnod! Ez életed legfontosabb döntése. Isten megkérdi tőled, mi a válaszod az Ő szeretetből fakadó cselekedetére. Mérhetetlen értékű ajándékot készített számodra. Ezt azonban neked *el kell fogadnod*, magadévá kell tenned. Két lépés tartozik ehhez:

1. Meg kell vallanod, hogy te érdemelted ki azt az átkot és halálbüntetést, amelyet Jézus Krisztus, Isten tiszta és szent Fia a kereszten elszenvedett. Vedd egészen komolyan a bű-

neidet. Mélységesen alázd meg magad, és ne titkold el többé bűnös voltodat. Győzd le az imádságtól való minden féltékenységedet, és szólj Istenhez hangos szóval. Mert: „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz Ő, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson bennünket minden hamisságtól*” (1Jn 1,9).

2. Mondj szívből fakadó és bizalommal teljes köszönetet bűneid bocsánatáért. Amit Jézus Krisztus elvégzett, az korlátlanul érvényes rád nézve is. Nem kell várnod semmiféle különleges érzésekre. Tökéletesen elegendő az Istenbe vetett gyermeki hit.

„A vádlottat felmentették” – olyan különleges hír ez, amelyhez hasonló nincs a világon! Isten személyes aláírásával van ellátva. Nincs a világon olyan hatalom, amely ezt a felmentést érvényteleníthetné. De hogy rád nézve személyesen érvényes legyen, az – mint mondtam is – egyedül rajtad múlik. Ezért indulj te is a Golgotára a három kereszthez. Nézz fel a középsőre, ott vérzik érted Isten Fia, és addig nézzed, amíg nyilvánvalóvá nem lesz lelkedben is:

Az a kereszt ott a középen számomra készült.
Az a férfi ott a középén helyettem halt meg.
„Most már tudom, örvendezek neki
és magasztalom Isten irtalmát.”

(Friedhelm König: *Rólad van szó című könyvéből*) ■

iffiseknek

Iskolánk hagyománya, hogy minden évben van egy igevers, melyről a tanév során gyakrabban hangzik igehirdetés, amiről beszélünk, beszélgetünk a gyerekekkel. Ennek a tanévnek kezdetén a 2Tim 1,7 igevers olyan erővel visszhangzott a szívemben, hogy lehetetlenség lett volna meg nem hallanom. Így hangzik ez az üzenet:

„Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretet és a józanság Lelkét.”

Bevallom, én magam is kicsit értetlenül álltam e szavakkal szemben: félelem? Miért kellene a félelemtől beszélnünk? Persze tudom, hogy a legtöbb kis tanítványom életében van valami, ami bántja, nyomasztja, amitől fél – sokszor előjön ez hittanórákon. De hogy ez legyen egy tanév mottója? Meglepetésemre az iskola vezetősége rögtön elfogadta, és ez lett a Szentendrei Református Gimnázium 2019/2020 tanévének éves ígéje.

Most, hogy sorra bezárnak iskolák, óvodák, munkahelyek, hogy lassan az utcára sem léphetünk ki, hogy mindent lefertőtlenítsünk, maszkot húzunk, lassan kezdem belátni és megérteni: az ÚR megint jobban tudta, mit kell adnia nekünk, mint ahogyan azt mi emberi mércével mérjük el, előre elképzeljük. Ő mindent távlataiban lát és Ő segíteni szeretne nekünk így látni. Segíteni abban, hogy komolyan vegyük, amit elmond nekünk.

Nem a félelem lelkét adja – a félelem soha sem Őtöle jön. Persze mondjuk, hogy jobb félni, mint megijedni, s noha ez nem bibliai gondolat, az óvatosság, előrelátás bölcsességét tanítja. Urunk nem akarja, hogy félelemben éljük a napjainkat. Ő ezért három drága kincset szeretne ezzel az igeverssel nekünk ajándékozni: az erőt, a szeretet és a józanság kincseit. Mind a három Őtöle érkezik. Merjük elkérni, elfogadni és megköszönni!

Talán sokaknak feltűnik, hogy nem a szeretet áll a mondatban első helyen, hanem az **erő** szócska, a görög *dünamisz*, s ez nyilván nem véletlen. Amikor rettegünk, félünk, akkor először az erőnk hagy el. Remeg a lábunk, kapkodva vesszük a levegőt, az egész szervezetünkre kihát a ránk törő pánik. Elsőként erőt ad az Úr. Ami visszabilent a felborult egyensúlyt. Erőt szeretne adni, amivel túl tudunk látni, ami segít felemelni a fejünket: a mennyei magasság felé, ahol Ő van. Lelke által megerősíti a remegő, reszkető embert, hogy ne féljen, hogy megértsse: e mennyei Úr ott van vele egészen közel, ott szeretne lenni a szíved legmélyén.

A **szeretet**, a valóságos isteni szeretet (a görög *agapé*) itt a második helyen áll. Rögtön az erő után. A második észlelésünk az kellene legyen: nem hagyott el az Úr, nem hagy el soha, mert szeret. Nem lehet ezt elégszer elmondani: Istenünk szeret bennünket. Nem hagy el. Akkor sem, amikor a körülmények ellene szólnak. Velünk van. Olyan feledékennyé tudunk válni, olyan földies gondolkodásúak. Csak az orrunk hegyéig merünk nézni? Merjük megszólí-

tani, merjük Őt kérni, merjük elmondani Őneki legbensőbb aggodalmainkat, gondolatainkat, hogy átélhessük jelenléte csodáját!

S végül a **józanság** lelkülete. Milyen találó, milyen frappáns, mennyire szüksége van mindannyiunknak a józan bölcsességre, mely nem magából merít, hanem elkéri Istentől az Ő akaratát. Aki józan, az tud okosan mérlegelni, az tud helyesen cselekedni, az tud másokra is gondolni, az tud odafigyelni a részletekre is. Józanság nélkül telve lennénk túlkapaszkodásokkal, indulatokkal és bizonytalansággal. Istenünk azt szeretné, hogy bölcsen cselekvő emberré váljunk, akik követik a Pásztort a göröngyös úton is. Imádkozunk, imádkozunk, imádkozunk, és köszönjük meg a Krisztusban közeljövő Istent, aki Szent Lelke kincseit ajándékozza, ingyen, kegyelemből!

*

Drága Úr Jézus, köszönjük Neked, hogy Te már most látod az út végét. Bocsáss meg, hogy mi sokszor elcsüggedünk, kétkelünk, elveszítjük bizalmunkat, reményeinket. Kérünk, erősíts meg a Te mennyei erőddel. Tölts el azzal a szeretettel, mely valóban Tőled érkezik, és adj bölcsen józan lelkületet nekünk, hogy így tudjunk mások felé elindulni, imádságban, segítségben, cselekvésben. Köszönjük Neked ennek lehetőségét, Urunk Istenünk. Ámen

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

Páhány Botond Álmos
Isten szövetségébe lépett
(2020. március 15.)

Kiss Olivér Márton
Isten szövetségébe lépett
(2020. március 15.)

Gyermekeknek

Keleten történt, Palesztina földjén, ahol a napsugaras mezőkön bőséges legelőre találnak a nyájak. A hegyi források tiszta vizét kis patakok hozzák le a völgybe, hogy táplálják az illatos füvet, fákat, bokrokat és a szomjazó állatokat. A békés csöndben csupán a madarak csicsérgését és a pásztorok messze hangzó énekét hallani.

Egy pásztor éppen letelepedett nyájával az egyik patakocska partján. Hallgatta a bogarak zümmögését, a madarak énekét, és megcsodálta a szitakötők gyors cikázását a víz fölött. Közben a bárányokat is szemmel tartotta. Megelégedetten látta, hogy száz juha közül egy sem hiányzik. Néha odafut hozzá egy-egy kisbárány, hízelegve várja, hogy a pásztor megsimogassa. Ha valamelyik kicsit messzebb téved, a pásztor hívó hangjára azonnal visszafut a nyájhoz.

A pihenő után a pásztor elindult, hogy bárányainak új legelőt keressen. A nyáj ment utána, nem kellett hajtani, sem terelni őket. Ismerték pásztorok hangját és követék lépéseit. Csak egy kis bárány nézelődött még a patak partján. Talán észre sem vette, hogy a többiek elindultak a pásztor után. Sok érdekes látnivaló van ezen a mezőn: szebbnél-szebb virágok, zümmögő méhecskék és bogarak. A fák ágai között madarak csicseregnek, ülnek fészükön vagy etetik fiókáikat. A magasban éles szemű sasok köröznek, lesik a fűben motozó kis rágcsálókat. Itt is van egy kis egér, de még nem vették észre a ragadozó madarak.

Egy pillangó csapongott a kisbárány előtt, amitől neki is játékos kedve támadt, és elindult utána. A lepkét követve egyre messzebb jutott a nyájtól, dombra fel, völgybe le, míg a többiek lépései elhalkultak. Egy darabig észre sem vette, hogy egyedül maradt. Végül elillant előle a pillangó messze a bokrok és a fák fölé.

Most megéhezett a kisbárány, de itt már köves, kopár volt a talaj, csak itt-ott talált egy-egy fűcsomót – viszont annál több volt a tövis és bogáncs. Egyre távolabb ment, keresgélt a kövek, tövisesek között. Tarka gyíkok napoztak a sziklán, és ijedten menekültek előle, hogy menedéket keressenek a kövek alatt.

Eleinte nem is hiányzott neki a nyáj és a pásztor, olyan sok volt az új látnivaló.

Keresgélése közben egy éles kő felsebezte a lábát. Azonnal a pásztorhoz akart futni, aki már annyiszor mosta ki sebeit és kente be gyógyító kenőccsel. Ekkor döbönt rá, hogy egyedül van, és nem tudja, merre induljon vissza. Szomorúan nézett szét az idegen tájon. Eszébe jutott, hányszor védte meg őket a pásztor a ragadozóktól. Most itt van egyedül, már alkonyodik, és őt senki sem védi. Tudta, hogy társai már hazafelé tartanak, ahol éjszakára megpihennek a biztonságos karámban.

Kimerülten állt meg egy szakadék szélén. Nem mehetett tovább, visszafordulni pedig már nem volt ereje. Bárcsak újra hallaná a pásztor hívó szavát! Soha többé nem hagyná el, mindig követné lépkeit.

A pásztor ekkor már valóban hazafelé tartott nyájával. Amikor feltűnt a távolban az ismerős házak körvonala, számba vette nyáját, vajon nem hiányzik-e valamelyik. Ijedten látta, hogy csak 99 bárány tért vele haza, egy elveszett. Újra megszámlolta őket, de csak arról győződhetett meg, hogy valahol elmaradt egy kisbárány. Tudta, mennyi veszély leselkedik egy magányos bárányra. Beleeshet a szakadékba, ragadozók széttéphetik, eltévedhet úgy, hogy soha nem talál haza.

Azonnal eldöntötte: megkeresi az elveszettet. Otthagytá nyáját, hiszen már közel voltak a biztonságos otthonhoz, és elin-

dult visszafelé. Közben szölongatta, hívogatta a kisbárányt.

Ahogy ment visszafelé, eszébe jutott a pataknál nézelődő bárány. Bizonyára ő maradt el, annyira lekötötte a sok látnivaló. De merre mehetett? Kereste a bokrok között, a patak partján, de nem találta. Elindult felfelé a köves, kopár hegyoldalba. A nap már lehanyatlott a magas sziklák mögé. A pásztor még jobban meggyorsította lépkeit.

Végre meglátta a távolban egy szakadék szélén állni a kisbárányt. Hangosan szölongatta, nevével kiáltotta, és sietett, hogy megmentse az elveszettet.

Amikor a közelébe ért, a kisbárány boldogan futott hozzá, elfelejtve felsebzett, fájó lábait. A pásztor ölbé vette, simogatta, vigasztalta, és örömmel indultak együtt haza a nyájhoz.

Besötétedett, és már hallani lehetett, ahogyan a ragadozók egymásnak válaszolva elindultak zsákmányt keresni. A kisbárány már nem félt, hiszen a pásztor hordozta karjain, aki megvédi őt minden bajtól. Elfelejtette még a fájdalomt és az éhségét is. Most már tudta, milyen félelmetes egyedül, a nyájtól és a pászortól távol lenni. Soha többé nem marad el, nem hagyja el a pászort.

Végre hazaérték. A nyáj már a karámban volt, de éberen várták a pásztor hazatérését. Örömmel fogadták elveszett társukat, és megnyugodva hallották újra a pásztor hangját. A pásztor még kimosta a kisbárány sebeit, hűsítő kenőccsel bekente, majd pihentek reggelig.

Másnap nagy volt az öröm, a szomszédok, pásztorok, gyerekek mind körülvették, simogatták, etetgették a megtalált kisbárányt.

*

Amikor ezt a történetet egy kisfiú meghallotta, saját magára gondolt. Tudta, hogy az Úr Jézus a jó Pásztor, aki életét is odaadta a juhaiért – értünk, emberekért. Akkor eszébe jutott, hogy a pillangóhoz hasonlóan, amelyik a kisbárányt elcsalta, őt is hányszor hívták a barátai rossz utakra. Ő pedig ment, és így Jézustól, a jó Pászortól nagyon messze jutott. Mert ettől kezdve verekedett a társaival, csúfolta a szegényebbeket, hazudott, és még sok mindennel megszorította az Úr Jézust és szüleit. Szinte már hallotta is, hogy a pásztorhoz hasonlóan Jézus most őt szölongatja, hogy azután visszavigye a nyájhoz, és megvédi a ragadozóktól – a gonosz angyaloktól és emberektől.

Amikor ezt megértette, letérdelt, és bocsánatot kért az Úr Jézustól, majd kérte, hogy fogadja őt vissza, és szabadítsa meg minden rossztól.

A kisbárány hazatérésének a pásztorral együtt örült minden barátján. Ezt mondta az Úr Jézus: „Ugyanígy örvendezés van az Isten angyalai között a mennyben egy bűnös ember megtérésén”.

Téged megtalált-e már a jó Pásztor?

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2020. február 23. ■ Istentisztelet *Pap Lászlóné* református ny. lelkipásztor szolgálatával; kreatív családi délután; presbiteri gyűlés.
2020. február 24-28. ■ Egyházmegyei hét presbitereknek és gyülekezeti szolgálóknak Mátraházán.
2020. február 28-március 1. ■ Gyülekezeti hétvége Mátraházán.
2020. február 29. ■ A Kiránduló kör túrája Pilisszentkeresztre.
2020. március 2-6. ■ Evangelizáció Pomázon *Böttger Antal* verőcei lelkipásztor szolgálatával.

TERVEZETT ALKALMAINK:

A járványügyi veszélyhelyzet ideje alatt alkalmaink szünetelnek.

KERESZTELŐ:

2020. március 15. ■ **Páhány Botond Álmos; Kiss Olivér Márton.**

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2020. február 27-én elhunyt **Kéki Miklós** (†) testvérünk, temetés 2020. március 12-én volt a pomázi ravatalozó sírkertjében.

HIRDETMÉNY

Kedves testvérek!

A következő hetekben nem várható készpénzes perselypénz vagy anyagi támogatás gyülekezeti tagjainktól. Havi kiadásaink azonban változatlanok, így arra kérjük gyülekezeti tagjainkat, hogy hetente / havonta a perselypénzre, egyházfenntartásra szánt támogatásaikat utalják át egyházközségünk számlájára. Az eddig kapott adományokat köszönjük!

Pomáz-Csobánkai Református Egyházközség bankszámlaszámjai (OTP):

11784009-2222253-00000000 (Pomáz)

11784009-2222260-00000000 (Csobánka)

Gyülekezetünkben minden telefonhívást felvesszünk, egymást – főleg időseinket – rendszeresen telefonon keressük. Hívószámunk: 06-26-325-297. Gyülekezetünkben szükség esetén bevásárlásban tudunk az időseknek segíteni.

Jelzésüket a pomaz-csobanka@reformatus.hu címen várjuk!

A Pomáz TV-ben áhítatot tartunk (mindez a vasárnapi szolgálat előzetes felvétele), melyet majd a kábeltelevízió és a Pomáz TV YouTube csatornáján: (<https://www.youtube.com/channel/UCjKVw88oEKwSiiHE5kXcUQ/videos>) láthatunk.

Gyülekezetünkben szerdánként 18 órától videó bibliaórát tartunk élőben a ZOOM számítógépes program segítségével. Az online „bibliaórát” *Nyilas Zoltán* esperes úr vezeti, és telefonunk vagy számítógépünk segítségével csatlakozhatunk. A belépéshez szükséges kódokat minden hétfőn feltesszük honlapunkra és elküldjük levelező listánkon is. Aki a pomáz-csobánkai református hírlevélre szeretne jelentkezni rövid levélben jelezze a pomaz-csobanka@reformatus.hu címen.

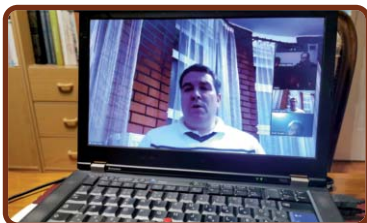
Személyi jövedelemadónk 1 %-át (egy százalékát) 2020-ban is felajánlhatjuk a Magyarországi Református Egyház társadalmi szolgálatának támogatására.

Május 20-a az ideai határidő, a felajánlás visszavonásig érvényes.

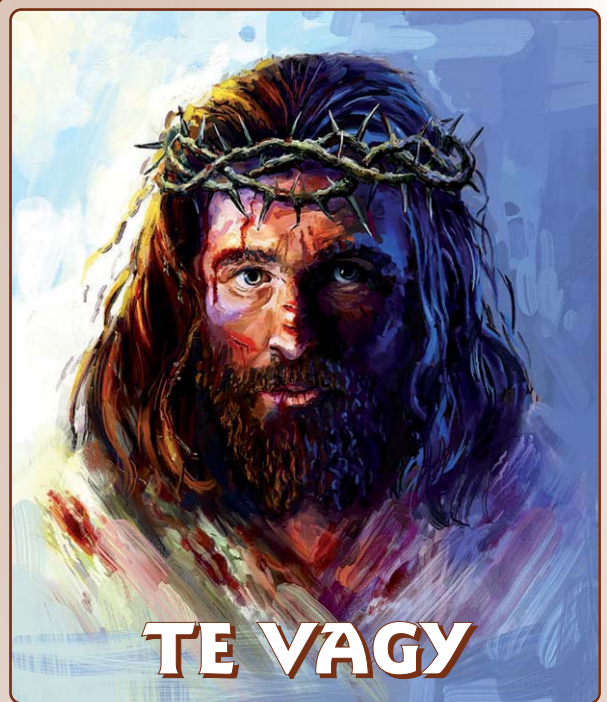
Magyarországi Református Egyház technikai száma: 0066

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítványunkat pedig az 18693829-1-13 adószám megadásával támogatathatjuk.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=Sc9g1R1U9g
(Kérjük, a kisfilmet minél többen osszák meg közösségi oldalukon.)

**Online
bibliaóra
szerdán
esténként
18 órától**

TE VAGY

Te vagy a hit, az éltető remény,
Te vagy kiben bízom szüntelen én.
Te vagy az út, az igazság, élet,
Utamon menve kereslek Téged.

Te vagy kihez mehetek bármikor,
Te vagy ki minden bajra válaszol.
Te vagy kire bízhatom életem,
Te vagy ki mindig megsegít engem.

Csak Te vagy a fény életem egén,
Minden bajjal Hozzád fordulok én.
S míg Téged kereslek szüntelen,
Minden jóval betöltöd életem.

Orbán Mária

**GYÜLEKEZETI ÚJSÁGUNK
KÖVETKEZŐ SZÁMA VÁRHAÓAN
2020. JÚNIUS 21-ÉN
JELENIK MEG.**

ÁLDÁS, BÉKESÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámjai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor,
Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra,
ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

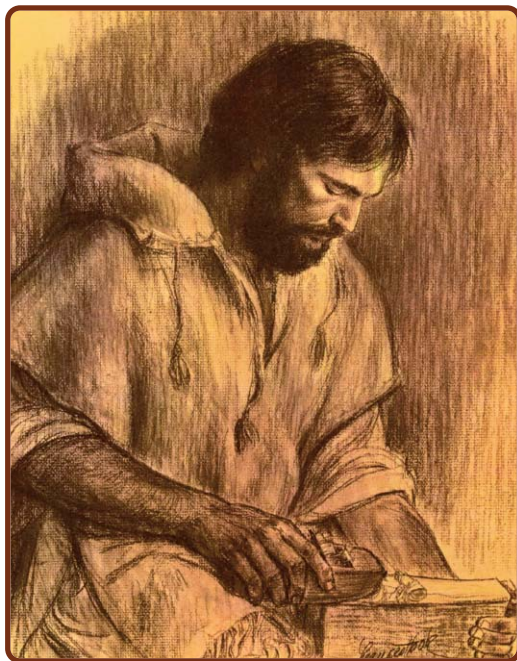
TÚRMEZEI ERZSÉBET ÁMON, AZ ÁCS

Két szálfát hoztak Ámon udvarára és szólt a főpap: „Ámon, jól figyelj: Kereszt legyen. Ne félj! Meglesz az ára. Durva, nehéz... Ne faragj rajt' sokat. Sürgős.” És Ámon munkához fogott. Fejszecsapások hullottak a fára. Akkor hajnalodott.

Felkelt az asszony is, a gyermek is. „Édesapám, milyen két furcsa fa. Mi lesz belőle?” „Eriggy Salomé, ne is kérdezd!” – döbben föl az apa. Kis Salomé vidáman elszalad. Milyen erős a nemrég béna láb! De jó is volt Jézushoz vinni őt, követve szívük halk sugallatát. Csodálatos volt az a pillanat!

Ámon dolgozik. Készül a kereszt. Nehéz a szíve. Ki is hordja majd? Valami gyilkos, lator, lázadó nyomorult emberteste függ le rajt. Akárkié, annak nem hirdetett bocsánatot szelíd Názáreti, mint öneki. A kis Salomé sírva jó megint: „Édesapám, ne ácsold azt a fát, valami úgy fáj a szívem körül.” Ámon, az ács, verejtéket törül.

És két pribék cipeli már tova. „Hová, emberek? Csak azt, hogy hova, kinek? Szóljatok! Két kérges kezem keresztet, mást mindennap annyit ácsolt,

de soha semmit ilyen nehezen!” „Eh, valami hamis próféta volt. Jézus. Hiszen hallhattad a nevét. Nem emlékszel rá?” „Jaj! emlékezem.” „Ámon, vidd már a pénzt. Kell a kereszt. Durva, nehéz. Éppen jó lesz neki. Ha igazán Isten fia, ne félj, majd leszáll róla a Názáreti. Őrajta lesz, nem a te válladon.” Ámon csak áll, csak áll, s két szót dadog szünettelen: „Nem adom. Nem adom.” „Megvettük, Ámon. Mi közünk veled? Ácsolhatsz egyet önmagadnak is.

Ma az ács fia, holnap meg az ács.” „Nem, nagyurak, kérlek, ma engemet. Énrám sújtson le ostor, kalapács! Ártatlan Ő. Annyit vétkeztem én. A gyermekemet gyógyította meg! Ha vért akartok, itt van az enyém!” „Elég volt, Ámon. Vidd a pénzedet.

„Kavargó, lármás, gyülevész menet. Látni akarnak, egymáson taposnak. „Ni hogy' vérzik! Ni már megint verik! Odanézzetek, már megint leroskad!” Ki hederítne rá, hogy valaki ott tördeli kezét a vad menetben: „Nem az övé! Az enyém, az enyém! Nekem adjátok! Az az én kereszttem!”

Csak másnap reggel vetődik haza. Semmit se szól, semmit se kérd az asszony. A nagy kereszt ott állt a Golgotán s ő fenn maradt, hogy álmatlan virrasszon, és faggassa a kereszt titkait, a nagy keresztét... hiszen az övé volt... ő ácsolta... Virrasztott végtelen, míg el nem kezdett pirkadni az égbolt. Most hazajött. Az asszony is remeg. Egymásra néznek; sír bennük a bánat. Szívükbe hasít az a kacagó, boldog gyermekhang. Szegény Salomé, szegény, ó mit se sejt. „Édesapám, álombombá' láttam ám édesapámat! Ékes királyi széket faragott két nagy-nagy fábul. S az Úr Jézus ráült. Koronája volt. De egész olyan volt, mint mikor meggyógyította a lábom. Fényes angyalok álltak körülötte és uralkodott az egész világon. Édesapám, úgy-e gyönyörű álom?”

Ámon sötét szeme látóra tágul: „Királyi széket... faragtam neki... és uralkodik az egész világon? Királyi szék lesz véres keresztfából... A te váltságod az Ő vére, Ámon. Igen, kis Salomé, egyetlen lányom, gyönyörű álmod volt: próféta-álom!”